

AFinLAn syysseminarium 2024
AFinLA höstseminarium 2024
AFinLA Autumn Symposium 2024

Turun yliopisto & Åbo Akademi
University of Turku & Åbo Akademi University
7.–9.11.2024

Tiivistelmät / Abstrakt / Abstracts

Sisälllys / Innehåll / Contents

PLENAARIESITELMÄT / PLENARFÖREDRAG / PLENARY PRESENTATIONS	1
Andrea Révész: Investigating second language speaking and writing processes. Methodological possibilities and challenges.....	2
Jarmo Harri Jantunen: ”En uskaltanut ajatella muuta vaihtoehtoa kuin olla hetero” – kielitiede ja sateenkaarevat kaapissa ja kaapista.....	3
Marjut Johansson: Communicative machines and AI-mediated interaction	4
TEMAATTISET TYÖPAJAT / TEMATISKA WORKSHOPPAR / THEMATIC WORKSHOPS	6
Johanna Komppa, Lari Kotilainen, Salla Kurhila, Emmi Pollari & Taija Udd: Kielibuusti.fi-portaali – portti suomen ja ruotsin oppimiseen	7
Maarit Mutta & Mari Mäkilä: Kirjoittajuus: lähestymistapoja kirjoittamisen tutkimiseen	8
Päivi Laine & Maarit Mutta: Millainen kirjoittaja olen? Yliopisto-opiskelijoiden reflektointia omasta kirjoittajaidentiteetistä	10
Ilmari Ivaska & Outi Toropainen: Kirjoitusprosessin tauot ja niiden suhde kielitaitoon: mikä on kielikohtaista ja mikä ei – ja miten kielikohtaisuutta voi tutkia?.....	11
Anne Maj Åberg & Mari Mäkilä: Sujuvuus monikielisten kielenoppijoiden kirjoitusprosesseissa: kirjoittajan näkökulma	12
Lauri Haapanen & Daniel Perrin: Kaaoksen hallintaa: Toimittajan työ keskellä ennakoitavaa ja odottamatonta.....	14
Tiina Räisänen & Mikko T. Virtanen: Kieli avaimena muuttuvaan työelämään	15
Henna Kara & Liisa Raevaara: Viranomaiskieli muuttuvassa yhteiskunnassa	17
Ulla Tiililä: Muutoksia lakipykäliin vai kielenkäytön tapoihin? Osa II	18
Katariina Pyykkö: Tensions Between Skills, Needs and Daily Practices: Experiences of Academically Trained Migrants with Language Policy in Finnish Workplaces	19
Tiina Räisänen, Niina Hynninen & Mu Zhao: Changing discourses of online meetings and the use of technologies: Views from the business world.....	20
Riikka Nissi, Suvi Honkanen & Sari Sulkunen: Kielityön diskurssit hybridissä ammattikuvassa: Tarkastelussa taiteilija-kehittäjien kuvaukset työstä.....	21
Maiju Strømmer: Monikielinen tekstityö globaalilla työnvälitysalustalla	22
Puheentutkimuksen teemaverkosto, Leena Maria Heikkola, Pekka Lintunen & Minnaleena Toivola: Puheen ja puheentutkimuksen temaattinen työpaja.....	23
Pauliina Peltonen: Vieraskielisen vuorovaikutuksen sujuvuus eri konteksteissa: Hanke-esittely	24
Antti Saloranta, Katja Haapanen, Kimmo U. Peltola, Henna Tamminen, Meameno Shiweda, Napandulwe Shiweda, Maija S. Peltola: Namibianenglannin vokaalit auditiivisessa ja visuaalisessa tuottokokeessa oshiwambonpuhujilla	25

Henna Heinonen & Heini Kallio: Ääntämispiirteiden yhteydestä L1- ja L2-kuulijan mielikuvaan L2-puhujasta ja hänen viestistään	26
Elina Lehtilä: Individual differences in multilingual speakers' fluency: An eye-tracking study.....	27
Leena Rihko & Pauliina Peltonen: Puheen sujuvuuden edistäminen lukion englannin opetuksessa: Tutkimus oppikirjoista ja opettajien näkemyksistä	28
Pekka Lintunen, Sanna Olkkonen, Pauliina Peltonen, Madgalena Szyszka, Maarit Mutta & Outi Veivo: Puheen sujuvuutta ja epäsujuvuutta etsimässä: projektin tuloksia	29
Dana Roemling & Helmi Siirainen: Forensinen lingvistiikka Suomessa: Nykykehitys ja tulevaisuuden näkymät.....	30
Daria Dayter: Introducing forensic linguistics. What can linguists contribute to the delivery of justice?	32
Helmi Siirainen: Simuloidun kirjoittajan analyysin valinnat ja tutkimustarpeet	33
Antti Kannisto: Poliisin aloitteet hälytystehtävillä.....	34
Dana Roemling: Forensinen kirjoittajaprofilointi suomalaisessa kontekstissa	35
SEKTIOESITELMÄT / SEKTIONSFÖREDRAG / INDIVIDUAL PRESENTATIONS.....	36
Lotta Aarikka & Hanna Lappalainen: Itäsuomalaisten näkemyksiä maahanmuutosta, ulkomaalaisuudesta ja S2-puhujuuudesta osana suomalaista (luokka)yhteiskuntaa	37
Sari Ahola & Eero Valkonen: Uskonnolliset yhdyskunnat tukemassa turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten ruotsin kielen oppimista ja integroitumista	38
Maarit Berg & Saara Pietinen: "Hyvä englannin kielitaito on osa suomalaisten identiteettiä" – abiturienttien esittämiä käsityksiä englannin kielen taidon merkityksestä Suomessa	39
Maarit Berg: "Englanniksi on helpompaa esimerkiksi ilmaista tunteita" - suomalaisten abiturienttien esittämiä käsityksiä tunneilmaisusta suomeksi ja englanniksi.....	40
Laura Castañe Bassa: The role of language policies and ideologies in the learning environment of a Catalan primary school.....	41
Daria Dayter: Slow living: interpersonal communication in social media with message delay	42
Hannele Dufva: Soveltava kielitiede, kielen oppimisen tutkimus ja AFinLA: näkökulmia historiaan ja ajatuksia tulevaisuudesta.....	43
Derya Duran, Teppo Jakonen & Pauliina Peltonen: Turning challenges into language learning opportunities: Situated pronunciation instruction during robot-assisted language learning activities in primary school EFL lessons	44
Tiina Eilittä: Yhteistyö ja etätapaamiset virtuaalitodellisuudessa	45
Henna Elo: Complexity and Accuracy in Multilingual Finnish University Students' Speech	46
Dr. Mohammad Etedali & Dr. Majid Fatahipour: Communicating Sustainability: Effective Strategies for Instructional Language Material Developers and the Publishing Industry.....	47
Majid Fatahipour: A Sustainable Way to Improve Writing Skill for Language Learners through Meta-discourse Markers.....	48

Jiaqi Feng Guo & John Marshall: Examining the Impact of Over-Indebtedness in Contemporary China: A Corpus Linguistics Analysis of a Popular Online Debt Support Forum	49
Minna Franck: Portinvartijaa etsimässä: rekrytointialan alakuvan ja rekrytoijien ammattikuvan kielellinen rakentuminen Rekrygaalan markkinointimateriaaleissa.....	50
Sabine Grasz, Minna Maijala & Mareen Patzelt: Mediation in peer-peer-discussions in learning German as a foreign language	51
Johanna Haapala: Pihakaverit, futis ja poikaystävä – aikuisten ruotsinkielisten kuvauksia suomen kielen oppimisympäristöistä ja suomen käyttöön liittyvistä tunteista.....	52
Kaisa Hahl: Reflecting on teacher identity through photos.....	53
Elina Heimala: Maahanmuuttajahammaslääkäreiden investoinnit suomen kielen taitoon	54
Pilvi Heinonen & Anssi Roiha: Muutosnarratiivit kielten aineenopettajaopiskelijoiden oppimis- ja opettajuuskäsityksissä	55
Pilvi Heinonen, Lauri Lehtonen, Elise Salonen & Sara Eeva: Tekoälypohjainen keskustelubotti lukiolaisten kirjoitusprosessin työkaluna.....	56
Sanna Heittola & Sofie Henricson: En kritisk diskursanalys av begreppen tvåspråkighet och flerspråkighet i de nationella läroplansgrunderna för den grundläggande utbildningen i Finland	57
Ida Henritius: Referointi elämäkerran poliittisten elämänvaiheiden kuvauksessa	58
Riikka Herrala, Salla-Maaria Suuriniemi, Raisa Harju-Autti & Minna Maunula: Suomalaisten rehtoreiden käsityksiä kielitietoisuudesta koulun toimintakulttuurissa	59
Kaarina Hipp: Puhetta kielestä muuttuvassa maailmassa: sanatehtävällä kiinni kielikäsitteisiin (Arkisuomet II).....	60
Ari Huhta, Jenny Tarvainen & Ida Toivanen: Suomen kielen oppijoiden kirjoitelmien laadun arviointi kielimallien avulla	61
Minna Intke-Hernandez & Katja Peltola: Kielikeskusten haasteet ja mahdollisuudet yhteisöllisyyden ja tasa-arvon rakentajina. Kuinka teknologia muokkaa osallisuuden kokemusta?	63
Minna Intke-Hernandez: Isoäidin rooli monikielisen perheyhteisön rakentajana	64
Riikka Iso-Ahola: Identiteetin kulmakivi vai epäoleellinen pikkukieli – karjalan kieli abiturienttien koevastauksissa.....	65
Suvi Kaikkonen & Salla Kurhila: Kun potilas poikkeaa lääkemääräyksestä – lääkehoitoon sitoutumisen sosiaalinen normatiivisuus farmaseutin ja potilaan keskusteluissa	66
Sofia Kaleva: Sosioemotionaaliset taidot A-kielten perusopetuksen päättöarvioinnin arviointikriteereissä	67
Antti Kamunen: Soveltava keskusteluanalyysi ja YK:n sotilastarkkailijakoulutus: videopohjaiset vuorovaikutustyöpajat kurssilaisten reflektion työkaluna	68
Yan Kapranov, Maria Frick & Anna Verchik: Surzhyk as a Transitional Stage from Russian to Ukrainian: The Perspective of Ukrainian Migrants and War Refugees in Finland.....	69

Anne Kolehmainen: "Välillä oppi ja välillä ei" - Neksusanalyysi ammatillisten opiskelijoiden monilukutaidon kehittymisestä työmaalla	71
Johanna Komppa, Eveliina Korpela, Lari Kotilainen, Salla Kurhila & Inkeri Lehtimaja: Yliopistojen kielivalinnat henkilökunnan näkökulmasta	72
Attila Krizsán: Talousmetsien Suomi / Commercial Forest Finland. An ecolinguistic study of the Metsien Suomi / Forest Finland campaign	73
Jenna Kukkonen, Johanna Komppa, Hanna Repo Jamal & Jaana-Maija Koivisto: Kielellisesti ja kulttuurisesti moninaisten hoitotyöntekijöiden vuorovaikutus potilaiden, omaisten ja terveydenhuollon ammattilaisten kanssa sairaalassa – systemaattinen kirjallisuuskatsaus	74
Anne-Maria Kuosa, Hanna Saloranta, Anne-Maj Åberg & Eveliina Tolvanen: Suomenkielisten käsityksiä ruotsin kielen asemasta työelämässä.....	75
Salla-Riikka Kuusalu, Meameno Shiweda, Minna Maijala, Minna Maunula, Minna Maunumäki ja Soila Merijärvi: Suomalaisten ja namibialaisten kielten opettajaopiskelijoiden tulevaisuuden visiot ja kestävät käytänteet	76
Pia Lahti & Lari Kotilainen: Korkeakoulutetut maahanmuuttaneet kotoutumiskoulutuksen harjoitteluissa - havaintoja kielenoppimisen mahdollisuuksista	77
Hanna Lantto: "Monikielisyys on rikkaus" - Monikielisyysdiskurssit kieliopillis-sosiaalisina konstruktioina	78
Peter Launonen: CLIL and L1 ability: Insights from a Finnish secondary education setting.....	79
Mikko Lehikoinen: Oppilaiden kieli-identiteetit arabia omana äidinkielenä -opetuksessa	80
Liisa-Maria Lehto, Minnaleena Toivola, Antti Saloranta, Jeongdo Kim, Leena Maria Heikkola: Ensikielisten suomenkielisten tulkinnat ei-ensikielisten reaktioista kielenvaihtamistilanteissa ..	81
Liisa-Maria Lehto: Passiiviset pakolaiset, aktiiviset ukrainalaiset? Eri ihmisryhmien kielentäminen sanomalehti Kalevassa vuonna 2022	82
Krista Leipivaara: Tasa-arvoinen kielenkäyttö ranskankielisessä poliittisessä diskurssissa	83
Dmitri Leontjev, Kristina Koskela & Ari Huhta: "Can you explain?": How Artificial Intelligence Can Develop Learners' L2 English reading	84
Henna Leskelä, Tarja Larsson & Riitta Korhonen: "Kannattaisi ehkä harkita" – suomen kielen viranomaisneuvontojen kysymykset ja vastaukset	85
Magdalini Liontou: Into Uncharted Waters: The Role of Action Research in Better Understanding Language Assessment Perceptions in Cross-Cultural Contexts	86
Ida Lowndes: Omakohtaisuuden kielelliset keinot eläinseessä	87
Minna Maijala, Päivi Laine, Mareen Patzelt, Soila Merijärvi, Maarit Mutta & Salla-Riikka Kuusalu: Kestävää kehitystä edistävien pedagogisten materiaalien kehittäminen kielten opetukseen	88
Elizabeth Marsden: "Even a regular old stupid 6 year old can understand not to call people "stupid"": Age as a lens through which the moral order is discursively constructed in 'Am I the Asshole' posts	89

Sanna Mustonen & Minna Suni: Epävarmuudesta eteenpäin: kieleen kietoutuvat toiveet ja esteet sotaa paenneilla	90
Karita Mård-Miettinen, Anne Pitkänen-Huhta, Anna Marzà & Gail Prasad: Multiliteracies in early language education: Analyzing additional language curricula in Finland, Ontario and Valencia..	91
Mari Mäkilä: Näkökulmia syntaktiseen kompleksisuuteen L2-ruotsissa.....	92
Toni Mäkipää: Pitkittäistutkimus lukiolaisten palauteosaamisen kehittymisestä	93
Christian Niedling: Speaking with Forked Tongues: A Comparative Study of the Facebook Appearances of the Right-Wing Populist Party Leaders Riikka Purra and Alice Weidel against the Background of the Concept of Femonationalism	94
Christian Niedling & Mia Raitaniemi: Inclusive language in Finland and Germany: A comparison of social discourses from a linguistic perspective and reflections on their didactic solutions in foreign language teaching in higher education contexts	95
Heidi Niemelä: Suomen kieleen liittyvät kieli-ideologiat ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus perusopetuksen kontekstissa – havaintoja piirustus- ja keskusteluaineistosta.....	96
Tarja Nikula: CLILNetLE: alakohtaiset kieli- ja tekstitaidot kaksikielisessä opetuksessa	97
Katja Peltola, Sara Routarinne & Marjaana Veermans: Opiskelijoiden sitoutumisen ilmeneminen breakout roomeissa virkamiesruotsin etäkurssilla	98
Hanna-Mari Pienimäki: Imaginaries of the future of writing, work and knowledge production: Utopias and dystopias of generative AI-augmented literacy	99
Laura Pihkala-Posti, Beate Lindemann & Paavo Arvola: Language use and Translanguaging in a multilingual and multicultural virtual project.....	100
Pirjo Pollari, Katja Mäntylä & Anna Veijola: Kumman kaa? Lukiolaisten kokemuksia oppikirjaformaattien hyvistä ja huonoista puolista ja vaikutuksista kielten oppimiseen ja opiskeluun.....	101
Pauliina Puranen: Kieli-ideologiat ja de facto -kielipolitiikka ammatillisen koulutuksen S2-opiskelijoiden arviointikeskusteluissa.....	102
Sari Pöyhönen, Sari Ahola, Linda Bäckman, Eeva-Leena Haapakangas, Marjatta Koivisto, Samu Kytölä & Eero Valkonen: Pakkomuuttajien oikeudet ruotsin kielen oppimiseen ja käyttöön	103
Johanna Raimi: Oman äidinkielen opettajat arviointikriteerejä kehittämässä. Tapaustutkimus oppimista tukevan arvioinnin viitekehyksessä	104
Karim Rezagah & Dmitri Leontjev: The impact of an assessment literacy development program on EFL teachers' classroom practices	105
Anna Ristilä, Kimmo Elo, Otto Tarkka & Veronika Laippala: Hot topics – Sentiment analysis on the plenary sessions of the Finnish parliament 1970-2020.....	106
Anu Rouhikoski: Heissan-tervehdyssana suomessa: mielikuvat, käyttöyhteydet ja sosiaalinen indeksisyys	107
Jenna Räikkönen: I think it probably will: (Epä)varmuus kriisiviestinnässä koronaviruspandemian aikana	108

AnnMari Sahlstein: Miksi lääkärikin tarvitsee työssään ruotsia?	110
Henri Satokangas: Kielenhuollon periaatteet ja kielen muutos norveja koskevan kyselyn valossa	111
Timo Savela: “What exactly is a black job, sir?” Addressing the importance of one’s interlocutors in interaction	112
Minna Seppänen & Jaana Vaahtera: Kielipedagogiikan ongelmia ratkomassa. Keskustelua Tidskrift utgiven av Pedagogiska föreningen i Finland -aikakauslehdessä vuosina 1863–1899..	113
Hui Shi: Digital Misinformation and Rumor-Busting: Diverse Portrayals Of ‘Beiou Feng’ (Nordic Style) on Chinese Social Media	114
Linda Sirkiä & Jenny Paananen: Hoidon kohteesta tiedostavaksi asiakkaaksi: Kärjistäminen vaikutuskeinona potilasasiamiehelle osoitetuissa muistutuksissa	115
Minja Suomalainen: Työympäristössä tarjottava tuki edistämässä S2-sairaanhoidajaopiskelijoiden ammatillisen kielen ja hoitotyön taitojen oppimista ja työelämään integroitumista.....	116
Outi Toropainen & Kaisu Rättyä: Kielisaarekeoppilaiden metalingvistinen taito: tasapainoilua semantiikan ja syntaksin välillä.....	117
Eliisa Uotila: Selittämisen strategioista Ylen selkouutisissa.....	118
Johanna Vaattovaara: Kansanlingvistiikasta kansalaistieteeseen: kieli muuttuvassa maailmassa kansatutkimuksen keinoin (Arkisuomet I).....	119
Sabine Ylönen & Maria Lähteenmäki: Counterspeech in German and Finnish social media against Russian disinformation campaigns	120
POSTERIESITELMÄT / POSTERFÖREDRAG / POSTER PRESENTATIONS	121
Maarit Mutta, Päivi Laine, Mari Mäkilä, Anne-Maj Åberg, Outi Toropainen, Katja Mäntylä & Antti Suomela: Monikielisten kirjoittajien kirjoitusprosessit: kirjoittajuuden rakentuminen	122
Soile Merijärvi & Maarit Mutta: CORDIALIS-hanke yhdistää digitaatioita ja kulttuuriperintöä	124
Mia Scotson: Kansainvälisten osaajien työhyvinvointi kielitaidon näkökulmasta.....	125
Jenna Saarni & Otto Tarkka: Pandemiateemojen evaluointi suomenkielisessä Twitterissä	126
Anne Tiermas: Neksusanalyysi tiedonalan kielen rakentumisesta monikielisessä luokkahuoneessa.....	127
Sanni Linnasaari & Leena Kolehmainen: Tarrojen diskursseja Turun ja Greifswaldin kielimaisemissa	128
Sanna-Kaisa Tanskanen, Ylva Biri & Helena Nurmikari: Riita poikki: kielelliset väliintulot sosiaalisen median konflikteissa	129
Marja Tomberg: Monikielisyys ja monikielisyystaidot englantia yhteisenä kielenä (lingua francana) käytävässä sairaanhoidon koulutuksessa – alustavia tuloksia kuvailevasta kirjallisuuskatsauksesta.....	131
Johanna Tigert: Language Portraits as a Reflective Tool for Teacher Candidates.....	132

**PLENAARIESITELMÄT / PLENARFÖREDRAG /
PLENARY PRESENTATIONS**

Investigating second language speaking and writing processes. Methodological possibilities and challenges

Andrea Révész

University College London

In this talk, I will argue that, to facilitate L2 theory-construction, researchers should dedicate more attention to exploring the neurocognitive processes underlying L2 speech and written production. To help achieve this, I will introduce and discuss various subjective (e.g., think-aloud and stimulated recall protocols) and objective (dual-task methodology, keystroke-logging, eye-tracking, and fMRI) methods that are available to examine neurocognitive processes during oral and written performance. Drawing on my own and others' recent empirical research, I will highlight methodological advances and challenges in this area as well as emphasise the value of combining various methods to obtain a more valid understanding of the neurocognitive processes associated with L2 oral and written production. I will end the talk with outlining some methodological recommendations and directions for future research.

”En uskaltanut ajatella muuta vaihtoehtoa kuin olla hetero” – kielitiede ja sateenkaarevat kaapissa ja kaapista

Jarmo Harri Jantunen
Jyväskylän yliopisto

Queer-teoria ja -tutkimus pyrkivät tekemään näkyviksi identiteetikategorioita, kuten sukupuolta, seksuaalisuutta, rotua ja luokkaa, ja samalla kyseenalaistamaan näitä kategorioita ja niiden rajoja. Tutkimuksen ydintä ovat ei-normatiivisten seksuaalisuuksien ja sukupuolten tutkimus ja heteronormatiivisuuden kriittinen tarkastelu. Queer-teorian juuret ovat aiemmassa homo- ja lesbotutkimuksessa, feministisessä tutkimuksessa ja myös 1970- ja 80-lukujen homojen ja lesbojen oikeuksia ajavassa poliittisessä liikehdinnässä. Queer-lingvistiikka puolestaan nojautuu teoreettisesti queer-teoriaan ja pyrkii irtautumaan kaksisukupuolisesta ja heteronormatiivisesta kielentutkimuksesta ja paljastamaan hetero- ja cis-normatiivisuutta tuottavat kielenkäytön tavat ja asenteet.

Queer-kielitieteellinen tutkimus pohjautuu sosiolingvistiikan ensimmäiseen aaltoon lukeutuvaan variaationtutkimukseen, jossa keskityttiin etenkin heteronormista oletetusti poikkeavaan kielenkäyttöön. Kiinnostuksen kohteina olivat lesbonaisten ja etenkin homomiesten idio- ja sosiolektien piirteet, kuten prosodiikka ja slangi (*gay and lesbian linguistics*) – tähän tutkimustraditioon on luettavissa myös varsin monipuolinen leksikografinen tutkimus (*lavender lexicons*). Varhaisen tutkimuksen tavoitteena oli nostaa vähemmistöt sosiolingvistisen tutkimuksen kohteiksi. Myöhemmin painopisteiksi ovat nousseet poststruktuurisessa hengessä monipuolisesti muidenkin ei-normatiivisten seksuaalisuuksien ja sukupuolten rajojen tarkastelu, ja tutkimus on siirtynyt variationistisesta tutkimuksesta muun muassa identiteettien, normatiivisten ja ei-normatiivisten seksuaalisuuksien ja sukupuolten diskursiivisen tuottamisen sekä marginalisoitumiseen liittyvien ilmiöiden tarkasteluun.

Käyn esityksessäni läpi alan kehityspolkuja, merkitystä ja haasteita sekä nostan esiin esimerkkejä tutkimushistorian varrelta maailmalta ja Suomesta. Esittelen myös tutkimustani Seksuaali- ja sukupuolisegregaatio ja stigmatisoituneet paikat, jossa etsin kyselyaineiston avulla ja korpusavusteisen diskurssintutkimuksen menetelmiin vastauksia siihen, millaiseksi sateenkaari-ihmiset ovat kokeneet asumisen ja elämisen Suomessa vähemmistöön kuulumisen, syrjinnän ja tasa-arvon näkökulmasta.

Communicative machines and AI-mediated interaction

Marjut Johansson
University of Turku

AI-mediated communication has impacted the everyday lives of ordinary people in many ways. In AI-based communication we may engage in speaking or listening with “talking machines.” These are independently functioning machines, such as delivery robots or vacuum cleaners, that may have the capacity to express utterances through a voice interface. Certain machines based on voice-user interfaces (VUIs), such as Siri, Alexa, and Google Assistant, perform different tasks at command. Social robots, used in locations such as museums and schools, have been tested in experiments in which they engage in embodied interactions with human users (cf. Tuncer et al. 2024). While these are usually short-term situated tasks in everyday life, all these encounters with material artifacts that process and produce speech are becoming ordinary situations of interaction. The generative AI impacts language learning and teaching as well and has already resulted in many experiments and developments (cf. Kern 2024).

In my talk, my aim is to examine (dis)embodied interaction with “communicative machines” (Hepp & al. 2024). Specifically, I will look into verbal interactions between humans and a social robot in foreign language oral learning situation. My presentation will focus on preliminary experimentations with oral task designs prompted with ChatGPT. First, I will investigate the (recipient) design of turns, and second, I will examine how these turns can be understood from an interactional perspective, and third, how human participants align with or disalign from them. The data come from the RoboLang research project, in which we have analyzed foreign language learning focusing on repair, learner-robot relationship, and progressivity in the interaction learners have with social robots (Honkalammi et al. 2022, Peura & Johansson 2022, Jakonen et al. 2023). In these situations the learning tasks have been based on ready-made software or the researcher has programmed the tasks themselves.

In a recent review of EM/CA based studies on AI-mediated interaction, researchers found three main themes: openings and closings, miscommunication and non-verbal aspects of communication (Mlynář et al. 2024). When we engage in AI-mediated communication, one intriguing concern is the verbal interaction what kind of participant is AI. I will focus on AI as an interactional partner and its effect on humans in the (foreign language) interaction. The human-machine interaction can be characterized as asymmetrical, as the interlocutors do not (usually) share common ground (Clark 1996). This means that human participants enact the meaning in these conversations (Johansson 2021).

References

Clark, Herbert 1996. *Using Language*, Cambridge: CUP.

Hepp, Andreas, Bolin, Göran, Guzman, Andrea L., Loosen, Wiebke 2024. Mediatization and Human-Machine Communication: Trajectories, Discussions, Perspectives. *Human-Machine Communication*. Special Edition, Volume 7, 2024. <https://doi.org/10.30658/hmc.7.1>

- Honkalammi, Hilla-Marja, Veivo, Outi & Johansson, Marjut 2022. Advice-giving between Young learners in robot-assisted language learning. In: *Proceedings of the Conference : Human Perspectives on Spoken Human-Machine Interaction*. <https://freidok.uni-freiburg.de/data/223816>
- Jakonen Teppo, Veivo, Outi, Mutta, Maarit, Maijala, Minna, Honkalammi, Hilla-Marja, Johansson, Marjut 2023. [‘Am I saying it wrong?’ Progressivity-related troubles and instructional opportunities in child-robot L2 interaction](#). *Prologi – Journal of Communication and Social Interaction*, 20(1)
- Johansson, Marjut 2021. Talking with a chatbot: Simulated understanding of human-chatbot communication? In: Johansson, Marjut, Tanskanen Sanna-Kaisa & Chovanec, Jan (Eds.) 2021. *Analyzing Digital Discourses. Between Convergence and Controversy*. Cham: Palgrave MacMillan. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-84602-2>
- Kern, Richard 2024. Twenty-first century technologies and language education: Charting a path forward. *The Modern Language Journal*, 108.2 (2024): 515–533. <https://doi.org/10.1111/modl.12924>
- Mlynář, Jakub, de Rijk, Lynn, Liesenfeld, Andreas, Stommel, Wyke, Albert, Saul. 2024. AI in situated action: a scoping review of ethnomethodological and conversation analytic studies. *AI & SOCIETY*, <https://doi.org/10.1007/s00146-024-01919-x>
- Peura, Liisa and Johansson, Marjut 2022. A Friend or a Machine? Study on the Child-Robot Relationship in a Foreign Language Class of Young Learners. In: Hakli, R. & al. (Eds.) *Social Robots in Social Institutions*. *Frontiers of Artificial Intelligence and Applications*. Amsterdam: IOS Press, 165–173.
- Tuncer, Sylvaine, Licoppe, Christian, Luff, Paul, Heath, Christian 2024. Recipient design in human–robot interaction: the emergent assessment of a robot’s competence. *AI & Society*. *AI & SOCIETY* (2024) 39:1795–1810. <https://doi.org/10.1007/s00146-022-01608-7>

**TEMAATTISET TYÖPAJAT / TEMATISKA
WORKSHOPPAR / THEMATIC WORKSHOPS**

Kielibuusti.fi-portaali – portti suomen ja ruotsin oppimiseen

Johanna Komppa, Lari Kotilainen, Salla Kurhila, Emmi Pollari & Taija Udd
Helsingin yliopisto

Kielibuusti-hankkeessa (2021–2024) on kehitetty kotimaisten kielten koulutusta ja oppimisen mahdollisuuksia niin, että ne vastaisivat tehokkaammin Suomeen rekrytoitavien ja maassa jo olevien kansainvälisten osaajien kielitaitotarpeisiin. Hankkeessa on sekä etsitty tapoja tukea oppijoita ja heidän lähiyhteisöjään kielenoppimisen tehostamisessa että tuotettu löydettyihin tapoihin nojautuvia oppimispolkuja, pedagogisia malleja, digitaalisia ratkaisuja ja tukimateriaaleja, jotka ovat avoimesti saatavissa kielibuusti.fi-portaalissa.

Työpajassa esitellään hankkeen lopputuloksia hankkeen kolmen kohderyhmän näkökulmasta: mitä kielibuusti.fi-portaali tarjoaa kielenoppijoille, suomen/ruotsin opettajille ja työelämälle. Työpaja koostuu esittelyosioista, joiden tavoitteena on lisätä kuulijoiden tietoisuutta tarjolla olevista välineistä ja materiaaleista. Työpaja päättyy loppukeskusteluun, jossa pajaan osallistujia kannustetaan pohtimaan, mitä mahdollisuuksia alalla nähdään kielibuusti.fi-portaalin käytölle jatkossa, miten hankkeessa alkuun saatu korkeakoulujen välinen yhteistyö saadaan jatkumaan ja miten alan yhteistyötä voidaan vahvistaa, jotta voimme kielentutkijoina vastata yhteiskunnan asettamiin kansainvälisen henkilöstön työllistymistä ja kielenoppimista koskeviin haasteisiin.

Työpajan rakenne:

Alkusanat

Kielibuustin portaali kielenoppijoille: tukea itseopiskeluun ja opitun kielen aktiiviseen käyttämiseen

Kielibuustin materiaalit kielenopettajille

Kohti kielitietoisempaa ja kielenoppimista tukevaa työelämää: välineitä ja materiaalia työyhteisöille ja uraohjaajille

Loppukeskustelu

Työpajan järjestää Kielibuusti-hanke.

Kirjoittajuus: lähestymistapoja kirjoittamisen tutkimiseen

Maarit Mutta & Mari Mäkilä
Turun yliopisto

Työpaja keskittyy kirjoittamisen tutkimukseen eri näkökulmista. Tutkimuskohteena ovat sekä ensikielellä että vieraalla kielellä kirjoitetut lopputuotokset ja kirjoitusprosessit. Esitelmissä tutkitaan kirjoittamista ja kirjoittajuuden rakentumista erilaisten aineistojen ja tutkimusmenetelmien avulla. Aineistoja voidaan lähestyä sujuvuuden, kompleksisuuden, purskeiden, sanastokeskittymien tai kirjoitusstrategioiden näkökulmasta (ks. esim. Grésillon & Perrin 2014). Sujuvuutta voidaan tutkia kognitiivisen, tuotoksen ja havaitun sujuvuuden näkökulmasta (Segalowitz 2010). Vieraan kielen sujuvuuden tutkimus sijoitetaan usein kompleksisuuden, tarkkuuden ja sujuvuuden (Complexity, accuracy and fluency, CAF) -viitekehykseen (Norris & Ortega 2009). CAF-kehyksessä sen eri osa-alueet nivoutuvat toisiinsa monin tavoin eikä esimerkiksi rakenteita ja sanastoa eroteta toisistaan (Housen ym. 2012). Tuotosta koskevat tutkimukset voivat keskittyä sanastoon, syntaksiin tai tekstin johdonmukaisuuteen, prosesseja tutkiessa voidaan täydentää analyysiä esimerkiksi näppäilyntallennusmenetelmällä (Caporossi & Leblay 2015; Cisalaru & Olive 2018), katseenseurantatekniikalla ja jälkikäteishaastatteluilla (Révész ym. 2017). Myös ajankohtaiset muutokset, kuten uusien teknologioiden (esim. tekoälyn) käyttö, vaikuttavat pohdintaan kirjoittamisen tärkeydestä sekä kielen roolista muuttuvassa maailmassa.

Työpaja korostaa monitieteisten lähestymistapojen rikkautta, kun erilaiset tieteenalat, kuten tekstilingvistiikka, tekstigenetiikka, psykolingvistiikka, kognitiivinen psykologia, käsinkirjoittaminen, visualisointi, didaktiikka ja leksikologia, kokoontuvat saman aiheen ympärille. Esitykset voivat sisältää useiden kielten yhdistelmiä, sillä monikielinen aineisto mahdollistaa vertailun eri kielten välillä ja auttaa siten lisäämään tutkijoiden, oppijoiden ja opettajien tietämystä kirjallisesta tuotannosta.

Työpajan esitelmät lähestyvät kirjoittamista eri näkökulmista painottaen kirjoittajuuden rakentumista. Työpajan kesto on 2,5 tuntia (150 minuuttia), ja se koostuu työpajan aloituksesta sekä työpajan päätteeksi pidettävästä yhteenveto- ja keskusteluosuudesta.

Maarit Mutta & Mari Mäkilä: Työpajan aloitus (10 min)

Päivi Laine & Maarit Mutta: Millainen kirjoittaja olen? Yliopisto-opiskelijoiden reflektointia omasta kirjoittajaidentiteetistä (30 min)

Anne-Maj Åberg & Mari Mäkilä: Sujuvuus monikielisten kielenoppijoiden kirjoitusprosesseissa: kirjoittajan näkökulma (30 min)

Ilmari Ivaska & Outi Toropainen: Kirjoitusprosessin tauot ja niiden suhde kielitaitoon: mikä on kielikohtaista ja mikä ei – ja miten kielikohtaisuutta voi tutkia? (30 min)

Lauri Haapanen & Daniel Perrin: Kaaoksen hallintaa: Toimittajan työ keskellä ennakoitavaa ja odottamatonta (30 min)

Maarit Mutta & Mari Mäkilä: Yhteenvetokeskustelu ja työpajan lopetus (10 min)

Lähteet

Caporossi, G. & C. Leblay. 2015. A graph theory approach to online writing data visualization. In Georgeta Cislaru (eds.), *Writing(s) at the Crossroads: The Process-Product Interface*, 171–181.

Cislaru, Georgeta & T. Olive. 2018. Le processus de textualisation: Analyse des unités linguistiques de performance écrite. De Boeck Supérieur.

Grésillon, A. & D. Perrin 2014. Methodology: From speaking about writing to tracking text production. In E.-M. Jakobs & D. Perrin (eds.), *Handbook of Writing and Text Production*, 61–97. De Gruyter Mouton.

Housen, Alex, F. Kuiken & I. Vedder. 2012. Complexity, accuracy and fluency: Definitions, measurement and research. In A. Housen, F. Kuiken & I. Vedder (eds.), *Dimensions of L2 Performance and Proficiency. Complexity, Accuracy and Fluency in SLA*, 1–20. John Benjamins.

Norris, J. & L. Ortega. 2009. Towards an organic approach to investigating CAF in instructed SLA: The case of complexity. *Applied Linguistics* 30(4). 555–578.

Révész, A., N.-E. Kourtali & D. Mazgutova. 2017. Effects of Task Complexity on L2 Writing Behaviors and Linguistic Complexity. *Language Learning* 67(1). 208–24.

Segalowitz, N. 2010. *The Cognitive Bases of Second Language Fluency*. Routledge.

Millainen kirjoittaja olen? Yliopisto-opiskelijoiden reflektointia omasta kirjoittajaidentiteetistä

Päivi Laine & Maarit Mutta
Turun yliopisto

Kielten opiskelijat tarvitsevat monenlaisia taitoja, joiden tiedostaminen edistää oppimista sekä itsetuntemusta. Kirjoitustaito on keskeinen akateeminen taito, ja kirjoittamisen sujuvuus eri kielillä helpottaa erilaisten tehtävien tekemistä. Yliopisto-opiskelijat ovat kokeneita kirjoittajia, ja kirjoittaminen on osa arkea ja vapaa-aikaa. Käsitukset itsestä kirjoittajina pohjautuvat usein vahvasti kokemukseen ensikielillä kirjoittamisesta, ja siksi eri kielillä kirjoittamisen pohtiminen voi tuoda opiskelijoille uudenlaista näkökulmaa. (Laine & Mutta 2022; Mutta & Laine, tulossa.)

Tarkastelemme esitelmässämme 102 kirjoittajan aineistoa, joka on kerätty maisterivaiheen kielten opiskelijoilta vuosina 2021–2023. Opiskelijat ovat kirjoittaneet refleктоivan kuvauksen itsestään kirjoittajina vapaasti mutta seuraavien ohjaavien kysymysten avulla: Kerro millainen tekstin kirjoittaja olet? Kirjoitatko samalla tavalla eri kielillä tai esimerkiksi eri välineellä? Pohditko etukäteen ja teet suunnitelman, teetkö tukilistoja vai suunnitteletko sitä mukaa kuin kirjoitat?

Hyödynnämme analyysissä ajatusta reflektiivisestä kirjoittamisesta välineenä saada opiskelijat kuvaamaan omin sanoin käsityksiään ja uskomuksiaan kirjoittamisesta ja itsestä kirjoittajina (ks. esim. Karjalainen 2012; Erra 2020a). Tarkastelemme kirjoittajaidentiteettiä yliopistokontekstissa: konteksti vaikuttaa siihen, millaisia kirjoittamisen puolia opiskelijat nostavat reflektioissa esiin ja millaista kirjoittamista he kuvaavat (ks. myös Erra 2020a; Erra 2020b). Teemme reflektioista laadullista analyysiä NVivon avulla.

Alustavista vastauksista näkyy, että opiskelijoiden kirjoitusrutiinit ovat vaihtelevia. Monille käsin kirjoittaminen on edelleen luova tapa ilmaista itseä ja kirjoittaa esimerkiksi muistiinpanoja, vaikka opiskelun tekstit kirjoitetaankin lähinnä tietokoneella. Opiskelijat tiedostavat hyvin formaalin ja informaalin kirjoittamisen eron ja kontekstin vaikutuksen kirjoittamiseen. Yliopisto-opiskelijoilla on paljon kirjoittamiseen liittyviä strategioita, ja he pystyvät refleктоimaan analyttisesti oman kirjoittamisensa eri puolia ja eroja ja yhtäläisyyksiä monikielisen kirjoittamisen strategioissa. Kuva itsestä kirjoittajana saattaisi kuitenkin muuttua ja tarkentua, jos kirjoitusprosessia tarkasteltaisiin tarkemmin esimerkiksi näppäilyntallennuksen avulla (Mutta & Laine, tulossa).

Kirjoitusprosessin tauot ja niiden suhde kielitaitoon: mikä on kielikohtaista ja mikä ei – ja miten kielikohtaisuutta voi tutkia?

Ilmari Ivaska & Outi Toropainen
Turun yliopisto

Tarkastelemme kirjoitusprosessin aikana esiintyvien taukojen suhdetta kirjoittajan tekstituotoksen perusteella arvioituun kielitaitoon. Vertaamme samanaikaisesti ensikielisiä (L1) ja toisella kielellä (L2) kirjoittavia kirjoittajia ja huomioimme kielitaidon eri tasojen merkityksen tässä vertailussa. Tutkittavina kielinä ovat typologisesti toisistaan eroavat suomi ja ruotsi, joita tarkastelemme yhteismitallisilla keinoin yhdenmukaisen menetelmällisen kehyksen avulla. Keskustelemme esityksessämme tulosten ohella kahdesta aineistoon ja menetelmään liittyvästä seikasta: (i) taustamuuttujiltaan vakioitun aineiston eduista kieli- ja kontekstikohtaisten ilmiöiden erottamisessa toisistaan, sekä siitä, (ii) miten toimia, kun aineiston ensisijainen keruuyksikkö (tässä: kirjoitusprosessi) ja analyysin ensisijainen havaintoyksikkö (tässä: tauko) poikkeavat toisistaan ja ovat siksi sellaisenaan keskenään yhteismitattomia.

Aineisto koostuu 52 tallennetusta kirjoitusprosessista, ja ne on kerätty näppäilyntallennusohjelmiston avulla osana Kisuvi-hanketta. L2-tuotokset on arvioitu Eurooppalaisen viitekehyksen (EVK) mukaisesti. Kaikkien L2-ruotsia kirjoittaneiden ensikieli on suomi (n=26) ja kaikkien L2-suomea kirjoittaneiden ensikielenä ruotsi (n=26). Laskennallisena menetelmänä sovellamme ordinaalista sekamallia, jonka avulla tarkastelemme muun muassa lopputuotokselle annetun kielitaitoarvion suhdetta prosessissa esiintyviin taukoihin: tauon pituuteen, sen esiintymisympäristöön ja sijaintiin prosessin sisällä. Lisäksi pureudumme tarkasteltujen kielten välisiin eroihin.

Tulokset osoittavat, että kirjoitusprosessin tauot heijastavat kirjoittajan kielitaidon tasoa (vrt. Barkaoui, 2019; Michel et al., 2020). Kiinnostavaa kuitenkin on, että L2-ruotsin ja L2-suomen kirjoitusprosessit eroavat toisistaan systemaattisesti: EVK-arvioiltaan korkeampien L2-ruotsia kirjoittavien kirjoitusprosessit eroavat taukojen osalta selvästi kielitaidoltaan alemmista EVK-arvioista ja muistuttavat monin tavoin L1-ruotsia kirjoittavien prosesseja. L2-suomea kirjoittavien kirjoitusprosessit sen sijaan muistuttavat toisiaan EVK-tasosta riippumatta ja eroavat selvästi L1-suomea kirjoittavien prosesseista.

Barkaoui, K. 2019. What can L2 writers' pausing behavior tell us about their L2 writing processes? *Studies in SLA* 41(3).

Michel, M., A. Révész, X. Lu, N.-E. Kourtali, M. Lee & L. Borges. 2020. Investigating L2 writing processes across independent and integrated tasks. *Second Language Research* 36(3).

Sujuvuus monikielisten kielenoppijoiden kirjoitusprosesseissa: kirjoittajan näkökulma

Anne Maj Åberg & Mari Mäkilä
Turun yliopisto

Tässä tapaustutkimuksessa tarkastelemme sujuvuutta kielenoppijoiden kirjoitusprosesseissa kolmella eri kielellä kirjoitettaessa. Keskitymme esityksessämme sujuvuuteen vaikuttaviin tekijöihin kirjoittajan näkökulmasta. Kirjoitusprosessin sujuvuudella tarkoitamme tekstin vaivatonta etenemistä ilman pitkiä taukoja ja korjauksia (Segalowitz 2010). Tutkimuksen tavoitteena on tuoda esiin eroja kirjoitusprosessien sujuvuudessa yhdistämällä näppäilyntallennusta ja jälkikäteishaastatteluja. Prosessien tarkastelu yhdessä oppijan kanssa edistää kielitietoisuutta, joka voi tukea kielenoppimista (Bowen, Nathan & Vandermeulen 2022).

Aineisto koostuu viiden yliopisto-opiskelijan tallennetuista kirjoitusprosesseista sekä jälkikäteishaastatteluista. Aineisto kerättiin suomalaisessa yliopistossa monikielisen kurssin yhteydessä. Kurssin tavoitteena oli kehittää opiskelijoiden kielitietoisuutta useampia kieliä opittaessa ja käytettäessä. Opiskelijat kirjoittivat argumentoivan tekstin englanniksi, ruotsiksi ja saksaksi. Kirjoitusprosessit tallennettiin GenoGraphiX-Log-näppäilyntallennusohjelmalla. Analyysissa yhdistämme laskennallista dataa kirjoitusprosessien tauoista ja purskeista jälkikäteishaastattelujen kvalitatiiviseen sisällönanalyysiin. Mittaamme sujuvuutta taukojen ja purskeiden pituuden avulla. Tauoiksi määrittelemme vähintään kahden sekunnin mittaiset kognitiiviset tauot ja purskeiksi kieliaineksen, joka on tuotettu kahden tauon, korjauksen tai muun toiminnon välissä (Chenoweth & Hayes 2001; Mutta, Mäkilä, Laine & Åberg tulossa).

Ryhmätasolla kirjoitusprosessit ovat sujuvimpia englanniksi kirjoitettaessa ja vähiten sujuvia ruotsiksi kirjoitettaessa. Haastattelujen perusteella sujuvuuteen vaikuttavat eri tekijät eri kielissä. Ruotsissa sujuvuuteen vaikuttaa erityisesti puutteellinen sanavarasto, kun taas saksassa kielioppi on haastavaa. Englanniksi kirjoittaminen tuntuu luonnolliselta, koska kieltä käytetään paljon sekä vapaa-ajalla että opiskelussa. Opiskelijat kokivat kirjoitusprosessin tarkastelun hyödylliseksi, koska sen avulla on mahdollista nähdä, miten kirjoitusprosessit eroavat eri kielissä.

Kirjallisuus

Bowen, N., Nathan, T. & Vandermeulen, N. 2022. Exploring feedback and regulation in online writing classes with keystroke logging. *Computers and Composition*, 63, 102692.

Chenoweth, A. & Hayes, J. 2001. Fluency in writing: generating text in L1 and L2. *Written Communication*, 18, 80–98.

Mutta, M., Mäkilä, M., Laine, P. & Åberg, A.-M. (tulossa). Visualizing multilingual writers' profiles and bursts at the initial writing phase. Teoksessa C. Leblay, G. Caporossi & H. Usoof (toim.). *An introduction to data visualisation of the writing process*. Studies in Writing Series. Brill.

Segalowitz, N. 2010. *The Cognitive Bases of Second Language Fluency*. New York & London: Routledge.

Kaaoksen hallintaa: Toimittajan työ keskellä ennakoitavaa ja odottamatonta

Lauri Haapanen Daniel Perrin
Jyväskylän yliopisto Zurich University of Applied Sciences

Toimittajan työssä, uutiskirjoittamisessa, törmäävät työnteon vakioitunut viitekehys ja reaali maailman sattumanvaraisuus. Tästä johtuen uutiskirjoittamisen prosessi on jännitteinen, usein vaikeasti ennakoitava – muttei sittenkään toimittajalle kaottinen. Selitämme tätä uutiskirjoittamisen prosessia käsitteellä 'ennakoitavissa olevien tulevien vaiheiden horisontti' (a horizon of foreseeable forthcoming phases, HFFP), jonka olemme luoneet vuosien etnografisen uutiskirjoittamisen tutkimuksen pohjalta (Haapanen ja Perrin, painossa).

Journalistisen työn viitekehys tarjoaa puitteet sille, mitä raportoida ja miten raportoida, minkä myötä journalismista on muotoutunut rakenteellisesti ja diskursiivisesti määrittyvä instituutio. Tosielämän on kuitenkin ennakoimaton ja epälineaarinen, minkä lisäksi epävarmuutta luo tiedon epäsymmetria: toimittajalla ei usein ole juttuprojektin alkaessa samaa yksityiskohtaista tietämystä kuin aiheen asiantuntijoilla, joita uutisaihe käsittelee.

Miten toimittajat sitten operoivat yhtäältä determinististen ohjeiden ja toisaalta työympäristön ennakoimattoman luonteen välillä? toimitustyötä ulkopuolisesta, tutkijan näkökulmasta analysoitaessa on selvää, ettei toimittajalla ole täyttä kontrollia työhönsä. Kun tähän etic-tarkasteluun yhdistetään toimittajan oma, emic-näkökulma, paljastuu kuitenkin jotain merkittävää: epävarmuuksien läpi navigoidessaan toimittajat eivät koe ajelehtivansa sattumanvaraisesti. Päinvastoin.

Toimittajat vaikuttavat edistävän kirjoitusprosessiaan hahmottamalla eteensä 'ennakoitavissa olevien tulevien vaiheiden horisontin'. Tämä tarkoittaa sitä, että he visioivat ammattitaitonsa pohjalta vaihtoehtoisia tapoja, joilla juttuprosessi voisi sillä hetkellä edetä, ja valitsevat niistä sen, joka parhaiten palvelee jutun tavoitteita. Kun tällainen ennalta visioitu työvaihe sitten toteutuu, toimittajat kokevat työn edenneen hallitusti – heidän odotustensa mukaisesti ja tavalla, johon he ovat valmistautuneet. Toisin sanoen: vaikka tietyn työvaiheen toteutuminen johtuu usein vaikeasti ennakoitavista, osin täysin sattumankin ohjaamista tekijöistä, toimittajan ammattitaitoon pohjaavat rutiinit auttavat visioimaan työprosessin tulevat vaiheet ja näin kokemaan, että työ on heidän hallinnassaan.

Haapanen, Lauri, ja Daniel Perrin. (Painossa) Embracing the Unexpected: Exploring the Role of Serendipity in Newswriting. *Discourse & Communication*.

Kieli avaimena muuttuvaan työelämään

Tiina Räisänen Mikko T. Virtanen
Oulun yliopisto Helsingin yliopisto

Työelämän suuntaa 2000-luvulla ovat viitoittaneet niin megatrendit kuin globaalit kriisitkin. Monitahoiset muutokset liittyvät yhtä lailla työn sisältöihin ja käytäntöihin kuin myös osaamiseen, toimeentulomalleihin sekä työn käsitteistykseen (ks. esim. Dufva ym. 2017; Heiskanen, Syvänen & Rissanen toim. 2019). Koronapandemian jälkeisessä työelämässä työ itsenäistyy, digitalisaatio ja tekstualisoituminen kiihtyvät ja jatkuvan oppimisen merkitys kasvaa (Ranki 2023; Tiililä 2017; Vyas 2022). Muuttuva työelämä vaatii työntekijältä muun muassa joustavuutta, moniluku- ja ongelmanratkaisutaitoja, resilienssiä sekä itsensä johtamisen taitoja (ks. esim. Haddington ym. 2021). Monikielisissä ja -kulttuurisissa työyhteisöissä korostuu vuorovaikutustaitojen, yhteisöllisyyden rakentumisen ja osallisuuden merkitys (Angouri ym. 2023; Nissi ym. 2023).

Työelämän muutosprosessien ja työelämässä tarvittavien taitojen jäsentämiseen tarvitaan kielentutkimuksen panosta, sillä jälkiteollisissa yhteiskunnissa kieli on erottamaton osa kaikenlaista työtä. Kielen avulla myös neuvotellaan työn ja työskentelytapojen merkityksistä. Kielentutkimuksen moninaisilla menetelmillä voidaan valottaa yhtäältä sitä, miten työpaikoilla kommunikoidaan ja tuotetaan tekstejä, ja toisaalta sitä, kuinka kielenkäytön ja viestinnän muodot kytkeytyvät itse työhön ja sen tekemiseen tietyssä sosiaalisessa, yhteiskunnallisessa ja kulttuurisessa kontekstissa.

Työelämän kielen teemaverkoston järjestämässä työpajassa tarkastellaan kielentutkimuksen keinoin muuttuvaa työelämää työntekijöiden, organisaatioiden ja yhteiskunnan näkökulmista. Keskeisiä kysymyksiä ovat, kuinka itsenäistyvää ja teknologisoituvaa työtä voidaan hallita, millaista monilukutaitoa erilaisissa työtehtävissä ja organisaatioissa tarvitaan ja miten kielenkäytön tavat muuttuvat ja sopeutuvat yhteiskunnallisiin muutoksiin. Työpajan esitelmät:

Henna Kara & Liisa Raevaara: Viranomaiskieli muuttuvassa yhteiskunnassa

Ulla Tiililä: Muutoksia lakipykäliin vai kielenkäytön tapoihin? Osa II

Katariina Pyykkö: Tensions Between Skills, Needs and Daily Practices: Experiences of Academically Trained Migrants with Language Policy in Finnish Workplaces

Niina Hynninen, Tiina Räisänen & Mu Zhao: Changing discourses of online meetings and the use of technologies: Views from the business world

Riikka Nissi, Suvi Honkanen & Sari Sulkunen: Kielityön diskurssit hybridissä ammattikuvassa: Tarkastelussa taiteilija-kehittäjien kuvaukset työstä

Maiju Strömmer: Monikielinen tekstityö ja siihen liittyvän osaamisen esittäminen digitaalisella työnvälitysalustalla

Lähteet

Angouri, J., Kerekes, J., & Suni, M. (toim.) (2023). Language, migration and in/exclusion in the workplace. *Multilingual Matters*.

Dufva, M., Halonen, M., Kari, M., Koivisto, T., Koivisto, R. Myllyoja, J. (2017). Kohti jaettua ymmärrystä työn tulevaisuudesta. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 33/2017.

Haddington, P., Hirvonen, N., Hosio, S., Kinnula, M., Malmberg, J., Seyfi, S., Simonen, J., Ahola, S., Cortés Orduna, M., Enwald, H.,... Zabolotna, K. (2021). GenZ White Paper: Strengthening Human Competences in the Emerging Digital Era [White Paper]. University of Oulu. <http://jultika.oulu.fi/Record/isbn978-952-62-3147-1>

Heiskanen, T., Syvänen, S. & Rissanen, T. (toim.) (2019). Mihin työelämä on menossa? Tutkimuksen näkökulmia. Tampere: Tampere University Press.

Nissi, R., Blåsjö, M. & Jonsson, C. (toim.) (2023). Workplace communication in flux. Special issue. *Applied Linguistics Review* 14(4).

Ranki, S. (2023). HELP-katsaus: Työelämän muutosnäkökulmat. Työterveyslaitos.

Tiililä, U. (2017). Johdatus sosiaali- ja hoitoalojen tekstimamaailmaailmaan ja niiden tutkimukseen. Teoksessa U. Tiililä & K. Karvinen (toim.), *Elämän ja kuoleman tekstit. Kirjoittaminen sosiaali- ja hoitotyössä*. Helsinki: Kotus.

Vyas, L. (2022). "New normal" at work in a post-COVID world: work–life balance and labor markets, *Policy and Society*, 41(1), 155–167, <https://doi.org/10.1093/polsoc/puab011>

Viranomaiskieli muuttuvassa yhteiskunnassa

Henna Kara & Liisa Raevaara
Kotimaisten kielten keskus

Esityksessä hyödynnämme kyselyjä, jotka Kotus teki vuonna 2022 valtion ja kuntien virastoille ja niiden työntekijöille. Kyselyillä selvitettiin muun muassa kieliasiantuntijoiden määrää ja tarvetta virastoissa sekä työntekijöiden kieliosaamista. Lisäksi hyödynnämme Kotuksen koulutuksissa ja sidosryhmätyössä kertyneitä esimerkkejä siitä, millaisia kysymyksiä ja haasteita viranomaiset kielityössään kohtaavat ja millaisia ratkaisuja näihin kysymyksiin ja haasteisiin on kehitetty.

Esityksessämme käsittelemme seuraavia teemoja:

- Miten selkokieltä on käytetty ja kannattaa käyttää? Mitä selkokielellä viestiminen edellyttää viranomaisilta? (Kara 2024)
- Miten kohderyhmien moninaisuus ja monenlaiset lähtökohdat on huomioitu ja tulisi huomioida viranomaisviestinnässä?
- Miksi kielen ammattilaisia, laajaa kielikäsitystä sekä kielen, tietotekniikan ja sisällön asiantuntijoiden yhteistyötä tarvitaan viranomaisten viestinnän ja palvelujen kehittämisessä? (Raevaara 2022)

Lähteet

Haddington, Hirvonen, Hosio, Kinnula, Malmberg, Seyfi, Simonen, Ahola, Cortés Orduna, Enwald, Haukipuro, Heikkinen, Hermes, Huikari, Iivari, Järvelä, Kanste, Kokkola, Kunnari, Zabolotna (2021). GenZ White Paper: Strengthening Human Competences in the Emerging Digital Era. University of Oulu. <http://jultika.oulu.fi/Record/isbn978-952-62-3147-1>

Kara, Henna (2024). Selkokieltä vai selkeää kieltä? - Kielitoimiston ohjepankki (Hyvän virkakielen ohjeita)

Raevaara, Liisa (2022). Verkkopalvelun saavutettavuus on tiedon ja toiminnan ymmärrettävyyttä (Hyvää virkakieltä -kolumni 29.3.2022)

Tiililä, Ulla (2017). Johdatus sosiaali- ja hoitoalojen tekstimaailmaan ja niiden tutkimukseen. – Tiililä & Karvonen (toim.), Elämän ja kuoleman tekstit. Kirjoittaminen sosiaali- ja hoitotyössä (pdf). Kotimaisten kielten keskuksen verkkojulkaisuja 50. s. 6–18)

Muutoksia lakipykäliin vai kielenkäytön tapoihin? Osa II

Ulla Tiirilä

Kotimaisten kielten keskus

Suomalainen demokratia on monella tapaa rakentunut lainsäädännön varaan. Lainsäädäntö on myös keskeisin keino, jolla reagoidaan yhteiskunnallisiin muutoksiin ja vaikutetaan yhteiskunnan kehittymisen suuntaan (ks. Keinänen & Pälvimäki 2022; myös Tiusanen). Lainsäädännöllä kehitetään myös viranomaistoimintaa. Se taas on kieli- ja tekstityön kyllästämää. Esitelmäni ydinkysymys on, kannattaako ja voiko tätä kieli- ja tekstityötä aina kehittää juuri lainsäädännön keinoin.

Lähestyn aihetta kyselyllä, joka suunnattiin Kelan kahden eri etuuden ratkaisuasiantuntijoille lokakuussa 2023. Kyselyssä selvitettiin muun muassa sitä, miten ratkaisuasiantuntijat kokevat lainsäädännön vaikuttaneen hylkäävien päätösten perustelujen paranemiseen. Esitelmäni AFinLassa 2023 käsitteli tämän kyselyn monitieteistä asetelmaa. Nyt keskityn tuloksiin. Niissä tulee esille muun muassa se, että lainsäädännöllä on ollut jopa kielteisiä vaikutuksia edellytyksiin tuottaa ymmärrettäviä päätöksiä ja niiden perusteluita. Sanomani onkin, että kielenkäytön ja tekstien läpäisemää viranomaistyötä ja sen kehittämistä kannattaisi tehdä kielen ja kieliteknologian asiantuntijoiden kanssa sekä ajantasaisen ja teoreettisesti pätevän kielitieteellisen tiedon pohjalta. Kysely on tehty yhteistyössä Kelan tutkimusosaston Hanna-Mari Heinosen, Markku Laadun ja Hannu Mattilan kanssa.

Lähteet

Keinänen, Anssi & Pälvimäki, Leona 2022: Näkykö säädösehdotuksen yhteiskunnallinen merkittävyys sen valmistelutavassa? Edilex 2022/47. <https://www.edilex.fi/artikkelit/28791.pdf>

Tiusanen, Kaisa 2021: Miten kestävän kehityksen tavoitteet huomioidaan lakiehdotuksissa ja lainvalmistelussa? <https://oikeusministerio.fi/blogi-hakutulos/-/blogs/kaisa-tiusanen-miten-kestavan-kehityksen-tavoitteet-huomioidaan-lakiehdotuksissa-ja-lainvalmistelussa->

Tensions Between Skills, Needs and Daily Practices: Experiences of Academically Trained Migrants with Language Policy in Finnish Workplaces

Katariina Pyykkö
Helsingin yliopisto

Although both language and employment have been called key factors for successful migrant integration, there has been a long-standing focus on individual choices, overlooking the broader complexities involved. My doctoral dissertation (2022–2026) examines the role of English in the employment and integration of academically trained migrants in Finland. This study builds on previous research on language policy, language practices, and multilingualism, utilising the frameworks from sociolinguistics and critical discourse studies.

I employ a mixed methods approach to analyse both quantitative and qualitative data. I collected my data through an online survey (n=455) and semi-structured thematic interviews (n=10) between 2023 and 2024. In my presentation, I will concentrate on the survey data, focusing on reported linguistic repertoires, language practices, and language choices. I will also integrate social background variables, such as professional field, with the open-ended responses.

The results reveal inconsistent language practices and highlight differences among various professional fields. English emerges as an important language for communication, yet the participants indicate that this is not at the expense of Finland's national languages. Participants report frustrations related to unwarranted language proficiency requirements, ambiguous workplace language practices, and discriminatory biases.

These findings enhance our understanding of everyday multilingualism in Finnish workplaces but also reveal contradictions in perceived language practices. As the world of work evolves in Finland, have workplace language practices kept up with these changes? This study offers valuable insights for developing more effective language policy and promoting greater inclusion and equity within work organisations. While there is much discussion about migrants, their voices should be heard more prominently in decision-making. The results are valuable to stakeholders such as policymakers, trade unions, and experts in immigrant integration. Beyond Finland, the study has implications for countries facing a similar situation.

Changing discourses of online meetings and the use of technologies: Views from the business world

Tiina Räisänen Niina Hynninen Mu Zhao
Oulun yliopisto Helsingin yliopisto Helsingin yliopisto

Recent changes in working life such as migration and technological developments have affected the content of work, the way work is organised and even job opportunities (Nissi, Blåsjö & Jonsson 2021). In this presentation, we focus on how individuals talk about changes in working with and through technologies. We explore how individuals' discourses of online meetings and the use of technologies both change and reflect changes across time. The data consist of multi-sequential research interviews with nine European business professionals working in five different companies (conducted by Zhao as part of her doctoral dissertation project between 2020 and 2023) as well as research interviews with two business professionals and recordings of customer interactions with seven customers, at two points in time, at a Finnish case company (collected by Räisänen and Hynninen in 2021). The data are longitudinal, and thus allow for an investigation of the ways in which discourses are constructed in the individuals' talk and how they change and reflect change as the individuals, for instance, adjust to remote meeting platforms during the Covid-19 pandemic, as well as become familiar with new technologies. The findings are important in shedding light on individuals' ways of talking about technology-intensive working life and societal changes motivating technology use.

References

Nissi, R., Blåsjö, R. & Jonsson, C. (2021) Workplace communication in flux: From discrete languages, text genres and conversations to complex communicative situations. *Applied Linguistics Review* 14(4): 679–695.

Kielityön diskurssit hybridissä ammattikuvassa: Tarkastelussa taiteilija-kehittäjien kuvaukset työstä

Riikka Nissi, Suvi Honkanen & Sari Sulkunen
Jyväskylän yliopisto

Työelämän tekstualisoituminen viittaa työmarkkinoiden rakenteellisiin muutoksiin, joiden myötä sekä työprosessit että työn tuotokset toteutuvat enenevästi erilaisin kielellisin keinoin myös perinteisten asiantuntija-alojen ulkopuolella (esim. Karlsson & Nikolaidou 2016). Esitelmässä tarkastelemme työelämän tekstualisoitumista uudenlaisten palveluyrittäjien – taiteilija-kehittäjien – työssä. Taiteilija-kehittäjät ovat taiteen ammattilaisia, jotka hyödyntävät taiteellisia menetelmiä organisaation kehittämistyössä tarjoten työpaikoille esimerkiksi taidepohjaisia työpajoja (Lehikoinen ym. 2016).

Tutkimme esitelmässä tapaa, jolla taiteilija-kehittäjät puhuvat tekemästään ‘kielityöstä’ eli kaikenlaisesta joko kirjoitetun tai puhutun kielen välityksellä tapahtuvasta ammatillisesta toiminnasta. Aineistona käytämme viittä puolistrukturoitua teemahaastattelua, joissa taiteilija-kehittäjät kuvaavat työtään. Haastateltavat toimivat eri taiteen aloilla ja tuottavat hieman erilaisia palveluja, mutta heitä yhdistää työn keikkaluonteisuus, toimeentulon muodostuminen lyhyistä työprojekteista. Tarkastelemme diskurssinanalyttisestä näkökulmasta, minkälaisia kielityötä koskevia diskursseja työn kuvauksissa esiintyy, miten ne käsitteistävät ammattikuvan ‘hybridiyden’ sekä minkälaisia interdiskursiivisia kytköksiä ja työn järjestyksiä niistä muodostuu. Tarkastelu nostaa esiin, että kielityöhön liittyvät jännitteet kiinnittyvät taiteilija-kehittäjien työssä erityisesti palvelumyyntiin, jossa myyjä pyrkii rakentamaan palvelun arvolupausta yhdessä asiakkaan kanssa. Arvolupauksen yhteistuottamisella tarkoitetaan kaikkea sitä vuorovaikutuksellista toimintaa, jonka kuluessa myyjä ja asiakas muodostavat yhteistä ymmärrystä siitä, mitä palvelu on, millaista hyötyä se tuottaa sekä miten se eroaa muista palveluista (Alamäki ym. 2021). Käytännössä palvelumyyntiprosessissa kiteytyvät taiteilija-kehittäjän työn haasteet, jotka edellyttävät viestinnän muotoilemista erilaisille kohderyhmille ja “kielen vaihtamista” tilanteittain (ks. Onnismaa 2018). Päättäessä pohdimme tekstitaitojen merkitystä muuttuvassa työelämässä ja palvelutaloudessa, joka vaatii usein refleksiivistä oman kielellisen toiminnan tajua, työstämistä ja tuotteistamista.

Monikielinen tekstityö globaalilla työnvälitysalustalla

Maiju Strömmer
Jyväskylän yliopisto

Projektiluonteinen työ yleistyy jatkuvasti, ja yhä useampi kieliasiantuntija työskentelee epätyypillisissä työsuhteissa tai freelancerina. Keikkatyössä menestyminen edellyttää uusien viestintäkanavien, -kontekstien ja -tapojen hallintaa ja palvelujen kohdentamista eri kohderyhmille (Virtanen & Nissi 2024). Digitaaliset työnvälitysalustat muodostavat kauppapaikkoja, joissa asiakkaat ja erilaisia palveluja tarjoavat freelancerit kohtaavat (Gershon & Cefkin 2020). Alustatyö edellyttää ”alustatekstitalaitoja” (platform literacies), kuten taitoa ymmärtää alustan toimintalogiikkaa, luoda houkutteleva ja asiantunteva profiili ja kilpailla työtehtävistä (Waldkirch ym. 2021; Corbel, Newman & Farrell 2022).

Tässä esitelmässä tarkastelen, kuinka alustatyötä tekevät freelancerit navigoivat työllistettävyyttään globaalilla digitaalisella työnvälitysalustalla. Tarkastelussa ovat sellaiset Suomessa syntyneet tai Suomeen muuttaneet monikieliset freelancerit, jotka työllistyvät ennen kaikkea kieli- tai kirjoitustaitonsa vuoksi erilaisiin kirjoitus- ja käännösprojekteihin. Aineistona on freelancereiden haastatteluja, onlineprofiileja ja kirjallisia reflektointeja. Aineistoesimerkit havainnollistavat, kuinka moninaisia kieleen tai tekstintuottamiseen liittyviä työtehtäviä työnvälitysalustojen kautta tehdään ja kuinka kielten ja osaamisen arvo määrittyy globaalilla kauppapaikalla.

Tutkimus on osa Koneen säätöön (2023–2025) rahoittamaa hanketta ”Monikielinen tekstityö alustataloudessa: keikkatyöläiset monilukutaitoaan ja työllistettävyyttään parantamassa”.

Lähteet

Corbel, C., Newman, T. & Farrell, L. (2022). Gig expectations: Literacy practices, events and texts in the gig economy. *Written Communication*, 39 (1), 66–96.

Gershon, I. & Cefkin, M. (2020). Click for work: Rethinking work through online distribution platforms. *Ephemera: Theory & Politics in Organization*, 20(4), 103–129.

Waldkirch, M., Bucher, E., Kalum Schou, P. & Grünwald, E. (2021). Controlled by the algorithm, coached by the crowd – how HRM activities take shape on digital work platforms in the gig economy. *The International Journal of Human Resource Management*, 32(12), 2643–2682.

Virtanen, M. T., & Nissi, R. (2024). Negotiating joint commitment in collaborative work project: Focus on text-based requests and news deliveries in atypical work. *Discourse Studies* 26 (3), 402–424.

Puheen ja puheentutkimuksen temaattinen työpaja

Puheentutkimuksen teemaverkosto Leena Maria Heikkola Pekka Lintunen Minnaleena Toivola
UIT Turun yliopisto Helsingin yliopisto

Puheen ja puheentutkimuksen -teemaverkosto toimii aktiivisesti AFinLAN alaisuudessa. Tästä esimerkkeinä ovat vuosittaiset työpajat syysseminareissa ja teemaverkoston toimittama monikielinen AFinLA-e-teemanumero (Toivola, Heikkola & Lintunen 2024), jonka aiheena on vapaasti tuotettu puhe tutkimuksen kohteena eri näkökulmista.

Olemme kutsuneet teemaverkoston työpajaan esityksiä puheen ja puheentutkimuksen alalta, jotka heijastelevat Syysseminarin teemaa: Kieli avaimena muuttuvaan maailmaan. Myös muut teemaverkoston teemoihin liittyvät esitykset ovat olleet tervetulleita.

Tämän työpajan esitelmässä pohditaan vuorovaikutuksen kontekstia ja vieraskielisen puheen sujuvuutta yksilön näkökulmasta sekä opetuksessa. Lisäksi tarkastellaan ääntämisen tuottamista. Tutkimuksen kohteena ovat puhujien lähtökielet ja opittavat kielet sekä niiden välinen vertailu.

Esitelmät:

Osa 1

Pauliina Peltonen. Vieraskielisen vuorovaikutuksen sujuvuus eri konteksteissa: Hanke-esittely.

Antti Saloranta, Katja Haapanen, Kimmo U. Peltola, Henna Tamminen, Meameno Shiweda, Napandulwe Shiweda & Maija S. Peltola. Namibianenglannin vokaalit auditivisessa ja visuaalisessa tuottokokeessa oshiwambonpuhujilla.

Henna Heinonen & Heini Kallio. Ääntämispiirteiden yhteydestä L1- ja L2-kuulijan mielikuvaan L2-puhujasta ja hänen viestistään

Elina Lehtilä. Individual differences in multilingual speakers' fluency: An eye-tracking study

Leena Rihko & Pauliina Peltonen. Puheen sujuvuuden edistäminen lukion englannin opetuksessa: Tutkimus oppikirjoista ja opettajien näkemyksistä.

Osa 2

Pekka Lintunen, Sanna Olkkonen, Pauliina Peltonen, Madgalena Szyszka, Maarit Mutta & Outi Veivo. Puheen sujuvuutta ja epäsujuvuutta etsimässä: projektin tuloksia.

Lähteet:

Toivola, M., Heikkola, L-M. & Lintunen, P. (toim.) 2024. Puheen tutkimuksen uusia suuntia – Aineistona vapaasti tuotettu puhe. New directions in speech research – Freely produced speech as data. AFinLA-e nro 17.

Pauliina Peltonen: Vieraskielisen vuorovaikutuksen sujuvuus eri konteksteissa: Hanke-esittely

Pauliina Peltonen
Turun yliopisto

Puheen sujuvuus on keskeinen osa suullista kielitaitoa. Sujuvuutta on tarkasteltu monipuolisesti oppimisen, opettamisen ja arvioinnin näkökulmista, mutta usein keskittyen yksilön puheen sujuvuuteen. Vieraskielisen vuorovaikutuksen sujuvuudesta puolestaan on huomattavasti vähemmän tutkimusta (ks. esim. Peltonen 2020, 2023).

Tässä esitelmässä esittelen syksyllä 2024 käynnistyneen ”Vieraskielisen vuorovaikutuksen sujuvuus eri konteksteissa” -hankkeen lähtökohtia ja tavoitteita. Hanketta rahoittaa Suomen Akatemia (2024–2028). Hankkeessa tarkastellaan vieraskielisen vuorovaikutuksen sujuvuuden piirteitä sekä vuorovaikutuksen sujuvuuden arviointia edistyneillä englannin oppijoilla. Tavoitteena on tarkastella vuorovaikutuksen sujuvuuteen vaikuttavia tekijöitä erityisesti henkilökohtaisen puhetyylin (ks. Gao & Sun 2024) sekä tehtävätyypin näkökulmista. Vuorovaikutuksen sujuvuuden arviointiin vaikuttavista tekijöistä henkilökohtaisen puhetyylin lisäksi analyysin kohteena on multimodaalisuuden vaikutus arviointiin. Hankkeessa kehitetään myös uusi teoreettis-metodologinen viitekehys vieraskielisen vuorovaikutuksen sujuvuuden tarkasteluun.

Hanketta varten kerätään englanninkielinen vuorovaikutusaineisto suomalaisilta ja saksalaisilta englannin yliopisto-opiskelijoilta keväällä 2025 (saksalaisten englannin oppijoiden sujuvuudesta ks. esim. Götz 2013). Opiskelijat suorittavat kaksi vuorovaikutustehtävää sekä kohdekielellä (englanti) että äidinkielellään (suomi tai saksa). Tutkimusasetelma mahdollistaa kielten välisten erojen, henkilökohtaisen puhetyylin sekä tehtävätyypin vaikutusten tarkastelun. Aineisto analysoidaan monimenetelmällisesti määrällisin ja laadullisin menetelmin sekä aineiston multimodaalisuus huomioiden. Tutkimus tuo lisätietoa vuorovaikutuksen sujuvuuden piirteistä ja siihen vaikuttavista tekijöistä. Hankkeen tuloksia voidaan hyödyntää kielten oppimisen, opetuksen ja kielitaidon arvioinnin kehittämisessä.

Esitelmä on osa Puheen ja puheentutkimuksen teemaverkoston työpajaa.

Lähteet

Gao, J. & Sun, P. (2024). How does learners' L2 utterance fluency relate to their L1? A meta-analysis. *International Journal of Applied Linguistics*, 34, 276–291.

Götz, S. (2013). Fluency in native and nonnative English speech. John Benjamins.

Peltonen, P. (2020). Individual and interactional speech fluency in L2 English from a problem-solving perspective: A mixed-methods approach. Turku: Turun yliopisto.

Peltonen, P. (2023). Fluency revisited. *ELT Journal* (early view), 1–4.

Namibianenglannin vokaalit auditiivisessa ja visuaalisessa tuottokokeessa oshiwambonpuhujilla

Antti Saloranta, Katja Haapanen, Kimmo U. Peltola, Henna Tamminen, Meameno Shiweda, Napandulwe Shiweda & Maija S. Peltola
Turun yliopisto

Namibia on kielirikas maa, jossa puhutaan n. 30 kieltä. Paikalliset kielet ovat bantu- tai khoisankieliä, ja maassa puhutaan myös germaanisista kieliä. Paikallisista kielistä puhutuin on bantukieliryhmä oshiwambo. Ryhmän kielissä on tyypillisesti viisi vokaalia /i, u, e, o a/, jotka esiintyvät sekä pitkinä että lyhyinä. Namibian virallinen kieli on englanti, joka on harvan namibialaisen äidinkieli. Namibianenglantia ei tyypillisesti pidetä omana englannin varianttinaan, mutta se eroaa vokaaleiltaan selkeästi esimerkiksi Etelä-Afrikan englannista ja brittienglannista.

Tutkimuksessa tarkasteltiin namibianenglannin vokaalien tuottoa äidinkielisillä oshiwambonpuhujilla. Tavoitteena oli verrata oshiwambonpuhujien vokaalien laatuja erikielisten namibianenglannin puhujien vokaaleihin sekä mahdollisia eroja auditiivisen ja visuaalisen koeasetelman välillä. Osallistujia oli 20 (ikä 19–68, KA 30,1, 12 naista, itse arvioitu englannintaito KA 3,95, skaala 1 = alkeet, 5 natiivintason). Ärsykkeet olivat 20 englannin sanaa minimi- tai subminimipareina (heat-heed, hit-hid, bet-bed, hat-had, foot-hood, hoot-who'd, bought-board, hut-hud, tot-Todd, heart-hard), jotka sisälsivät 10 brittienglannin vokaalia soinnillisen ja soinnittoman klusiilin edellä.

Kummassakin koeasetelmassa kukin ärsykesana toistettiin kolme kertaa, eli toistoja oli yhteensä 60. Sanat esitettiin yksitellen (ISI 3 s) pseudosatunnaisessa järjestyksessä. Kaikki tuotot nauhoitettiin. Auditiivisessa koeasetelmassa osallistujat kuulivat ärsykesanat brittienglannin puhujan tuottamana, ja visuaalisessa asetelmassa ne esitettiin ortografisessa muodossa. Tuotettujen sanojen vokaalin keskikohdasta mitattiin F1 ja F2, joista laskettiin ryhmän keskiarvot.

Tulosten perusteella oshiwambonpuhujat pääsääntöisesti tuottivat namibianenglannin vokaaleja bantukielten puhujille tyypillisillä formanttiarvoilla visuaalisessa asetelmassa, mutta joitakin eroja aiempiin tuloksiin ilmeni. Asetelmissa merkittävin ero oli bantukielten puhujille tyypillisen TRAP-DRESS -sulautuman erkaneminen auditiivisessa asetelmassa. Tämä saattaa johtua siitä, että visuaalisessa koeasetelmassa puhujat ovat tuottaneet sanat omalla englannin variantillaan, kun taas auditiivisessa asetelmassa brittienglannilla tuotetut ärsykkeet ovat osittain ohjanneet tuottoa. Tuloksia analysoitiin suhteessa aiempiin löydöksiin namibianenglannin vokaaleista sekä toistetun ja lukupuheen eroista vieraan kielen tuoton tutkimuksessa.

Ääntämispiirteiden yhteydestä L1- ja L2-kuulijan mielikuvaan L2-puhujasta ja hänen viestistään

Henna Heinonen & Heini Kallio
Tampereen yliopisto

Uutta kieltä opeteltaessa itsensä ymmärretyksi tekeminen on tärkein tavoite kommunikaatiota ja osallisuutta ajatellen (Levis, 2005). Ymmärrettävyydellä ja kommunikoinnin onnistumisella on erilaisia ulottuvuuksia, joissa ääntämisellä on tärkeä rooli. Viestin perille menon ohella ymmärrettävyys voi liittyä puhujan intentioon: kysyykö vai toteaako puhuja jotain? Lisäksi kuulija saattaa muodostaa positiivisia tai negatiivisia mielikuvia L2-puhujasta aksentin perusteella, mikä voi jakaa ihmisiä meihin ja heihin, johonkin tuttuun tai vieraaseen (Bijvoet, 2024; Halonen, 2017). Ymmärrettävyys ja aksentti eivät kuitenkaan välttämättä korreloi keskenään (Munro & Derwing, 1995), mutta molemmilla on osuutensa kommunikaatiossa ja osallisuudessa.

Tässä esitelmässä kerromme tutkimuksestamme, jossa tarkastelemme ymmärrettävyyteen ja mielikuvien syntymiseen liittyviä ääntämispiirteitä. Analysoimme prosodian ja äännetason piirteiden yhteyttä kuulijan havaintoon kuulija-arvioiden avulla. Puhujina tutkimuksessamme ovat aikuiset, alkeistason L2-ruotsin oppijat (n=25) eri kielitaustoista ja kuulija-arvioijina L1- ja L2-kuulijat (n=40+40). Kuulijat raportoivat tulkinnastaan käyttäen mm. dikotomista luonnehdintaa sekä Osgoodin adjektiivipareja (Vehkalahti 2019).

Ensisijainen tavoitteemme on tuottaa sovellettavaa tutkimustietoa, jonka avulla ääntämisen opetuksesta tulisi kommunikaatiokyvyn kannalta tarkoituksenmukaista, mutta myös tarkastella L2-ruotsin ääntämispiirteiden synnyttämiä tulkintoja Suomen kontekstissa (vrt. parantuneet asenteet L2-ruotsia kohtaan Ruotsissa, ks. Bijvoet 2024).

Lähteet:

Bijvoet, E. (2024). Uppfattningar och uppskattningar av ”svenska med något utländskt”: En studie om attityder till brytning och förortsklang i Sverige. Rapporten från Språkrådet 22, Tukholma: Institutet för språk och folkminnen.

Halonen, M. (2017). Vieras aksentti. Teoksessa Tergujeff, E & Kautonen, M. (toim.): Suullinen kielitaito: Opi, opeta, arvioi, (s. 74–83). Helsinki: Otava.

Levis, J. M. (2005). Changing contexts and shifting paradigms in pronunciation teaching. TESOL quarterly, 39(3), 369–377.

Munro, M. J., & Derwing, T. M. (1995). Foreign accent, comprehensibility, and intelligibility in the speech of second language learners. Language learning, 45(1), 73–97.

Vehkalahti, K. (2019). Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Helsinki: Helsingin yliopisto.

Individual differences in multilingual speakers' fluency: An eye-tracking study

Elina Lehtilä

University of Turku

In fluency research, the temporal features of speech (i.e., utterance fluency) are considered to reflect the cognitive processes underlying speech production (i.e., cognitive fluency; Segalowitz, 2010). Research comparing learners' first (L1) and second language (L2) utterance fluency suggests that individual differences in L1 fluency contribute to fluency behavior in the L2 (Gao & Sun, 2024). However, examining learners' utterance fluency across multiple target languages, combined with a cognitive fluency perspective, has thus far received little attention.

The present study addresses this gap by examining individual differences in Finnish, English, and Swedish speech fluency across multilingual speakers. As a novel methodological approach, eye-tracking is combined with speech production in picture description tasks. With little prior research on eye movements during spontaneous speech in the L2/L3, the study explores the potential of eye-tracking to examine the cognitive processes underlying fluency-related phenomena when the same speakers produce complex descriptions in different languages.

The dataset consists of speech and eye-movement data from 41 Finnish-speaking and Finnish–Swedish bilingual speakers, who performed picture description tasks in Finnish (L1), English (L2), and Swedish (L1/L3) while their eye movements were recorded. The presentation reports on the findings of the qualitative analysis focusing on a range of fluency-related features in a subset of the data ($n = 6$). The aim of the study is to examine individual differences in the production of fluency-related features and in the relationship between these features and eye movements across languages, and to what extent these differences are associated with linguistic background factors, such as the speakers' L1(s) or proficiency level in the target language(s).

References

Gao J., & Sun P. (2024). How does learners' L2 utterance fluency relate to their L1? A meta-analysis. *International Journal of Applied Linguistics*, 34(1), 276–291.

Segalowitz, N. (2010). *The cognitive bases of second language fluency*. Routledge.

Puheen sujuvuuden edistäminen lukion englannin opetuksessa: Tutkimus oppikirjoista ja opettajien näkemyksistä

Leena Rihko Pauliina Peltonen
Laitilan lukio Turun yliopisto

Esitelmässämme käsittelemme puheen sujuvuuden edistämiseen kohdistunutta tutkimusta, jossa tarkastelun kohteena olivat puheen sujuvuutta edistävät tehtävät suomalaisissa lukion englannin oppikirjoissa sekä opettajien näkemykset näistä tehtävistä. Oppikirjatutkimuksen materiaalina oli neljä suomalaista lukion englannin oppikirjasarjaa: Insights, On Track, Open Road ja ProFiles. Oppikirjoja oli yhteensä 32. Tehtävien luokittelussa käytettiin Rossiter ym.:n (2010) ja Tavakolin ja Hunterin (2018) tutkimusten pohjalta muokattua kehystä. Luokittelun kategoriat tässä tutkimuksessa olivat 1) tietoisuuden lisääminen ja strategioiden harjoittelu, 2) toistaminen ja tehtävän suunnittelu-aika, 3) kiinteät ilmaukset (formulaic sequences) ja 4) diskurssipartikkelit (discourse markers). Opettajien näkemyksiä tutkittiin kyselyllä, johon vastasi 26 lukion englannin opettajaa.

Oppikirja-analyysin tuloksena tutkittavista oppikirjoista tunnistettiin yhteensä 64 sujuvuuteen keskittyvää tehtävää. Yleisin tehtävätyyppi oli kiinteät ilmaukset, joista oli 39 tehtävää. Tietoisuuden lisääminen tai strategioiden harjoittelu olivat 18 tehtävän aiheena. Neljä tehtävää sisälsi tehtävän toistamista tai tehtävän suunnittelu-aikaa, ja kolme tehtävää käsitteli diskurssipartikkeleja. Opettajille tehtyyn kyselyyn vastanneista yli 90 % oli täysin sitä mieltä, että lukion englannin oppikirjoissa on tärkeää olla puheen sujuvuutta edistäviä harjoituksia. Yli 60 % piti puheen sujuvuuteen keskittyvien harjoitusten määrää ainakin jossain määrin riittävänä. Silti yli 80 % oli ainakin jossain määrin sitä mieltä, että oppikirjoissa ja oppikirjoihin liittyvässä opettajan lisämateriaalissa pitäisi olla enemmän puheen sujuvuuteen keskittyviä harjoituksia. Tutkimuksen tulosten perusteella vaikuttaa, että puheen sujuvuuden merkitys ymmärretään suomalaisen lukion englannin opetuksessa, mutta opettajien oletetaan täydentävän oppikirjan harjoituksia muilla sujuvuutta edistävillä harjoituksilla. Laaja valikoima sujuvuustehtäviä oppimateriaaleissa lisäisi todennäköisesti puheen sujuvuuden käsittelyä opetuksessa.

Esitelmä on osa Puheen ja puheentutkimuksen teemaverkoston työpajaa.

Puheen sujuvuutta ja epäsujuvuutta etsimässä: projektin tuloksia

Pekka Lintunen, Sanna Olkkonen, Pauliina Peltonen, Madgalena Szyszka, Maarit Mutta & Outi Veivo
Turun yliopisto

Puheen sujuvuus on yksi kielitaidon tason keskeisistä kuvaajista, mutta tutkimuksissa käydään yhä keskustelua siitä, mikä oikeastaan tekee puheesta sujuvaa. Perinteisesti sujuvuus ja epäsujuvuus on ymmärretty vastakohtina. Epäsujuvuuksilla voi kuitenkin olla tärkeitä tehtäviä sekä ensikielisessä että vieraskielisessä viestinnässä, koska niitä voidaan käyttää esimerkiksi strategisesti antamaan lisää suunnitteluaikaa (ks. esim. Lintunen ym. 2020).

”Fluency and Disfluency Features in L2 Speech” on FlowLang-tutkimusryhmän Suomen Akatemian rahoittama nelivuotinen hanke 2020-2024. Hanke hyödyntää psykolingvistisiä ja toisen kielen oppimisen tutkimusmenetelmiä, keskittyy sekä yksilö- että ryhmätason vaihteluun, sisältää samojen osallistujien ensikielisiä (suomi) ja vieraan kielen (englanti) puhenäytteitä, sisältää sekä monologi- että dialogiaineiston sujuvuusanalyysejä ja haastaa perinteiset sujuvuuden määritelmät ehdottamalla, että monet perinteisesti epäsujuvuuksina pidetyt piirteet voivat olla taitavan vieraan kielen puhujan käyttämiä puheen piirteitä (ks. esim. Lintunen ym. 2022). Projektin pääpaino on ollut tutkia tehtävätyyppien (monologi, dialogi) ja yksittäisten puhujien ominaisuuksien (kognitiiviset prosessit, ahdistus ja ensimmäisen kielen sujuvuus) vaikutusta vieraan kielen puheen sujuvuuteen ja epäsujuvuuteen. Olemme myös pystyneet analysoimaan eleiden ja puhutun sujuvuuden välistä yhteyttä sekä tunnistamaan sujuvuusprofiileja.

Tässä esityksessä tarkoituksenamme on tehdä yhteenveto hankkeesta, keskustella aineiston kokoamisesta ja esitellä tärkeimpiä tuloksia hankkeessa mukana olleista kolmesta työpaketista, jotka keskittyivät kognitiivisiin prosesseihin puheen sujuvuuden taustalla, affektiivisten muuttujien vaikutukseen vieraan kielen puheeseen ja puheen sujuvuuteen eri tehtävätyypeissä ja kielissä.

Lintunen, Pekka, Maarit Mutta & Pauliina Peltonen (toim.) 2020. Fluency in L2 Learning and Use. Bristol: Multilingual Matters.

Lintunen, Pekka, Maarit Mutta, Sanna Olkkonen, Pauliina Peltonen & Outi Veivo 2022. Sujuvuus ja vieraan kielen oppiminen: monitahoinen ilmiö edellyttää monitieteistä tutkimusta. Teoksessa S. Loukusa, T. Hautala & A.-K. Tolonen (toim.). Sujuvaa vai sujumatonta? Puheen ja kielen sujuvuutta tutkimassa. Helsinki: Puheen ja kielen tutkimuksen yhdistys, 75–87. Saatavilla: <https://research.utu.fi/converis/portal/detail/Publication/174644361>

Forensinen lingvistiikka Suomessa: Nykykehitys ja tulevaisuuden näkymät

Dana Roemling

Helmi Siirainen

University of Birmingham

Tampere University

Forensinen kielitiede on kielellisen tiedon ja menetelmien soveltamista oikeudellisiin ja rikostutkinnallisiin yhteyksiin, ja sitä pidetään poikkitieteellisenä alana kielen ja oikeuden välillä. Se edellyttää kielenkäytön analysointia eri yhteyksissä, kuten oikeussalin menettelyissä ja oikeudellisissa asiakirjoissa, mutta myös jokapäiväisissä teksteissä oivallusten ja todisteiden saamiseksi (ks. Coulthard et al., 2020). Kyseinen monitieteinen kenttä auttaa rikosten ja riitatilanteiden ratkaisemisessa sekä oikeusprosessien selkeyden ja oikeudenmukaisuuden varmistamisessa. Forensinen kielitiede on saamassa vetovoimaa maailmanlaajuisesti, mutta se on saanut vain vähän huomiota Suomessa. Tämä työpaja pyrkii valaisemaan forensisen lingvistiikan alaa Suomessa korostaen sekä sen nykyistä maisemaa että tulevaisuuden potentiaalia.

Tässä hengessä kutsumme forensisen lingvistiikan ja siihen liittyvien alojen tutkijoita esittelemään työtään ja keskustelemaan forensisen lingvistiikan tilasta. Koska alan aikaisempi työ on keskittynyt suuriin kieliin, kuten englanttiin tai espanjaan, uskomme, että on tärkeää ymmärtää kulttuuriset ja kielelliset erot forensisen lingvistiikan soveltamisessa Suomessa. Samalla tämä tarjoaa uusia näkökulmia tutkimusalalle.

Aloitamme johdantoesityksellä forensisestä lingvistiikasta, mikä luo pohjan tieteenalan laajuuden ja merkityksen ymmärtämiselle. Tämän jälkeen perehdymme Suomesta nouseviin erityistutkimuksiin ja käytännön sovelluksiin esitellen kehitettävää innovatiivista työtä ja menetelmiä. Esittelemme laajan valikoiman tutkimuksia, jotka koskettavat monia alan ajankohtaisia keskusteluja (ks. Tayebi & Coulthard, 2022). Työpajan esitykset käsittelevät seuraavia aiheita: tilastojen käyttö tulosten tekemiseksi mahdollisimman objektiiviseksi, erityisesti todisteiden ottamiseksi tuomioistuimeen; miten kielellinen käyttäytyminen muuttuu tilanteissa, joissa osallistujat toimivat epäsymmetrisessä asemassa; ja miten kirjoittajan analyysissä voidaan ottaa huomioon tekoälyn kasvava käyttö.

Tässä työpajassa:

1. Daria Dayter: Introducing forensic linguistics. What can linguists contribute to the delivery of justice?
2. Helmi Siirainen: Simuloidun kirjoittajan analyysin valinnat ja tutkimustarpeet
3. Antti Kannisto: Poliisin aloitteet hälytystehtävillä
4. Dana Roemling: Forensinen kirjoittajaprofilointi suomalaisessa kontekstissa
5. Kaikki: Panel discussion: The future of forensic linguistics in Finland

Monikielisessä työpajassa on esillä monipuolinen joukko tutkijoita eri maista. Keskitymme tietoisesti nouseviin tutkijoihin, jotta työpaja keskittyy erityisesti alan syntymiseen Suomessa. Työpajan ensisijaisena tavoitteena on lisätä tietoisuutta forensisen lingvistiikan olemassaolosta ja merkityksestä suomalaisessa kontekstissa. Tavoitteenamme on vakiinnuttaa ja edistää kasvavaa tutkimusperinnettä, mikä osoittaa, kuinka arvokas panos forensisella lingvistiikalla voi olla oikeustutkintaan ja oikeudenkäynteihin (vrt. esim. Yuan et al., 2024, Rañosa-Madrurnio & Martin, 2023). Tule mukaan kattavaan keskusteluun Suomen forensisen kielitieteen tämän hetkisestä kehityksestä ja tulevaisuudennäkymistä ja ole mukana rakentamassa elävää tutkimusperinnettä tälle keskeiselle alalle.

Coulthard, M., May, A., & Sousa-Silva, R. (Eds.). (2020). *The Routledge handbook of forensic linguistics* (Second edition). Routledge.

Rañosa-Madrurnio, M., & Martin, I. (2023). *Forensic linguistics in the Philippines: Origins, developments, and directions*. Cambridge University Press.

Tayebi, T., & Coulthard, M. (2022). New Trends in Forensic Linguistics. *Language and Law=Linguagem e Direito*, 9(1), 1–8.

Yuan, C., Xu, Y., & Lu, N. (2024). *Forensic linguistics in China: Origins, progress, and prospects*. Cambridge University Press.

Työpaja pidetään sekä englanniksi että suomeksi ja pyrimme tarjoamaan englanninkieliset käännökset aina kun mahdollista.

Introducing forensic linguistics. What can linguists contribute to the delivery of justice?

Daria Dayter
Tampere University

Forensic linguistics, a branch of applied linguistics relating to the law and legal processes, has emerged as a vital tool in the pursuit of justice. While the field is well-established with regard to English-language data, and rising to prominence in German, it remains relatively nascent in Finland. This presentation aims to introduce forensic linguistics to the Finnish context, highlighting its potential to contribute significantly to the legal system.

Forensic linguistics encompasses a wide range of applications, from authorship attribution and speaker identification to the analysis of legal language and communication in courtrooms. It plays a crucial role in ensuring the fairness of legal proceedings, protecting the rights of individuals, and facilitating the accurate interpretation of linguistic evidence. Specifically, forensic linguistics sees an application of linguistic theory and methodology to the delivery of justice in three areas: written legal texts (e.g. accessibly written laws), spoken legal language (e.g. police interviews), and the provision of evidence for criminal and civil investigations and courtroom disputes (Coulthard et al. 2010).

This presentation will outline these core areas, offering an overview of the contributions that forensic linguistics can make to the Finnish legal system. In doing so, it seeks to map potential areas for development within the Finnish context, considering the specificities of the Finnish language as well as other languages spoken in Finland. To illustrate one aspect of potential contribution that a linguist may bring to the understanding of criminal activity, the presentation will discuss linguistic research on extortion letters using the framework of genre analysis. This example will demonstrate how linguistic insights can shed light on the strategies employed in coercive communication, thus highlighting the critical role forensic linguistics can play in supporting justice.

Coulthard M, Grant T, and Kredens K (2010) Forensic linguistics. In: Johnstone B, Wodak R, and Kerswill P (eds.) *The SAGE Handbook of Sociolinguistics*, pp. 529–544. London: Sage

Simuloidun kirjoittajan analyysin valinnat ja tutkimustarpeet

Helmi Siirainen
Tampereen yliopisto

Esityksessäni käsittelen tutkimustani kirjoittajan vertailevasta analyysistä. Tutkimuksessa analysoin ihmiskirjoittajien ja tekoälyillä kirjoitettujen tekstien eroja. Lisäksi tarkastelin eri tekoälyjen tekstien tyylieroja ja lopulta pyrin erottelemaan myös ihmiskirjoittajat toisistaan.

Simuloidun vertailevan kirjoittajan analyysin aineiston koostin 25 perheblogitekstistä joista osa oli ihmisten ja osa tekoälyn kirjoittamia. Tutkimuksen laskennallisena menetelmänä käytin faktorianalyysia, jonka avulla pyrin selvittämään erilaisia kirjoittajia erottavia faktoreita, joita vertailemalla pyrin luokittelemaan tekstit ryhmiä kirjoittajiensa mukaan.

Laskennallinen analyysi ei tekstijoukon kohdalla ollut kuitenkaan yksinään riittävä: Erilaisten kielenpiirteiden kvantifioiminen vaati tekstien laadullista analyysia ja piirteiden funktionaalista tarkastelua, eikä kaikkia tekstejä ei voitu ryhmitellä kirjoittajiensa mukaan valikoitujen muuttujien ja niistä muodostuneiden faktoreiden avulla. Sen sijaan joidenkin kirjoittajien tyylierot oli havaittavissa vasta laadullisen analyysin avulla. Tästä syystä tutkielman varsinainen menetelmä on mixed methods research (MMR), jossa laskennallinen ja laadullinen tutkimus kietoutuvat yhteen.

Tämä tutkimus antaa viitteitä siitä, että jatkotutkimuksissa tulisi ottaa huomioon yhä laajempi muuttujajoukko ja laskennalliset menetelmät. Empiiristen tulosten lisäksi tutkimus ottaa kantaa kirjoittajan tunnistamista ja forensisesta lingvistiikkaa koskevaan alan keskusteluun, jossa on nähtävissä menetelmällinen kahtiajako laskennalliseen ja laadulliseen tyyliintutkimukseen (ks esim. Grant & Baker 2001 ja Chaski 2001). Tämän tutkimuksen perusteella voidaan todeta, että menetelmät toimivat ennen kaikkea toisiaan täydentävinä.

Tutkimuksen pääasiallinen kontribuutio forensisen lingvistiikan alalle on se, että se toimii laajana läpileikkauksena vertailevan kirjoittajan analyysin menetelmien yhteen kietoutumisesta ja esittelee simuloidun kirjoittajan analyysin mahdollisia sudenkuoppia ja valintoja, jotka voivat vaikuttaa kirjoittajan analyysiin. Tällaisten kriittisten valintojen tunnistaminen on tärkeää erityisesti silloin, kun kirjoittajan analyysia tai kirjoittajan vertailua käytetään esimerkiksi rikostutkinnan kontekstissa.

Chaski, C. E. (2001). Empirical evaluations of language-based author identification techniques. *IJSL*, 8(1), 1–66.

Grant, T., & Baker, K. (2001). Identifying reliable, valid markers of authorship: A response to Chaski. *IJ*

Poliisin aloitteet hälytystehtävillä

Antti Kannisto

Oulun yliopisto, Poliisiammattikorkeakoulu

Hälytystehtävien hoitaminen on yksi poliisin keskeinen tehtävä. Esityksessä tarkastelen aloitteita, joita poliisiopiskelijat esittävät kohdehenkilöille simuloituilla hälytystehtävillä. Aloite voi toteutua

- tervehdyksenä, kuten morjesta
- poliisiksi esittäytymisenä, kuten tässä on poliisi
- näiden yhdistelmänä, kuten poliisista päivää.

Tutkin tilanteita, joissa kohdehenkilö ei tuota responsia poliisin aloitteeseen. Puuttuva responsi muodostuu ongelmaksi, ja velvoite vuorovaikutuksen jatkumisesta jää poliisille. Selvitän, mitä kohtaamisessa tapahtuu seuraavaksi, miten tilanne voi vaikuttaa aloitteen muotoon, ja mitä erilaisilla aloitteilla tehdään. Tutkimusmenetelmänä on multimodaalinen keskustelunanalyysi, ja aineistona on poliisiopiskelijoiden haalarikameroilla kuvattu videoaineisto.

Poliisilaki ohjaa poliisin toimintaa (poliisilaki 872/2011). Lain mukaan ammatillinen asema on tarvittaessa ilmaistava kohdehenkilölle (1 luku 8 §), mutta vastaavasti laki ei ohjaa poliisia tervehtimään. Vaikka lain mukaan poliisin on toimittava neuvoin, kehotuksin ja käskyin (1 luku 6 §), hälytystehtävillä esiintyy myös kysymyksiä (AFinLA sysssymposium 2023, Kannisto). Vuorovaikutuslingvistiksestä näkökulmasta voidaan todeta, että yksinään lainmukainen toiminta ei takaa hyvää poliisitoimintaa.

Ammatillisen identiteetin lausuminen on huomioitu kriisineuvotteluissa (Sikveland, Feldman & Stokoe 2022). Hälytystehtäville tyypillistä on, että osallistujat eivät välttämättä tiedä, kenen kanssa ovat tekemisissä – etenkin jos näköyhteyttä toiseen osapuoleen ei ole. Ensimmäinen haaste onkin keskustelun avaaminen, ja tämä erottaa kohtaamiset monista muista ammatillisista vuorovaikutustilanteista. Keskustelunanalyttinen tarkastelu osoittaa, että hälytystehtävillä tasapainoillaan institutionaalisen ja sosiaalisen toiminnan välillä. Tutkimukseni sijoittuu forensisen kielentutkimuksen alalle: poliisilaki ohjaa, mutta yksittäiset poliisit soveltavat.

Keskusteluntutkijoiden mielenkiinnon kohteena on ollut esimerkiksi objektiivisuuteen pyrkivä kielenkäyttö kuulustelutilanteissa (Workshop on Forensic Linguistics and police interaction, 05/2024, Södertörn University). Vaikka hälytystehtävät ja kuulustelut ovatkin erilaisia kohtaamisia, yhteistä on, että lainsäännöksillä pyritään yhtenäistämään instituution toimintaa muuten epäsymmetrisissä vuorovaikutustilanteissa.

Forensinen kirjoittajaprofilointi suomalaisessa kontekstissa

Dana Roemling
University of Birmingham

Suurin osa forensisen kirjoittajaprofiloinnin työstä keskittyy tekstin analysointiin, jonka avulla pyritään päättämään tuntemattoman kirjoittajan sosiaalisia ominaisuuksia, kuten ikä tai sukupuoli (ks. Nini, 2018). Tämä lähestymistapa perustuu usein sosiolingvistiikan peruseräkkeisiin. Kirjoittajan alueellisen taustan tunnistaminen on kuitenkin saanut vain vähän huomiota, vaikka eräs merkittävimmistä kirjoittajaprofiloinnin tapauksista ratkaistiin juuri tunnistamalla lunnaskirjeessä käytetty regionalismi "devil strip".

Sen sijaan, että alueellisuuden havaitsemisessa luotettaisiin pelkästään analyttikoiden arvioihin, tässä esitelmässä esitän toistettavan lähestymistavan kirjoittajan alueellisen taustan päättämiseksi sosiaalisen median datan ja geostatististen menetelmien avulla. Ensiksi esittelen tässä tutkimuksessa käytetyt suomenkieliset Twitter-aineistot (Laitinen et al., 2018) ja niiden tilajakauman Suomessa. Tämä mahdollistaa kiinnostavien sanojen kartoituksen ja osoittaa, että aineistot voivat toimia vertailukohtana laadullisille analyyseille.

Koska geolokaatioon perustuva sosiaalisen median data on usein hajanaista ja keskittyy kaupunkialueille, tässä esityksessä käytetään tavallista krigingiä (ordinary kriging, ks. Wackernagel, 2003), eli geospatiaalista tilastomenetelmää. Tämä mahdollistaa tietojen interpoloinnin havaintojen ulkopuolisille alueille, mikä parantaa sijaintien ennustamisen tarkkuutta ja visualisoi tulokset tavalla, joka tekee niistä paremmin saatavilla olevia forensisen yhteisön käyttöön. Lisäksi esittelen algoritmin, joka ennustaa kirjoittajan murrealueen, ja käsittelen sen soveltamista rikostutkinnan kontekstissa.

Tutkimukseni ei ainoastaan tarjoa työkalua kiinnostavien sanojen kartoitukseen ja edistää näin forensisen geolingvistisen profiloinnin laadullista tutkimusta, vaan se myös esittää kvantitatiivisen lähestymistavan, joka ei ole riippuvainen analyttikon intuitiosta.

Laitinen, M., Lundberg, J., Levin, M. & Martins, R. (2018). The Nordic Tweet Stream: A Dynamic Real-Time Monitor Corpus of Big and Rich Language Data. Proc. of Digital Humanities in the Nordic Countries 3rd Conference.

Nini, A. (2018). Developing forensic authorship profiling. *Language and Law / Linguagem e Direito*, 5(2), 38–58.

Wackernagel, H. (2003). *Multivariate Geostatistics: An Introduction with Applications*. Springer.

**SEKTIOESITELMÄT / SEKTIONSFÖREDRAG /
INDIVIDUAL PRESENTATIONS**

Itäsuomalaisten näkemyksiä maahanmuutosta, ulkomaalaisuudesta ja S2-puhujuudesta osana suomalaista (luokka)yhteiskuntaa

Lotta Aarikka & Hanna Lappalainen
Itä-Suomen yliopisto

Suomalaista yhteiskuntaa on perinteisesti pidetty tasa-arvoisena, ja puhe luokista ja epätasa-arvosta on ollut miltei tabu. Tutkimushankkeemme “Kielellinen variaatio, yhteiskuntaluokka ja eriarvoisuuden kokemukset Itä-Suomessa” (KIVELI) tavoitteena on tutkia, miten kielenkäyttö ja yhteiskuntaluokka kietoutuvat toisiinsa Suomessa.

Esitelmässämme käsittelemme itäsuomalaisten kommentteja ja näkemyksiä, jotka liittyvät maahanmuuttoon, ulkomaalaisuuteen ja S2-puhujiin. Aineistona ovat vuosina 2023–2024 KIVELI-hankkeessa tehdyt teemahaastattelut, joiden haastateltavat ovat 1930–2000-luvulla syntyneitä itäsuomalaisia. Haastatteluissa oli kolme osiota: taustakysymyksiä, kieltä ja yhteiskuntaluokkaa käsitteleviä kysymyksiä sekä kysymyksiä haastateltavien asuinseudusta (muuttajien osalta entisestä) ja murteista. Haastatteluissa ei kysytty erikseen maahanmuuttoon, ulkomaalaisuuteen tai S2-puhujiin liittyvistä seikoista, mutta nämä teemat nousivat silti monissa haastatteluissa esiin.

Pyrimme vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

1. Millaisissa konteksteissa haastateltavat nostavat esiin maahanmuuttoon, ulkomaalaisuuteen ja S2-puhujiin liittyviä teemoja?
2. Millaisena maahanmuuttajataustaisten rooli nähdään osana suomalaista (luokka)yhteiskuntaa ja miten heidän kielenkäyttöään kommentoidaan suhteessa luokkaeroihin?
3. Millaisin kielellisin keinoin em. teemoista puhutaan?

Teoreettis-metodologisesti nojautumme diskurssianalyttiseen ja sosiolingvistiseen kieliasennetutkimukseen, jossa on tarkasteltu kielikäsitteitä ja metakieltä.

Alustavat havaintomme osoittavat, että maahanmuuttajuus ja S2-puhujuuus nousevat esiin esimerkiksi yhteiskuntaluokan ja kielenkäytön yhteyttä pohdittaessa sekä kysyttäessä tilanteista, joissa kielenkäytöllä olisi suljettu toisia ulos tai joissa kielenkäyttö toimii vihjeenä puhujan taustasta. Näissä yhteyksissä kommentoidaan maahanmuuttajataustaisten puutteellista tai muuten erilaista (esim. yleiskielistä) tapaa puhua suomea. Analyysi paljastaa myös, että kieltä kommentoidessaan kielenkäyttäjät kommentoivat aina joko epäsuorasti tai suoraan puhujia eli ihmisiä tai ihmisryhmiä.

Jaworski, A. & Coupland, N. & Galasiński, D. (toim.) (2004). *Metalanguage. Social and ideological perspectives*. Berlin: Mouton de Gruyter.

Lehtonen, H. (2015). *Tyyliä. Nuorten kielelliset resurssit ja kielen sosiaalinen indeksisyys monietnisisessä Helsingissä*. Helsinki: Helsingin yliopisto.

Niedzielski, N. & Preston, D. R. (2000). *Folk linguistics*. Berlin: Mouton

Uskonnolliset yhdyskunnat tukemassa turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten ruotsin kielen oppimista ja integroitumista

Sari Ahola & Eero Valkonen
Jyväskylän yliopisto

Monikulttuurisuustyö kuuluu monen uskonnollisen yhdyskunnan toimintamuotoihin, vaikka monet maahanmuuttaneet eivät virallisesti kuulukaan mihinkään uskonnolliseen yhdyskuntaan (Pauha & Martikainen 2022). Monikulttuurisuustyö on usein keskittynyt humanitaariseen apuun, mutta työlle on asetettu myös syvempiä tavoitteita, kuten maahanmuuttaneiden integroiminen yhteiskuntaan ja uskonnolliseen yhteisöön sekä pyrkimykset edistää valtaväestön ja maahanmuuttajien tutustumista toisiinsa (esim. Kirkkohallitus 2021; Siirto ym. 2023).

Esitelmässä tarkastelemme ruotsinkielisellä Pohjanmaalla ja Uudellamaalla sijaitsevien uskonnollisten yhteisöjen (mm. baptisti-, helluntai- ja evankelisluterilaisen kirkon seurakuntien) merkitystä turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten ruotsin kielen oppimiselle ja kiinnittymiselle suomalaiseen yhteiskuntaan ja paikallisyhteisöön. Esityksessämme keskitymme siihen, 1) miten uskonnolliset yhdyskunnat huomioivat ruotsin kielen oppimisen toiminnassaan, 2) millaisia näiden yhdyskuntien kielikäytänteet ovat ja 3) miten uskonnollisten yhdyskuntien monikulttuurisuustyö vaikuttaa turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten kiinnittymiseen suomalaiseen yhteiskuntaan ja paikallisyhteisöön.

Esitelmän aineisto on osa Medspråk-hanketta (2023–2024), jossa tutkitaan turvapaikanhakijoiden ja tilapäistä suojelua tarvitsevien pakolaisten kielen roolia kotoutumisessa ja heidän vastaanottamistaan ruotsinkielisessä Suomessa. Tämän esitelmän aineisto koostuu uskonnollisissa yhdyskunnissa toimivien henkilöiden etnografisista haastatteluista (n= 4) ruotsinkielisellä Pohjanmaalla ja Uudellamaalla. Lisäksi hyödynnämme analyysissa vuosina 2015–2023 ruotsinkielisissä sanomalehdissä (Kyrkpresen ja Vasabladet) ilmestyneitä lehtitekstejä (n=85), jotka liittyvät uskonnollisten yhdyskuntien monikulttuurisuustyöhön. Kirjallisten aineistojen analyysia ohjaa sisällönanalyysi ja haastattelujen analyysissa hyödynnämme diskurssianalyysia.

Lähteet:

Kirkkohallitus 2021. Yhdessä elämisen taito- Aineksia hyvien väestösuhteiden rakentamiseen kirkossa. Suomen ev.lut. kirkon julkaisuja 104. Kirkko ja toiminta, Kirkkohallitus. Helsinki 2021.

Pauha, T. ja Martikainen, T. 2022. Arvio mahanmuuttotaustaisen väestön uskonnollisesta jakaumasta Suomessa vuosin 1990–2019. Teologinen Aikakauskirja, vuosikerta 127 (1), 3–23.

Siirto, U., Salminen, V-M & Kakkonen, O. 2023. Seurakunnat ukrainalaisten pakolaisten tukena. Ajankohtaisraportti 3/2023. Kirkon tutkimus ja koulutus.

”Hyvä englannin kielitaito on osa suomalaisten identiteettiä” – abiturienttien esittämiä käsityksiä englannin kielen taidon merkityksestä Suomessa

Maarit Berg & Saara Pietinen
Helsingin yliopisto

Monissa viimeaikaisissa tutkimuksissa ja selvityksissä (ks. esim. Peterson ym. 2023, Laitinen ym. 2023) on todettu, että englanti ei Suomessa tai muissa pohjoismaissa oikeastaan ole enää vieras kieli. Erityisesti nuorten englannin käyttö kiinnostaa tutkimusten ulkopuolellakin (esim. Heikkinen HS 25.11.2023). Täydennämme mm. em. tutkimuksia tarkastelemalla, millaisiin merkityksiin englannin kielen taito liitetään äidinkielen ja kirjallisuuden ylioppilaskokeessa, tarkemmin kirjoitustaidon kokeessa, keväällä 2022. Kielitaitoaiheista ylioppilaskoetta (n. 27000 tekstiä) tutkitaan korpuslingvistisin metodein erilaisten kielikäsitteiden (language regard) ja kieli-ideologioiden viitekehyksessä, erityisesti Monica Hellerin ja Alexandre Duchênen (2011) esittelemää ”pride and profit” -jaottelua hyödyntäen. Tutkimus on osa Emil Aaltosen säätiön rahoittamaa Z-sukupolven kielenrakennus -tutkimushanketta (PI FT Hanna Lantto).

Tutkimusta varten on lemmatisoidusta aineistosta ensin seulottu esiin frekventein englanti-alkuinen 4-grammi, joka on englanti + kieli + taito + olla. Tästä 4-grammista on tehty AntConc-ohjelmistolla KWIC-analyysi (key word in context) maakunnittain, mutta tällä kertaa ns. clean-aineistosta, jossa on taivutusmuodot tallella. KWIC-analyysi paljastaa, että vaikka hyvin merkitykselliseksi ja tärkeäksi esitetty englannin kielen taito liitetään ylioppilaskokelaiden teksteissä usein erilaisiin hyötyihin (profit), hyötyjen rinnalle tai jopa niiden yli nousee, kenties hiukan yllättävästi, eräänlainen ylpeys (pride) suomalaisten hyvästä englannin kielen taidosta. Siinä missä hyvä englannin kielen taito liitetään suomalaisuuteen ja erityisesti suomalaisiin nuoriin, monien muiden englannin kielen taito esitetään heikoksi. Ylioppilasteksteissä englannin kielen taitoa vertaillaan myös eri sukupolvien välillä. 4-grammin KWIC-analyysi nostaa esiin myös ahdistuksen ja häpeän, jos oma englannin kielen taito on heikko.

”Englanniksi on helpompaa esimerkiksi ilmaista tunteita”- suomalaisten abiturienttien esittämiä käsityksiä tunneilmaisusta suomeksi ja englanniksi

Maarit Berg

Helsingin yliopisto

Monissa viimeaikaisissa tutkimuksissa ja selvityksissä (ks. esim. Peterson ym. 2023, Laitinen ym. 2023) on todettu, että englanti ei Suomessa tai muissa pohjoismaissa oikeastaan ole enää vieras kieli. Erityisesti nuorten englannin käyttö kiinnostaa tutkimusten ulkopuolellakin (esim. Heikkinen HS 25.11.2023). Tässä esiteltävässä tutkimuksessa täydennetään mm. em. tutkimuksia analysoimalla, mitä abiturientit esittävät tunneilmaisun ja englannin kielen suhteesta äidinkielen ja kirjallisuuden ylioppilaskokeessa keväällä 2022. Kielitaitoaiheista kirjoitustaidon koetta (n. 27000 tekstiä) tutkitaan korpuslingvistisin metodein erilaisten kielikäsitysten (language regard) ja kieli-ideologioiden viitekehyksessä. Tutkimus on osa Emil Aaltosen säätiön rahoittamaa Z-sukupolven kielenrakennus -tutkimushanketta (PI FT Hanna Lantto).

Analyysissa on kaksi kärkeä. Ensimmäkin koko aineistosta on tehty KWIC-analyysi (key word in context) avainsanalla ’englanniksi’. Avainsanahakua on tarkennettu sanoilla ’ilmaista’ ja ’ilmaisu’ tavoitteena kartoittaa, mitä ylioppilaskokelaat sanovat itsensä ilmaisemisesta englanniksi. Koska analyysissa nousee usein esiin nimenomaan tunneilmaisuus, KWIC-analyysin kohteeksi on nostettu myös ’tunnekieli’, jonka käyttöä kansanlingvistisenä käsitteenä tarkastellaan tutkimuksen sivujuonteena. Keskeiseksi löydökseksi nousee, millaiseksi abiturientit esittävät englannin ja suomen kielen suhteen tunneilmaisussa. ’Suomeksi’ on myös sanan ’englanniksi’ tärkein kollokaatti aineistossa. Suomen ja englannin suhteesta tunneilmaisussa esitetään sekä määrällistä että laadullista analyysia. Vaikka selkeästi suurempi osa kokelaista esittää ”tunnekielekseen” suomen, monet raportoivat englannin kielen täydentävän suomen kieltä ja jopa korvaavan sen tietyissä tilanteissa ja tiettyjen tunteiden ilmaisussa. ”Tunnekieli” selvästi elää kansanlingvistisenä käsitteenä.

The role of language policies and ideologies in the learning environment of a Catalan primary school

Laura Castañe Bassa
University of Jyväskylä

The language policy of Catalan schools, where Catalan is the only language of instruction, and the influence of language ideologies have been a focus of discussion in Catalonia. Over the last decades, an upward political movement calling for the independence of Catalonia from Spain has added more political and linguistic tensions in education. Several studies have demonstrated that Catalan monolingual practices generate negative attitudes towards the language of instruction and limitations to multilingual pupils (Trenchs-Parera, 2016). The massive national and international immigration waves and multilingual proficiency call for translingual practices and the creation of multilingual learning environments where learners can freely use their whole linguistic repertoire. Notwithstanding the acknowledgement of plurilingual practices in the language policy document and political saliency of this debate, many schools still follow Catalan monolingual practices and language ideologies are widely present. Up to date, no research has documented the role of language policies and ideologies in the learning environment and language practices, which Laihonon and Szabó (2018) describe as (un)visible reflections of policies and ideologies.

This research addresses the gap by examining the role that language ideologies and policies play in the learning environment and language practices through the school community's perceptions of a Catalan primary school, focusing on the design, language representation and use. It adopts ethnographic methods, involving classroom observations and audio-recorded walking interviews to participants around the school. Nexus analysis is utilised to examine the interplay among perceptions, practices and representations. Preliminary findings reveal that participants view Catalan as the norm and Spanish is positioned in an inferior category, hardly present in the school. The participants also highlighted the lack of materials in other languages and the separation of language use in different rooms. This research develops a framework for interventions that foster practices that value learners' multilingual abilities.

Laihonon, P., & Szabó, T. P. (2018). Studying the visual and material dimensions of education and learning. *Linguistics and Education*, 44.

Trenchs-Parera, M. (2016). Multilingualism in Catalan secondary schools: An exploration of language practices and challenges. *APAC ELT Journal*, 82, 5–12.

Slow living: interpersonal communication in social media with message delay

Daria Dayter
Tampere University

Early research on online communication focused on how language is shaped by the technological affordances, giving rise to the studies of 'Netspeak', internet acronyms etc. Some technologically afforded aspects of communication gave rise to the revised theoretical frameworks around linguistic processes. One example is Susan Herring's work mapping out the synchronous/quasi-synchronous/asynchronous communication distinction, as well as coherence effects such as disrupted adjacency and overlapping topics (Herring 1999, among her many other publications on the topic).

In the present study, we return to the question of technological affordances shaping linguistic practice by drawing on a recently emerged interaction modality. The push for 'slowing down' has touched many areas of our lives, from 'slow eating' and 'slow living' to adoption of social media tools that intentionally delay message relay. An example, explored in this presentation, is the 'slow mode' in Telegram chat groups, where the moderator sets the time limit (up to 10 minutes) that must pass between two messages sent by the same chat participant. This anti-spam measure creates a forced delay between each adjacency pair in dyadic communication and extensively erodes cross-turn coherence compared to traditional live messaging. Taken together with the group-specific preference for certain message modality (text, voice notes or video messages), the signal delay creates a previously undescribed hybrid messaging constellation.

This presentation reports on the first research into the practice in English. First, a survey of the groups using slow mode is used to derive a functional taxonomy. While some groups use slow mode as a genuine anti-spam measure, other moderators implement it to enforce communicative norms, for example, to prevent users breaking up their contributions into multiple messages turn-by-turn. Secondly, an interactional analysis of a small, 3,000 word sample of the second (not anti-spam) type of slow mode use is conducted. The analysis reveals that users come up with creative ways of ensuring cross-turn coherence, for instance, using emojis as threaded topic markers. The analysis also shows that not only does this limitation not cause a communication breakdown, but instead it introduces playfulness in the traditional linguistic practice that may lead to higher user satisfaction.

Herring, S. C. (1999). Interactional coherence in CMC. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 4 (4).

Soveltava kielitiede, kielen oppimisen tutkimus ja AFinLA: näkökulmia historiaan ja ajatuksia tulevaisuudesta

Hannele Dufva
Jyväskylän yliopisto

Tässä esitelmässä pohdin soveltavan kielitieteen käsitystä kielen oppimisesta. Tarkastelen aineistonani kannanottoja ja näkökulmia, jotka ovat tulleet vuosien varrella esille AFinLA ry:n tapahtumissa ja julkaisuissa. Pohdin millaiset teoriat ja menetelmät olivat pinnalla 1970-luvun alussa, jolloin AFinLA aloitti toimintansa – ja mitkä käytännölliset kysymykset tuolloin askarruttivat ajan tutkijoita. Tutkimuksen kohteet ja painopisteet ovat hahmottuneet vuosien varrella eri tavoin – mutta kuitenkin tietyt kysymykset saattavat tuntua ikuisilta. Pysin havainnollistamaan joitain vuosien varrella tapahtuneita käännteitä sekä niiden suhdetta esimerkiksi alan kansainväliseen teorianmuodostukseen tai muutoksiin Suomen kielipoliittisessa ja kielikoulutuspoliittisessa tilanteessa. Samalla tarkastelen painotuksia, jotka näyttävät pysyneen samankaltaisena vuosikymmenestä toiseen. Kun tuon esiin erilaisia menneisyyden kehityskaaria, esitän myös joitain ajatuksia siitä, millaisia muutoksia voisi olla odotettavissa muutaman seuraavan vuosikymmenen aikana. Tässä mietin erityisesti, millaiset tekijät voisivat määrittää ihmisen luontaista ja myötäsyttyistä toimintaa oppijana – ja mitkä puolestaan saattavat muuttua radikaalistikin erilaisten ympäristön muutosten myötä.

Situated pronunciation instruction during robot-assisted language learning activities in primary school EFL lessons

Derya Duran, Teppo Jakonen & Pauliina Peltonen
University of Turku

In this presentation, we discuss the findings of a study examining pronunciation-focused instruction during small-group robot-assisted language learning (RALL) activities in Finnish primary school EFL lessons. In the study, we use conversation analysis to analyse a corpus of 14 hours of video recordings collected for the RoboLang project at the University of Turku (see <https://sites.utu.fi/robolang/>). The recordings consist of 10–13-year-old pupils interacting with a NAO6 humanoid robot in order to complete language learning tasks facilitated by their teacher.

The analysis demonstrates how the participants repair troubles in child-robot interaction by establishing a corrective focus on word-level pronunciation problems. Through a sequential analysis of selected data extracts, we show how the teacher draws the learners' attention to pronunciation details by highlighting sounds in their and the robot's talk, using embodied conduct and modelling the pronunciation of target words. We argue that through this kind of situated facilitative work in a technology-assisted context, the teacher is able to convert (technological) problems into language learning opportunities, which is essential for a successful implementation of RALL. As artificial intelligence (AI) technologies have spurred critical debate among language teaching practitioners and researchers, we believe it is important to explore the situated nature of interaction with AI in real-life contexts to better understand how technology-assisted language learning interactions are organised and how teachers and learners can cooperatively create meaningful instructional opportunities with the help of AI technologies.

The findings thus have implications for understanding the role and relevance of human action and agency when in the context of using digital conversational interfaces based on AI and automatic speech recognition for language learning purposes in real-life educational settings. Our presentation concludes with implications for equity and inclusion in robotics and particularly for human-robot interaction.

Yhteistyö ja etätapaamiset virtuaalitodellisuudessa

Tiina Eilittä

Oulun yliopisto

Teknologian nopea kehitys on luonut käyttäjille mahdollisuuksia vuorovaikuttaa ja työskennellä yhdessä erilaisissa virtuaalisissa ympäristöissä. Yksi esimerkki tällaisesta nopeasti kehittyvästä ympäristöstä ja teknologiasta on virtuaalitodellisuus. Virtuaalitodellisuudella tarkoitetaan tietokoneella simuloitua, immersiiivistä ja kolmiulotteista keinotodellisuutta, jossa osallistujat vuorovaikuttavat avatar-hahmoina, ja jota osallistujat käyttävät virtuaalilasien sekä käsissä pidettävien ohjainten avulla. Useat eri kaupalliset toimijat ovat viime vuosina kehittäneet ympäristöjä, jotka on suunniteltu erityisesti työyhteisöjen reaaliaikaiseen ja immersiiiviseen työskentelyyn virtuaalitodellisuudessa. Tällaiset ympäristöt mainostavat virtuaalitodellisuuden mahdollistavan etätapaamiset, jotka ovat ”yhtä hyviä, kuin kasvokkain pidettävät palaverit”, ja joissa osallistujat voivat kokea ”todellista läsnäoloa”. Näiden iskulauseiden lisäksi ympäristöjen mainostetaan lisäävän käyttäjiensä tuotteliaisuutta.

Tässä esityksessä kerron alustavista tutkimushavainnoistani koskien yhteistyötä virtuaalitodellisuudessa. Pohjaan havaintoni kaupallisessa Immersed -ympäristössä kerättyyn videoaineistoon, jota erään työyhteisön jäsenet käyttivät etätapaamisiinsa seitsemän kuukauden ajan. Aineisto kattaa 11 virtuaalitodellisuudessa tallennettua tapaamista ja on kestoltaan n. 14 tuntia. Kaikki aineiston osallistujat ovat suomenkielisiä, ja heitä on läsnä 2–5 henkilöä tapaamisesta riippuen. Tarkastelen aineistoa keskusteluanalyysin keinoin.

Esityksessäni näytän, miten virtuaalitodellisuus konkreettisesti vaikuttaa osanottajien vuorovaikutuksen sujumiseen ja siten työasioiden hoitamiseen. Keskityn erityisesti osallistujien vuorotteluun, joka eroaa kasvokkaisesta kanssakäymisestä muun muassa virtuaalitodellisuusympäristön pitkien tiedonsiirtoviiveiden vuoksi. Lisäksi osallistujien käyttämät avatarit välittävät osallistujien kehollisia eleitä ja ilmeitä muille osallistujille puutteellisesti. Näiden tutkitun virtuaalitodellisuusympäristön ominaisuuksien vuoksi osallistujat eivät esimerkiksi useinkaan huomaa, jos joku toinen aikoo ottaa vuoron, mikä johtaa toistuvasti siihen, että useampi osallistuja puhuu samanaikaisesti. Tämä hidastaa keskustelujen etenemistä ja siten myös erilaisten työhön liittyvien asioiden hoitamista.

Complexity and Accuracy in Multilingual Finnish University Students' Speech

Henna Elo

University of Turku

In this presentation, I will discuss the findings of a study investigating complexity and accuracy in speech produced by multilingual Finnish university students. The study examined how grammatical and lexical notions of complexity and accuracy differ in multilingual speakers' oral production of L1 Finnish, L2 English, and L3 Swedish, and explores how these components relate across the examined languages.

The data consist of oral narratives in L1 Finnish, L2 English, and L3 Swedish produced by 21 Finnish university students as part of the MultiFluency project, funded by the Swedish Cultural Foundation in Finland (2020–2023). The analysis focused on grammatical and lexical complexity and accuracy in the L1, L2, and L3, using the mean length of AS-unit, number of different verb forms, type-token ratio, Guiraud index for nouns, percentage of error-free AS-units, errors per 100 words, grammatical errors per total number of words, and lexical errors per total number of words as measures.

The results demonstrated that L2 English was significantly more complex than L1 Finnish and L3 Swedish, and L1 Finnish was significantly more complex than L3 Swedish according to the grammatical complexity measures. The highest type-token ratio was observed in L3 Swedish and the lowest in L2 English, while the Guiraud index for nouns demonstrated the greatest lexical diversity in L2 English. L1 Finnish was significantly more accurate than L2 English and L3 Swedish, and L2 English was more accurate than L3 Swedish.

Based on the correlational analyses, statistically significant correlations were found within both the complexity measures and the accuracy measures in the L1, L2, and L3. Furthermore, three statistically significant correlations were observed between complexity and accuracy in L2 English and L3 Swedish. All statistically significant correlations between complexity and accuracy showed support for the Cognition Hypothesis by Robinson (2001).

This study offers a novel contribution by being the first to examine both complexity and accuracy across the same speakers in three languages, providing a more comprehensive view of their relationship in multilinguals.

References

Robinson, Peter. 2001. "Task Complexity, Task Difficulty, and Task Production: Exploring Interactions in a Componential Framework." *Applied Linguistics* 22, no. 1: 27–57

Communicating Sustainability: Effective Strategies for Instructional Language Material Developers and the Publishing Industry

Dr. Mohammad Etedali & Dr. Majid Fatahipour
IAU

As one of their main responsibilities, teachers and academicians are required to develop instructional materials; they are well-aware of the importance of this task. Meanwhile, publishers can weigh in their impact. A synergy between these two major stakeholders is a need to communicate sustainability issues effectively.

Creating such a symbiotic relationship between publisher and teachers requires a model tested in other disciplines. Thus, building on an instrument developed earlier in Finland (Turunen & Halme, 2021) called the “Shades of Green” that outlines sustainability aspects to be communicated in the fashion industry, a new instrument has been developed for this study. It focuses on effective communication strategies to address the areas of sustainability to be communicated in developing instructional materials for in-house use as well as extensive publishing. "Shades of green" can be used a successful baseline for the cooperation between stakeholders.

The argument for the adoption and development of this instrument is based on what Turunen and Halme (2021) outlined as “the response to the search for actionable clarity in the fragmented field of sustainability communication.” Thus, the advantage of this instrument – using clear, concise, and targeted communication strategies - can minimize information overload and improve the stakeholders’ experiences by ensuring that the sustainability message is easily understood and actionable.

The instrument serves as a step forward to provide structured, transparent information about sustainability features in academia as well as the publishing industry. During the talk, the speakers will describe this instrument and its different levels and how it relates to applied linguistics. The speakers will also suggest various effective communication techniques, to enhance understanding and engagement with sustainability issues. This is in line with one of the primary goals of applied linguistics, i.e. improving communication at different levels. Finally, the speakers will address questions raised by the audience.

A Sustainable Way to Improve Writing Skill for Language Learners through Meta-discourse Markers

Majid Fatahipour

IAU

Learning to write in a new language is both an advanced skill for language learners to develop for presenting academic arguments and an opportunity to socially impact the learners and the context beyond. To improve this skill, the present study aims to assess the potential of employing Meta-Discourse Markers (MDMs), during the familiar practice of writing to describe, to argue and to persuade. The purpose of this research was to investigate the effects of explicit instruction of MDMs on the quality of learners' writing practices. The participants were selected from homogenous EFL learners at the intermediate level, who were then divided into two groups: experimental (n=40) and control (n=40). An official e-platform was used to render online instruction of the writing course in two consecutive academic semesters. In a regular schedule, the participants received different passages containing MDMs. The teacher assigned the experimental group to notice and discuss the markers in small groups. Then, a passage-related topic was assigned, and the learners wrote persuasive essays towards the end of each session's time-slot. The control group adopted the same procedure, except for the explicit focus on MDMs. In other words, the introductory passage was discussed without highlighting MDMs. Finally, the written essays were marked by two independent markers other than the teacher. The results of writing tests were summed as the mean score for each learner during the semester. The contrast between the experimental and control groups demonstrated the significant effect of explicit instruction of MDMs on the writing ability of EFL learners. Learners' attitudes were also examined through several selected post-task interviews, which showed how they re-envisioned the writing tasks as they were aware of the uses of the MDMs. Pedagogical implications are suggested to include a strand of explicit focus on MDMs in writing courses.

Examining the Impact of Over-Indebtedness in Contemporary China: A Corpus Linguistics Analysis of a Popular Online Debt Support Forum

Jiaqi Feng Guo & John Marshall
University of Turku

Over-indebtedness, where a borrower cannot repay what they owe, has been shown to undermine health, well-being and household cohesion. However, research also suggests that the impact is modulated by contextually specific factors, e.g., the legal protections afforded to borrowers concerning debt collection, and the varying narratives that circulate about the morality of indebtedness. As a result, there are distinct ‘debt ecologies’.

In recent years, Chinese society has seen a sharp increase in household borrowing. While this trend started in the mid-2000s when China’s GDP and wages were surging, factors which gave households high financial resilience, COVID-19 and the following economic turbulence have led to much lower growth. Consequently, many have started to experience financial distress and over-indebtedness. However, due both to the recency of the phenomenon and constraints to access, our understanding of how it is intertwining with the unique circumstances of contemporary Chinese society is limited.

To deepen our knowledge, we conducted corpus-driven analysis of a large online forum designed to provide debtors information and emotional support. The forum has over 58,000 members who have contributed to 27,000 threads. Our goal was to explore what issues those struggling with debt in China choose to discuss online and what their linguistic choices suggest about how they conceptualise the impact. Specifically, we used three core corpus linguistics techniques, keyword, collocation, and concordance analysis, to examine the whole dataset (six million words). To structure our work, we adopted a framework created to assess the impact of financialisation via three aspects: relationships, timeframes and rationality.

Our results suggest that over-indebtedness in China is manifesting in idiosyncratic ways. The top forum concern is the new relationship debt has created with a rapidly growing industry of debt collectors and their aggressive tactics. This includes so-called ‘contact bombing’ whereby collectors repeatedly call debtors’ family, friends and colleagues to try to force repayment by engendering social shame. Such weaponising of debtors’ social networks has especially severe implications given the nature of Chinese society and the reliance on personal rather than social trust. Other findings indicate salient new relationships both among forum members, and with the Chinese state. Finally, we reveal important changes to members’ time horizons and life goals.

Portinvartijaa etsimässä: rekrytointialan alakuvan ja rekrytoijien ammattikuvan kielellinen rakentuminen Rekrygaalan markkinointimateriaaleissa

Minna Franck
Helsingin yliopisto

Tässä esitelmässä tarkastelen, millaista kuvaa rekrytointialasta ja rekrytoiteja tekevistä työntekijöistä rakennetaan Rekrygaalan markkinointimateriaaleissa ja millaisia kielellisiä keinoja rakennusprosessissa käytetään.

Analyysini aineistona käytän Duunitori-nimisen yrityksen internet-sivuilla olevista Rekrygaalaa koskevista artikkeleista niitä, joissa käsitellään Rekrygaalan vuoden rekrytoija -kategoriaa ja sen voittajia. Duunitori Oy on suomalainen rekrytointimedia, jonka perusta on työpaikkailmoituksille tarkoitettu internetsivu www.duunitori.fi. Työpaikkailmoitusten lisäksi Duunitori julkaisee sivustollaan runsaasti työnhakuun ja rekrytointiin liittyviä ohjeita, selvityksiä ja muita kirjoituksia. Vuonna 2018 Duunitori aloitti Rekrygaalan järjestämisen. Tässä vuosittain järjestettävässä palkintogaalassa palkitaan rekrytointialan toimijoita eri kategorioissa. Näistä yksi on vuoden rekrytoija -kategoria, johon Duunitorin internet-sivuilta keräämäni materiaali siis keskittyy.

Tarkasteluni keskeinen lähtökohta on rekrytoijien ymmärtäminen institutionaalisina portinvartijoina, joilla on roolinsa perusteella valta päättää tai vaikuttaa työnhakijan pääsystä organisaation jäseneksi. Pohdin, miten tätä valta-asemaa käsitellään materiaalissa, jonka tarkoituksena on markkinoida alaa, alalla olevia toimijoita ja Rekrygaalan järjestäjää, ja sitä, millaista kuvaa alasta ja alan toimijoista materiaalissa sitä kautta rakennetaan. Analyysissäni olennaisessa osassa on sellaisten puhetapojen analyysi, jotka jollain tavoilla valaisevat rekrytoinnissa mukana olevien henkilöiden ja instituutioiden suhteita sekä olosuhteita, joissa rekrytoinnin esitetään tapahtuvan. Erityisesti keskityn merkityksiin, joita rakennetaan erilaisin kieliopillisin ja sanastollisin keinoin. Merkitysten tulkinnassa osansa on myös sosio-kulttuurisella kontekstilla tietämyksellä.

Osoitan esitelmässäni, miten näiden keinojen avulla materiaalissa korostetaan rekrytointialan merkitystä Suomen elinkeinoelämälle, rakennetaan rekrytoijien yhteisöä ja määritellään yhteisön ideaaleja sekä määritellään rekrytoijien suhdetta työnhakijoihin tavoilla, jotka kätkevät tämän suhteen epäsymmetrisyyden. Lopuksi pohdin, mitä kieleen ja sen käyttöön perustuva analyysini mahdollisesti kertoo suomalaisessa työelämässä viime vuosina tapahtuneista muutoksista.

Mediation in peer-peer-discussions in learning German as a foreign language

Sabine Grasz

Minna Maijala

Mareen Patzelt

University of Oulu

University of Turku

University of Turku

One of the defining characteristics of the language learning process is its interactive and collaborative nature, which involves the construction of linguistic and cultural knowledge with peers (e.g., Nation 2007). In this context, the concept of mediation is employed to describe the reflective competence to facilitate communication or meaning negotiations between learners and emphasises the importance of adopting an interpretive and reflective approach to languages and cultures (e.g., Scarino, 2021). In the field of teaching German as L2, the term “diskursive Landeskunde” is used to describe cultural knowledge that is learned through language use, specifically through discourses with texts and/or peers (e.g., Altmayer 2016; Maijala & Patzelt 2023). In our presentation, we show forms of co-construction of knowledge and mediation participants use in peer-discussions between Finnish learners of L2-German and L1-German speakers.

The data for this study were collected in German courses with collaborative approaches in Finnish universities: courses accompanied by German-speaking tutors and Tandem courses in which Finnish-speaking and German-speaking students use and learn the L1 of their partners (cf. Grasz 2021). The focus of the analysis is on the means of mediation and co-construction of knowledge within the groups during the discussions. In addition, we investigate how the Finnish learners cooperate with each other (e.g., in side-conversations) and with their German-speaking partners or tutors.

The analysis shows various forms of cooperation. The Finnish learners often exchange ideas with each other first when dealing with lexical gaps and checking understanding. When it comes to grammatical difficulties, they rarely ask directly for advice from their tutors/peers, but mostly discuss among each other in their L1 correct ways of expressing themselves in German. On the other hand, cultural aspects are mainly negotiated in dialogue between the Finnish-speaking participants and the German-speaking peers.

The main language of the presentation is English, examples from the data are in German and Finnish.

Pihakaverit, futis ja poikaystävä – aikuisten ruotsinkielisten kuvauksia suomen kielen oppimisympäristöistä ja suomen käyttöön liittyvistä tunteista

Johanna Haapala

Hanken Svenska Handelshögskolan

Suomi on kaksikielinen maa, jossa noin viisi prosenttia väestöstä puhuu äidinkielenään ruotsia. Arjen tasolla ruotsinkieliset elävät kuitenkin usein omissa yhteisöissään, ja erityisesti yksikielisissä perheissä kasvavilla ja ruotsinkielisillä alueilla asuvilla saattaa olla vain vähän sellaisia kohtaamisia, joissa he käyttävät suomen kieltä (ks. Åkerlund, Marjanen & Lepola 2019).

Esitelmässäni tarkastelen juuri tätä ryhmää, jolle suomi on ollut enemmän vieras kuin toinen kotimainen kieli: kun suomea ei puhuta kotona ja kouluympäristö on ruotsinkielinen, millaiset tilanteet – ympäristöt ja ihmiset – ovat mahdollistaneet suomen kielen käytön ja oppimisen?

Aineistoni koostuu 14 suomenruotsalaisen työntekijän haastattelusta pääkaupunkiseudulla ja Länsi-Suomessa. Kaikki haastateltavani ovat kasvaneet ruotsinkielisissä koti- ja kouluympäristössä mutta toimivat nykyään asiantuntijatyössä, jossa he käyttävät suomen kieltä päivittäin.

Tutkimukseni näkökulma on työelämässä toimivien asiantuntijoiden: haastateltavat peilaavat nykyhetken kielitaitoaan koko menneeseen elämäänsä ja tuovat esiin, millaiset ympäristöt omassa lapsuudessa, nuoruudessa tai aikuisuudessa ovat olleet erityisen merkityksellisiä suomen kielen oppimisessa. Kuvauksissa nousee esiin kielen oppimisen ja käytön erottamaton yhteys, sillä kieltä on opittu käyttämällä sitä merkityksellisissä yhteyksissä (ks. van Lier 2004), yleensä informaaleissa ympäristöissä.

Vaikka kielitaito olisi vahva, moni haastateltavista kuvaa kuitenkin jännittävänsä suomen kielen puhumista ja pelkää ”paljastuvansa” tai ”jäävänsä kiinni”. Esitelmässäni esittelen myös näitä kuvauksia ja pohdin mahdollisia taustalla vaikuttavia tekijöitä.

Esitelmä pohjautuu meneillään olevaan post doc -tutkimukseeni, joka on itsenäinen osa laajempaa kaksikielistä projektia Suomenruotsalaisten kielellisiä käytänteitä yksityisellä sektorilla. Projektin toisena tutkijana toimii Jannika Lassus (HY).

Lähteet:

van Lier, L. (2004). *The ecology and semiotics of language learning: a sociocultural perspective*. Boston: Kluwer Academic.

Åkerlund, C., Marjanen, J. & Lepola, L. (2019). *Lärresultat i finska i åk 6. Resultat av en utvärdering våren 2018*. Publikationer 6: 2019. Helsinki: Opetushallitus. Saatavilla:

https://karvi.fi/app/uploads/2019/04/KARVI_0619.pdf

Reflecting on teacher identity through photos

Kaisa Hahl

Helsingin yliopisto

This presentation examines teacher reflection done by future language teachers through a photo diary instead of a traditional written report. Teacher reflection provides a tool for analyzing and developing one's actions in teaching and learning and for developing one's teacher identity. It is an important component of teacher development and often done through writing or discussion. The photos provide the students with more meaningful and appropriate ways to express their development as teachers as they are not only restricted to words. Photos empower students to be creative and dig deeper of who they are as teachers (Hahl, 2021). The data were collected from language student teachers in connection with two teaching practices in subject teacher education in Finland. The students were asked to compile a photo report with at least seven photos with captions according to selected guiding questions. The photo diaries were analyzed with content analysis (Elo & Kyngäs, 2008). The analysis revealed that the student teachers produced various kinds of reflection related to, for example, values, lesson preparation, student activation, school atmosphere, feeling of belonging, and teacher development. The findings were further categorized into different types of reflection in terms of teacher identity: positions of values, practice, teacher, and context (Stenberg et al., 2014). The presentation discusses the use of photos for enhancing and deepening language teacher reflection, as well as a tool in language teaching and learning.

References:

- Elo, S. & Kyngäs, H. (2008). The qualitative content analysis process. *Journal of Advanced Nursing* 62(1), 107–115. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2648.2007.04569.x>
- Hahl, K. (2021). Student teachers' experiences of using photos in teacher reflection. *Reflective Practice*, 22(1), 115-127. <https://doi.org/10.1080/14623943.2020.1854212>
- Stenberg, K., Karlsson, L., Pitkaniemi, H., & Maaranen, K. (2014). Beginning student teachers' teacher identities based on their practical theories. *European Journal of Teacher Education*, 37(2), 204–219. <https://doi.org/10.1080/02619768.2014.882309>

Maahanmuuttajahammaslääkäreiden investoinnit suomen kielen taitoon

Elina Heimala

Jyväskylän yliopisto

Väitöskirjassani tutkin maahanmuuttajahammaslääkäreiden kielenoppimispolkuja ja investointeja suomen kielen taitoon. Tutkimuksen keskiössä ovat työ- ja opiskeluympäristöjen merkitys suomen kielen oppimisessa sekä kielen oppimisen näyttäytyminen henkisen pääoman lisääntymisenä eli investointina (investment) (Darvin & Norton 2015). Lisäksi tutkitaan, miten organisaatioiden kielikäytänteet ja kielipolitiikka kuvautuvat maahanmuuttajahammaslääkäreiden narratiiveissa. Teoreettisesti tutkimus sijoittuu sosiokulttuuriseen, ekologiseen ja dialogiseen viitekehykseen (ks. esim. van Lier 2004, Lantolf 2000).

Ensimmäisen osatutkimuksen aineisto koostuu laillistamisprosessin loppuvaiheessa olevien maahanmuuttajahammaslääkäreiden puolistrukturoiduista teemahaastatteluista, joita analysoidaan neksusanalyysin (Scollon & Scollon 2004) sekä laadullisen sisällönanalyysin keinoin. Tutkimuksen osallistajat ovat työskennelleet hammaslääkäreinä terveysasemilla vastaanottotyössä suomen kielellä. Esityksessä kerrotaan alustavia tuloksia ja havaintoja haastatteluaineistosta.

Lähteet:

Darvin, Ron – Norton, Bonnie (2015). Identity and a model of investment in applied linguistics. – Annual Review of Applied Linguistics 35 s. 36–56.

J. P. Lantolf 2000. (toim.) Sociocultural theory and second language learning. Oxford: Oxford University

Scollon, R. & Scollon, S. W. (2004). Nexus Analysis: Discourse and the Emerging Internet. Routledge.

van Lier, L. (2004): The Ecology and Semiotics of Language Learning. A Sociocultural Perspective. Boston: Kluwer Academic.

Muutosnarratiivit kielten aineenopettajaopiskelijoiden oppimis- ja opettajuuskäsityksissä

Pilvi Heinonen Anssi Roiha
Helsingin yliopisto Jyväskylän yliopisto

Tässä laadullisessa pitkittäistutkimuksessa tarkastellaan kielten aineenopettajaopiskelijoiden käsityksiä oppimisesta ja opettamisesta sekä sitä, millä tavoin käsitykset muuttuvat pedagogisten opintojen aikana. Aineistonkeruu on toteutettu kahdessa vaiheessa: Pedagogisten opintojen alussa kerätty alkuaineisto koostuu osallistujien (N=63) tuottamista ideaalin oppimistilanteen visualisoinneista (esim. piirrosten tai kuvakollaasien sekä kirjoitetun tekstin yhdistelmät) sekä opetusta ja oppimista kuvaavista kirjoitetuista metaforista. Toinen aineistonkeruu toteutettiin pedagogisten opintojen lopussa, jolloin osallistujat palasivat tarkastelemaan opintojen alkuvaiheen tuotoksiaan ja refleктоimaan niitä kirjallisesti.

Tässä tutkimuksessa olemme kiinnostuneita siitä, millaista muutospuhetta osallistujat tuottavat reflektioteksteissään, millaisia konkreettisia muutokuvauksia pedagogisessa orientaatioissaan he kuvaavat sekä millaisia muutosagentteja he kuvauksissaan nimeävät. Tarkastelemme myös sitä, millaiseen vuoropuheluun osallistujat asettavat alkuperäisistä tuotoksistaan esiin nostamansa ja tulkitsemansa käsitykset suhteessa opintojen loppuvaiheen käsityksiin ja miten he muutospuheessaan suhteuttavat eri ajanjaksojen orientaatioita toisiinsa. Tämä näkyy esimerkiksi osallistujien tuottamissa evaluoivissa ilmauksissa, joilla he arvioivat alkuperäisiä tuotoksiaan ja osoittavat suhtautumistaan käsitysten muutokseen.

Aineisto on analysoitu pääosin hyödyntämällä temaattista sisällönanalyysia sekä ammentamalla analyysissä lisäksi dialogisesti orientoituneesta tekstintutkimuksen perinteestä. Tulokset osoittavat, että käsityksissä tapahtuneita muutoksia kuvataan tyypillisesti konsensuspuheen ja täydentävän tai tarkentavan puheen avulla. Osallistujilla näyttää aineiston perusteella olevan tendenssi kehystää reflektioteksti konsensuspuheen kautta ja arvioida näin ollen käsitysten muuttumista vähäisenä. Samalla osallistujat kuitenkin kuvaavat hyvin konkreettisia ja monin paikoin melko merkittäviä pedagogisen ymmärryksen kehittymistä implikoivia muutoksia (esim. siirtymä oppijakeskeiseen orientaatioon, funktionaalisten opetusmenetelmien hyödyntäminen). Analyysimme osoittaa lisäksi, että osallistujat pyrkivät suhteuttamaan kuvaamaansa opetuksen ideaalia pedagogisen vuoden aikana kartuttamaansa käytännön kokemukseen ja samalla asettamaan omaa opettajuuden ideaaliaan realistisiin raameihin

Tekoälypohjainen keskustelubotti lukiolaisten kirjoitusprosessin työkaluna

Pilvi Heinonen, Lauri Lehtonen, Elise Salonen & Sara Eeva
Helsingin yliopisto

Tekoälyn hyödyntäminen opetuksessa on viime aikoina noussut yleiseen keskusteluun eri koulutusasteilla, mutta empiiristä tutkimustietoa aiheesta on suomalaisessa perus- ja lukio-opetuksessa vasta vähän (ks. kuitenkin Kangasharju ym. 2022; Kahila ym. 2024). Tässä kansatutkimuksessa tarkastellaan sitä, millaisena työkaluna tekoälypohjainen Copilot-keskustelubotti näyttäytyy lukiolaisten kirjoitusprosessissa ja miten osallistujat orientoituvat tekoälyn hyödyntämiseen tekstin muokkaamisvaiheessa. Tutkimus tuottaa tietoa tekstintuottamisen prosesseista autenttisisissa oppimistilanteissa, joissa hyödynnetään digitaalisia työkaluja (esim. Juvonen ym. 2019; Musk 2022).

Tutkimusaineistona ovat videonauhoitetut ryhmätyöskentelytilanteet, joissa lukiolaiset työstävät kirjoitustaidon kokeen rakennesuunnitelmatekstejään. Aineisto on kerätty tilanteesta, jossa opiskelijat keskustelevat ryhmissä tekstien ensimmäisistä versioista sekä pohtivat palautteen perusteella tekstien edelleenkehittämistä. Ryhmillä on mahdollisuus hyödyntää Copilot-keskustelubottia (jaetulla tai omilla tietokoneillaan) esimerkiksi tuottamalla botille kysymyksiä siitä, millä tavalla tekstejä voisi kehittää palautteen pohjalta. Ennen aineistonkeruuta osallistujia on ohjeistettu lyhyesti keskustelubotin hyödyntämiseen, esimerkiksi mielekkäiden kysymysmuotoilujen tuottamiseen.

Aineisto analysoidaan multimodaalisen keskusteluanalyysin menetelmillä. Analyysin fokuksessa ovat aineistosta tunnistetut avainepisodit, joissa osallistujat neuvottelevat botin antamista ohjeista tekstien kehittämiseen ja arvioivat ehdotuksia esimerkiksi suhteessa kirjoittamisen normeihin ja saamiinsa ohjeistuksiin. Tutkimuksemme tuottaa alustavaa tietoa siitä, miten lukiolaiset ryhmätilanteissa orientoituvat keskustelubottiin ja arvioivat sen hyödynnettävyyttä osana kirjoitusprosessia.

Juvonen, R. ym. (2019). 'Being stuck'. Analyzing text-planning activities in digitally rich upper secondary school classrooms. *Learning, Culture and Social Interaction*, 21, 196-213.

Kahila, J. ym. (2024). Pedagogical framework for cultivating children's data agency and creative abilities in the age of AI. *Informatics in Education*, 23(2), 323-360.

Kangasharju, A. ym. (2022). Lower secondary students' poetry writing with the AI-based poetry machine. *Computers and education: Artificial intelligence*, 3, 100048.

Musk, N. (2022). Using online translation tools in computer-assisted collaborative EFL writing. *Classroom Discourse*, 13(2), 119-144.

En kritisk diskursanalys av begreppen tvåspråkighet och flerspråkighet i de nationella läroplansgrunderna för den grundläggande utbildningen i Finland

Sanna Heittola & Sofie Henricson
Helsingfors Universitet

I språkvetenskaplig forskning uppfattas två- och flerspråkighet ofta som relativt synonyma begrepp, men i språkutbildningssammanhang kan dessa begrepp även användas för att särskilja mellan elever med olika slags flerspråkighet. I detta föredrag presenterar vi en kritisk diskursanalytisk studie (Idevall Hagren & Westberg 2024) av hur begreppen två- och flerspråkighet används i de nationella läroplansgrunderna för den grundläggande utbildningen i Finland (GLGU/POPS 2014). Vi diskuterar användningen av begreppsparet i ljuset av språkvetenskapliga definitioner av två- och flerspråkighet (t.ex. Skutnabb-Kangas 1981, Romaine 1995, Kremin & Byers-Heinlein 2021) samt resonerar kring vad denna användning har för konsekvenser för hur vi uppfattar två- och flerspråkighet bland elever inom den finländska grundläggande utbildningen.

I föredraget förmedlar vi en översikt över hur begreppen två- och flerspråkighet (fi. kaksi-/monikielinen) används i läroplansgrunderna i sin helhet och fokuserar därefter på hur begreppen används i läroplansbeskrivningarna av det andra inhemska språket (finska/svenska), där det finns speciellt många belägg. Vår analys visar att begreppen i de nationella läroplansgrunderna används på ett sätt som kan anses särskilja mellan elevers två- och flerspråkighet beroende på vilka språk det handlar om och därmed kan förstärka en uppfattning om att olika språk har olika värde.

Föredraget hålls på två språk (finska och svenska) och frågor kan ställas på flera språk.

Litteratur

GLGU 2014: Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014. Helsingfors: Utbildningsstyrelsen.

Idevall Hagren, Karin & Westberg, Gustav 2024: Kritisk diskursanalys. En språkvetenskaplig introduktion. Lund: Studentlitteratur.

Kremin, Lena V. & Byers-Heinlein, Krista 2021: Why not both? Rethinking categorical and continuous approaches to bilingualism. *International Journal of Bilingualism* 25:6. S. 1560–1575.

POPS 2014: Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014. Helsingfors: Utbildningsstyrelsen.

Romaine, Suzanne 1995: *Bilingualism*. 2 upplagan. Oxford: Blackwell publishing.

Skutnabb-Kangas, Tove 1981: *Tvåspråkighet*. Lund: LiberLäromedel.

Referointi elämäkerran poliittisten elämänvaiheiden kuvauksessa

Ida Henritius
Helsingin yliopisto

Tarkastelen väitöskirjatutkimukseeni pohjautuvassa esitelmässä moniäänisyyttä Martti Ahtisaaren, Anneli Jäätteenmäen ja Elisabeth Rehnin elämäkertoissa. Elämäkerta on referentiaalinen, todellisuuteen viittaava tekstilaji, joka kirjoitetaan erilaisten kirjallisten, suullisten ja kuvallisten lähteiden pohjalta. Se on siis väistämättä moniääninen teksti, jossa risteilevät tekijä-kertojan, kohteen ja tämän elämään kuuluneiden henkilöiden, muiden aikalaisten ja asiantuntijoiden äänet. Se, millaista vuoropuhelua erilaiset äänet ja näkemykset laitetaan käymään, vaikuttaa merkittävästi elämäkerran tapahtumista piirtyvään kuvaan. Esitelmässäni havainnollistan, miten poliittisia tapahtumia ja sattumuksia poliitikkona rakennetaan referoinnin (Semino & Short 2004; Haakana & Kalliokoski (eds.) 2005, Pilkington 2018) keinoin. Elämäkerta on kirjoittajan tulkinta elämäkerran kohteesta ja tämän elämästä, ja referointi on yksi tapa perustella tätä tulkintaa. Pohdin, mikä merkitys muistojen, mielipiteiden ja tunteiden referoimisella on historiallisten ja poliittisten tapahtumien kuvauksessa.

Lähteet:

Bakhtin, M. M. 1981. *The Dialogic Imagination* (translated by C. Emerson & M. Holquist) Austin: University of Texas Press.:

Semino, Elena; Short, Mick 2004: *Corpus stylistics: speech, writing and thought presentation in a corpus of English writing*. New York, Routledge.

Haakana, Markku; Kalliokoski, Jyrki (Eds.) 2005: *Referointi ja moniäänisyys*. SKS.

Suomalaisten rehtoreiden käsityksiä kielitietoisuudesta koulun toimintakulttuurissa

Riikka Herrala, Salla-Maaria Suuriniemi, Raisa Harju-Autti & Minna Maunula
Kokkolan yliopistokeskus Chydenius / Jyväskylän yliopisto

Kielitietoinen toimintakulttuuri ja kielellisesti vastuullinen pedagogiikka ovat avainasemassa koulujen kielellisen yhdenvertaisuuden kehittämisessä. Opettajien kielitietoisuustaitoja on viime vuosina tarkasteltu tutkimuksessa aktiivisesti. Sen sijaan johtamisen näkökulma ja rehtoreiden näkemykset ovat saaneet vähemmän huomiota. Kuitenkin pedagogisen johtamisen rooli on keskeinen, kun tehdään koulun toimintakulttuuriin vaikuttavia valintoja.

Tässä fenomenografisessa tutkimuksessa tarkastellaan rehtoreiden käsityksiä kielitietoisuudesta koulun toimintakulttuurissa. Aineisto koostuu kahdeksan rehtorin teemahaastatteluista. Rehtorit työskentelivät kouluissa, joissa on paljon monikielisiä ja maahanmuuttotaustaisia oppilaita. Haastattelut toteutettiin kesällä 2023. Aineistoa analysoidaan fenomenografisesti (esim. Marton, 1994; Åkerlind, 2012), ja rehtoreiden käsityksiä peilataan kielellisesti vastuullisen pedagogiikan viitekehykseen (Lucas & Villegas, 2011).

Tulokset osoittavat, että kollektiivisesti tarkasteltuna rehtorit tunnistavat kielitietoisuuden merkityksen koulun toimintakulttuurissa. Osa rehtoreista ymmärsi kielitietoisuuden varsin laajasti, mutta näkemyksissä oli vaihtelua. Erityisesti kielitietoinen opetus käsitteenä sekä oppilaan kieleen kytkeytyvän osaamisen, tarpeiden ja taustan tarkasteleminen kielitietoisuuden käsitteen kehityksessä olivat rehtoreille tuttuja alueita. Myös kielitietoisuuden johtamisen näkökulmia tuli esiin.

Rehtoreiden käsitykset viittaavat lisäksi siihen, että suomen kielen käyttö ja oppiminen ja oppilaan ensikieli asettuivat koulun käytännössä usein ristiriitaan, jota kielellisesti vastuullisen opetuksen viitekehys ohjaa purkamaan. Oppilaan kielitaustaa pyrittiin arvostamaan, mutta ensikielen tukemista ei aina pidetty osana koulun toimintaa. Koulujen johdossa kielitietoisuusvisio ymmärretään vielä vaihtelevien tavoin, ja tällä voi olla seurauksia monikielisten oppilaiden osallisuudelle ja oppimiselle.

Lähteet:

Lucas, T., & Villegas, A. M. (2011). A framework for preparing linguistically responsive teachers. Teoksessa T. Lucas (toim.), *Teacher preparation for linguistically diverse classrooms: A resource for teacher educators*. Routledge.

Marton, F. (1994). Phenomenography. Teoksessa T. Husén and T. N. Postlethwaite (toim.), *The International Encyclopedia of Education* (2. painos). Pergamon Press.

Åkerlind, G. S. (2012). Variation and commonality in phenomenographic research methods. *Higher Education Research & Development*, 31(1).

Puhetta kielestä muuttuvassa maailmassa: sanatehtävällä kiinni kielikäsitteisiin (Arkisuomet II)

Kaarina Hippi
Tampereen yliopisto

Tarkastelen tässä esitelmässä kanssatutkimuksellista kokeilua, joissa osallistujia pyydettiin keskustelemaan valitsemistaan kielenkäyttöön liittyvistä sanoista. Käsittelen esiin nousseita, osallistujille relevantteja kielenkäytön ilmiöitä sekä tehtävän ulottuvuuksia kielikäsitteiden tutkimuksessa. Esitelmäni on osa Arkisuomien kielitietoisuudet ja muutos -hankkeen tutkimusta, jossa tavoitteena on päästä syvemmälle kielenkäyttäjien käsityksiin kokeilevan kanssatutkimuksen keinoin (Svendsen 2018).

Tutkimuksen fokuksessa oleva sanatehtävä toteutettiin eri konteksteissa: työväenopiston Kielikokemukset yhdessä tutkimuksen keinoin -kurssilla, Zoom-alustalla lukiolaisille suunnatulla tutkimuskurssilla (Kielitiede-tet) sekä tätä ennen pilottikeruussa, jossa mukana oli lukiolaisia ja eläkeläisiä. Sanatehtävä valikoitui pilotin pohjalta yhdeksi tehtäväksi, jonka avulla pyrittiin tekemään kielikäsitteitä näkyväksi ja luomaan tilaa, jossa osallistujilla on mahdollisuus tuoda esiin omia näkemyksiään kielestä.

Osallistujat ohjeistettiin valitsemaan viidestätoista käsitteestä kaksi tai kolme sekä keskustelemaan niistä parinsa tai pienryhmänsä kanssa. Erityisesti monikielisyyteen liittyvät ilmiöt kuten englannin asema Suomessa ja vieraat kielet saivat paljon huomiota, ja lisäksi esimerkiksi murre valittiin, jos murteet koettiin itselle läheisiksi tai omalla alueella merkittäviksi. Osallistujat perustelivat valintojaan muun muassa tuttuudella, kiinnostavuudella ja tärkeydellä.

Tehtävän toteutus vaihteli hieman eri konteksteissa, mutta tehtävänanto oli sama. Kaikissa tavoitteena oli saada osallistujat puhumaan mahdollisimman vapaasti ja assosioiden, ja monissa tapauksissa puhe rönsyilikin laajasti puhujien omiin kokemuksiin ja näkemyksiin.

Sanatehtävässä keskustelu avasi sitä, mitkä kielen vaihteluun ja käyttöön liittyvät ilmiöt ovat eri tavoin merkityksellisiä puhujille. Osallistujat myös kyseenalaistivat annettuja sanoja ja loivat omia määritelmiään niistä. Puhe kielestä ei ole arkipäiväistä, mutta sanatehtävä osoitti, miten kielenkäyttö hahmotetaan kiinteästi osaksi muuttuvaa maailmaa. Kielenkäytön muutokset tiedostetaan, ja niitä pyritään eri tavoin jäsentämään ja ymmärtämään.

Viite

Svendsen, B. A. (2018). The dynamics of citizen sociolinguistics. *Journal of Sociolinguistics* 22(2), 137–160.

Suomen kielen oppijoiden kirjoitelmien laadun arviointi kielimallien avulla

Ari Huhta, Jenny Tarvainen & Ida Toivanen
Jyväskylän yliopisto

Kielenoppijoiden kirjoittamisen ja puhumisen arviointi erilaisten automaattisten analyysi- ja arviointityökalujen avulla alkoi kirjoittamisen osalta jo 1960-luvulla, mutta vasta viimeisten 20 vuoden aikana ala on kehittynyt niin pitkälle, että konearviointi on tullut osaksi joitakin testejä (ks. Burstein 2013; Zechner & Evanini 2020; Tutkija ym 2024). Pisimmälle kehitys on edennyt joissakin englannin kielen tutkinnoissa (esim. TOEFL-iBT, Pearson Academic English), mutta ainakin Pearson/Versant testijärjestelmässä on puhumisen automaattinen arviointi käytössä myös arabian, espanjan, hollannin ja ranskan testeissä. Suomen kielen automaattisessa arvioinnissa ollaan vielä alkumetreillä, mutta eräissä tutkimushankkeissa on kehitetty menetelmiä tunnistaa S2-oppijoiden puhetta ja arvioida sen laatua joidenkin keskeisten ominaisuuksien kuten sujuvuuden, ääntämisen, sanaston ja rakenteiden näkökulmasta (Von Zansen 2023; Al-Ghezi ym. 2023).

Esityksemme käsittelee tutkimusta, jossa hyödynnettiin 7757 suomen oppijoilta kerättyä kirjoitelmaa, jotka olivat peräisin kansainvälisesti oppijasuomen korpuksista (ICLFI), Turun yliopiston edistyneiden suomenoppijoiden korpusta (LAS2) sekä Jyväskylän yliopiston CEFLING ja TOPLING-projekteissa kerättyjä aineistoja. Tutkimuksen tavoite oli selvittää, missä määrin koneoppimiseen perustuvat suomen kieleen laaditut kielimallit (FinBERT, FinBERT large; Virtanen ym 2019) pystyvät ennustamaan ihmisarvioijien suomen oppijoiden kirjoitelmille antamia taitotasoja, minkä mahdollisti se, että kaikista kirjoitelmista oli käytettävissä varsin luotettavat ihmisarvioijien antamat arviot niiden tasosta Eurooppalaisen kielten viitekehysten (EVK) asteikolla. Mallit koulutettiin 80 prosentilla aineistosta ja testattiin lopuilla 20 prosentilla.

Mallista riippuen niiden kyky ennustaa ihmisarvioijien antamaa EVK-tasoa vaihteli 74 ja 78 prosentin välillä, mikä on lupaava tulos, koska se on varsin lähellä ihmisarvioijien välistä vastaavuutta monissa tutkimuksissa. Esityksemme keskittyy automaattisen kirjoittamisen arviointijärjestelmän kehittämisen haasteisiin ja mahdollisuuksiin ja siinä hyödynnetään kokemuksiamme tässä kuvatussa tutkimuksessa. Käsittelemme mm. arvioinnin tarkoituksen vaikutusta vaadittuun tarkkuuteen (esim. formatiiviseen vs tutkintoarviointiin) ja koneoppimismallien kehittämiseen vaadittavan aineiston määrää ja laatua. Tarkastelemme lähemmin joitakin kirjoitelmia, jossa konearviointi erosi merkittävästi ihmisarvioinnista ja keskustelemme syistä, jotka mahdollisesti johtivat tähän. Lopuksi kuvaamme, millaista tutkimusta automaattisten arviointien kehittäminen vielä vaatii Suomessa.

Lähteet

Al-Ghezi, R., Voskoboïnik, K., Getman, Y., von Zansen, A., Kallio, H., Kurimo, M., Huhta, A., & Hildén, R. (2023). Automatic Speaking Assessment of Spontaneous L2 Finnish and Swedish. *Language Assessment Quarterly*, 20(4-5), 421-444.

Burstein, J. (2013). Automated essay evaluation and scoring. In C. Chapelle (Ed.) The encyclopedia of applied linguistics.

Huhta, Ari, Harsch, Claudia, Leontjev, Dmitri & Nieminen, Lea (2024) The Diagnosis of Writing in a Second or Foreign Language. Routledge.

Zechner, K. & Evanini, K. (toim.) 2020. Automated Speaking Assessment: Using Language Technologies to Score Spontaneous Speech. Routledge.

Von Zansen, A. (2023). DigiTala – Miten automaattinen palaute voi tukea puhumisen harjoittelua? *Kieli, koulutus ja yhteiskunta*, 14(3).

Kielikeskusten haasteet ja mahdollisuudet yhteisöllisyyden ja tasa-arvon rakentajina. Kuinka teknologia muokkaa osallisuuden kokemusta?

Minna Intke-Hernandez Katja Peltola
Helsingin yliopisto Hanken

Nyky-yhteiskunnassa kielitaito ja viestintäosaaminen ovat keskeisiä tekijöitä niin kansainvälisissä yhteisöissä kuin asiantuntijuuden kehittämisessä (Braslauskas 2021; OECD 2011; Sarwari ym. 2024). Yliopistojen kielikeskukset tarjoavat opiskelijoille mahdollisuuden kehittää näitä taitoja, joita tarvitaan monikulttuurisessa ja globaalissa maailmassa toimimiseen. Kielikeskusten rooli on tukea opiskelijoiden elinikäistä oppimista ja tarjota opetusta, joka vastaa yhteiskunnan muuttuvia vaatimuksia.

Kielen rooli yhteisöjen rakentajana on keskeinen, sillä se ei vain yhdistä ihmisiä, vaan myös pitkälti määrittää heidän osallisuutensa ja asemansa yhteisöissä (Baquedano-López & Mangual Figueroa 2012; Hynninen ym. 2023; Intke-Hernandez 2020). Kuitenkin kieli voi myös toimia erottavana tekijänä (Beißert 2020; Hynninen ym. 2023). Tutkimuksemme keskittyy siihen, kuinka osallisuuden kokemus toimii kielen oppimisen perustana kielikeskuksissa. Osallisuuden kokemus tarkoittaa halua ja mahdollisuutta olla merkityksellinen osa yhteisöä, jossa kuulumisen tunne ja osallistuminen vahvistavat emotionaalista yhteyttä ja hyväksyntää yhteisön jäsenenä (Isola et al., 2017; Baumeister & Leary, 1995; Maslow, 1943; Leeman et al., 2021). Tutkimuskysymyksemme on seuraava: Kuinka kielikeskusten käytännöt tukevat tai haastavat osallisuuden kokemusta?

Tutkimuksen aineisto koostuu 10 kielikeskusopiskelijan teemahaastatteluista sekä kyselytutkimuksesta, johon vastasi hieman yli 200 opiskelijaa. Alustavat havainnot viittaavat siihen, että opiskelijat pitävät opettajan roolia merkittävänä osallisuuden kokemuksen tukemisessa. Opetuksen eri toteutusmuodot (etä-, verkko-, lähi- ja hybridiopetus) tarjoavat uusia mahdollisuuksia ja haasteita osallisuuden näkökulmasta. Etäopetus ja sen mukanaan tuoma teknologia vaikuttaa tukevan osallisuuden syntymistä opiskelijoilla, joilla on erityistarpeita. Analysoimme tuloksia aineistolähtöisen sisällönanalyysin keinoin (ks. esim. Tuomi & Sarajärvi 2009; Dörnyei 2007).

Tämän tutkimuksen tulokset voivat ohjata kielenopetuksen käytäntöjen kehittämistä siten, että ne tukevat paremmin ja tasa-arvoisemmin kaikkien opiskelijoiden osallisuutta ja oppimista monimuotoisessa opetuskontekstissa.

Isoäidin rooli monikielisen perheyhteisön rakentajana

Minna Intke-Hernandez

Helsingin yliopisto

Isoäideillä on merkittävä rooli lastenlastensa elämässä, kasvatuksessa ja hyvinvoinnissa (ks. esim. Gidengil 2021; Helle ym. 2024; Ruby 2012; Simon ym. 2019). Tässä tutkimuksessa tarkastelen isoäidin roolia lastenlapsiensa kieleen sosiaalistumisessa yhden monikielistä arkea elävän isoäidin kokemana ja kertomana. Pohdin, kuinka isoäidin kieleellinen toiminta voi yhdistää suvun jäseniä ja tukea monikielisen perheyhteisön rakentumista.

Kieleen sosiaalistuminen on elämänmittainen prosessi, jonka kautta yksilö oppii kielen itsensä lisäksi miten kieltä ja sen rekistereitä käytetään eri toimijoiden kanssa (Baquedano-López & Mangual Figueroa, 2012; Duranti & Black, 2012; Heath, 2012; Kulick & Schieffelin, 2004; Ochs & Schieffelin, 2012). Kulttuurisia odotuksia siitä, miten ihmisten pitäisi käyttää kieltä ja käyttäytyä, ei usein ilmaista eksplisiittisesti. Sen sijaan nämä odotukset sisällytetään kommunikatiivisiin ja sosiaalisiin käytänteisiin ja toimintoihin (Ochs, 2002, 103).

Teoreettisesti tämä tutkimus nojaa Laven ja Wengerin (1991) teoriaan, jonka mukaan oppimista tapahtuu osallistumalla käytäntöyhteisöjen toimintaan: yksilöstä tulee vähitellen yhteisön jäsen legitiimisen perifeerisen osallistumisen (legitimate peripheral participation) kautta. Uusi tulokas siis oppii yhteisön käytänteitä ja kielellisiä toimintamalleja osallistumalla käytäntöyhteisön toimintaan ensin yhteisön ulkorajoilla siirtyen vähitellen yhteisön toiminnassa kohti täydempää osallistumista (fuller participation). (Lave & Wenger, 1991.)

Hyödynnän tutkimuksessani neksusanalyysia (Scollon & Scollon 2004) soveltaen Kenneth Burken (1969 [1945]) motiivien kielioppi –teoriaa, jonka avulla analysoin isoäidin kertomuksia lastenlastensa kanssa elämisestä ja olemisesta. Keskityn erityisesti haastateltavan kokemushistoriaan (historical body) ja sen heijastumiseen hänen toimintaansa, kokemuksiinsa ja motiiveihinsa.

Tutkimustulokset osoittavat, että isoäidin kielellisellä toiminnalla on merkittävä rooli monikielisen perheyhteisön rakentamisessa ja vahvistamisessa: isoäiti 1) harjoittaa tietoista ja aktiivista toimijuutta lastenlastensa kieleen sosiaalistumisessa, 2) on keskeinen voima perhesiteiden ylläpitämisessä ja lähisuvun yhteisten kohtaamisten mahdollistamisessa, 3) tukee kielellisen perinteen siirtymistä suvun nuorimmille ja 4) luo mahdollisuuksia monikielisyiden ymmärtämiseen ja vahvistamiseen arjen toiminnan lomassa.

Identiteetin kulmakivi vai epäoleellinen pikkukieli – karjalan kieli abiturienttien koevastauksissa

Riikka Iso-Ahola
Helsingin yliopisto

Tarkastelen esitelmässäni, millaisia diskursseja abiturientit käyttävät, kun he kirjoittavat karjalan kielestä. Aineistona ovat kevään 2022 yo-kirjoitusten äidinkielen (suomi) kirjoitustaidon kokeen vastaukset, joita on yli 27 000. Kokeessa tuotettiin kirjoitelma annetuista, kieliin liittyvistä aiheista tarjolla olleita tausta-aineistoja hyödyntäen. Analysoin tätä yhden kokonaisen abiturienttien ikäluokan tuottamaa aineistoa laadullisen sisällönanalyysin keinoin. Tutkimukseni on osa Z-sukupolven kieli-ideologiat: kielenrakennus tekstuaalisena performanssina -tutkimushanketta, jonka käyttöön aineisto on saatu YTL:n luvalla.

Kun abiturientit kuvaavat ja nimeävät kieliä, he osallistuvat samalla prosessiin, jossa kuvitelluista kielellisistä yksiköistä rakennetaan itsenäistä, muista kielistä erottuvaa kieltä tai varieteettia. Krämer, Vogl ja Kolehmainen (2022) nimittävät tällaisia prosesseja kielenrakennukseksi (language making). Kieliin liittyvät käsitykset syntyvät yksilöllisten kokemusten myötä, esimerkiksi opinnoissa, matkoilla, kielistä käytävissä keskusteluissa sekä median seuraamisen tuloksena. Siten aineisto heijastaa myös laajemmin yhteiskunnassa meneillään olevia karjalan kielenrakennusprosesseja.

Karjalan kielestä on rakennettu eri aikoina lähinnä enemmistöjen tarpeisiin sopivaa kuvaa. Suomessa karjalaa on pidetty esimerkiksi suomen kielen murteena tai vihollisen kielenä. Abiturienttien kirjoitelmissa karjala liitetään vahvasti historian tapahtumiin, kuten sotiin ja evakkomatkoihin. Lisäksi esiin nostetaan karjalan kielen vähemmistöasema ja uhanalaisuus. Karjalan elvytykseen suhtaudutaan positiivisesti ja elvytyksen keinoksi esitetään muun muassa kielen opetuksen lisäämistä. Karjalaa pidetään kuitenkin merkityksellisenä lähinnä niille, joilla on sukunsa kautta yhteys kieleen. Karjalan kielen tulevaisuuden kannalta ratkaisevassa asemassa ovat aktiiviset nuoret, jotka kokevat kielen tärkeäksi osaksi identiteettiään.

Lähde:

Krämer, Philipp – Vogl, Ulrike – Kolehmainen, Leena 2022: What is Language Making? – International Journal of the Sociology of Language. 3/2022 s. 1–27.

Kun potilas poikkeaa lääkemääräyksestä – lääkehoitoon sitoutumisen sosiaalinen normatiivisuus farmaseutin ja potilaan keskusteluissa

Suvi Kaikkonen & Salla Kurhila
Helsingin yliopisto

Terveystieteiden tutkimuskeskustamme rakentuu enenevässä määrin potilaskeskiselle hoitoideologialle, jonka ytimessä on potilaan aktiivinen osallistuminen hoitoonsa. Potilaan vaikutusmahdollisuudet ovat kenties suurimmillaan suhteessa kotilääkitykseen, sillä viime kädessä potilas päättää niiden käytöstä. Toinen voimistuva tendenssi on moniammatillinen yhteistyö. Yhä useammin osastofarmaseutti käy hoitoon tulevien potilaiden kanssa läpi näiden lääkityksen. Vertaamalla potilaan kertomaa lääkemääräyksiin farmaseutti pyrkii muodostamaan ajantasaisen kuvan potilaan tosiasiallisista tavoista käyttää lääkkeitään.

Tässä esitelmässä esittelemme farmaseuttien kanssa toteuttamamme tutkimuksen tilanteista, joissa potilaan lääkkeen käyttö osoittautuu lääkemääräyksestä poikkeavaksi. Aineistona on 48 potilaan ja osastofarmaseutin välistä keskustelua, joita tarkastelemme keskusteluanalyttisesti. Kysymme, millaista sosiaaliseen järjestykseen keskustelu ohjeesta poikkeavasta lääkkeen käytöstä nojaa tilanteessa, jossa lääkäri on deonttinen auktoriteetti lääkkeitä määräämisessä, mutta potilas viime kädessä päättää niiden käytöstä. Keskusteluasetelmaa leimaa se, että vaikka lääkäri on kotilääkitysselvityksen tilaaja, asiasta keskustelevat potilas ja farmaseutti. Tämä asetelma voisi tarjota mahdollisuuden vapaampaan keskusteluun lääkkeisiin liittyvistä pulmista.

Osoittamme, että sekä potilaat että farmaseutit suuntautuvat vuorovaikutuksessa sosiaaliseen normiin, jonka mukaan potilaan tulee käyttää lääkkeitään lääkärin ohjeen mukaan, ja ellei hän tee niin, kertoa poikkeamasta oma-aloitteisesti ja tarjota sille selitys. Suuntautuminen näkyy siinä, että potilaat pääsääntöisesti toimivat näin ja jos eivät, farmaseutit topikalisoivat poikkeaman ja hakevat selitystä. Farmaseutit käsittelevät potilaan itse raportoimia poikkeamia yleensä ongelmattomina, kun taas farmaseutin topikalisoimat poikkeamat voivat johtaa myös ongelmallisempiin keskustelukulkuihin. Tutkimuksemme siis näyttää, että lääkkeen ohjeesta poikkeavan käyttämisen ongelmallisuus ei ole absoluuttista, vaan vuorovaikutuksessa muotoutuvaa.

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että huolimatta potilaan lisääntyvästä toimivallasta ja osallisuudesta potilaat suuntautuvat edelleen lääkärin deonttiseen auktoriteettiin legitiiminä ja ensisijaisena lääkityksensä suhteen. Niin tekevät myös farmaseutit. Tämä jaettu normatiivinen orientaatio voi vaikuttaa siihen, että keskustelut sisältävät vain vähän vapaampaa keskustelua lääkityksen ongelmista.

Sosioemotionaaliset taidot A-kielten perusopetuksen päättöarvioinnin arviointikriteereissä

Sofia Kaleva
Åbo Akademi

Sosioemotionaalisten taitojen oppiminen ja opettaminen on keskeinen osa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita (Opetushallitus 2014). Sosioemotionaalisten taitojen oppiminen on prosessi, jonka avulla sekä lapset että aikuiset oppivat muun muassa tunnistamaan ja hallitsemaan tunteita, välittämään toisista, tekemään päätöksiä, toimimaan eettisesti oikein ja luomaan terveitä ihmissuhteita. Hyvät sosioemotionaaliset taidot parantavat myös akateemisia oppimistuloksia ja lisäävät hyvinvointia. (Elias ym. 1997: 2.) Sekä perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin että Euroopan unionin arvopohjaan kuuluu osallisuuden, hyvinvoinnin, ihmisoikeuksien ja moninaisuuden kunnioittamisen edistäminen. (Opetushallitus 2014: 7–8; Euroopan komissio 2019.) Yksilön hyvinvointia ja arvokkuutta painottavan arvopohjan lisäksi sosioemotionaalisten taitojen opettamisen toivotaan vastaavan yhteiskunnan ongelmiin ja lisäävän Euroopan unionin kilpailukykyä globaaleilla markkinoilla. Sosioemotionaalisten taitojen opettamisen toivotaan nostavan oppimistuloksia ja vastaavan muuttuvan työelämän vaatimuksiin, muun muassa elinikäisen oppimisen ja itseohjautuvuuden avulla. (Euroopan komissio 2019.)

Vaikka käsitettä sosioemotionaaliset taidot ei eksplisiittisesti mainita perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2014), ovat ne vahvasti läsnä myös päättöarvioinnin arviointikriteereissä. Tässä esitelmässä selvitän, miten laajasti sosioemotionaaliset taidot esiintyvät perusopetuksen A-kielten, erityisesti mofi-suomen, päättöarvioinnin arviointikriteereissä sekä mitä sosioemotionaalisia taitoja ja millä tasolla niitä edellytetään oppilailta. Tutkimuksen keskeinen tulos on, että sosioemotionaaliset taidot on perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa integroitu osaksi akateemista opetusta ja A-kielten opetuksen tavoitteista 7 tavoitetta 10:stä edellyttääkin oppilailta sosioemotionaalisia taitoja. Esitelmässä pohdin lisäksi, onko opettajilla resursseja sosioemotionaalisten taitojen opettamiseen ja niiden arviointiin kielitaidon opettamisen ohella.

Elias, M., J. Zins, R. P. Weissberg, K. S. Frey, M. T. Greenberg & N. M. Haynes 1997. Promoting social and emotional learning : Guidelines for educators. Alexandria: 27 Association for Supervision & Curriculum Development.

Euroopan komissio 2019. Key competences for lifelong learning. Koulutuksen, nuorisoasioiden, urheilun ja kulttuurin pääosasto. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Opetushallitus 2014. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014.

Soveltava keskustelunanalyysi ja YK:n sotilastarkkailijakoulutus: videopohjaiset vuorovaikutustyöpajat kurssilaisten reflektion työkaluna

Antti Kamunen
Oulun yliopisto

Sekä sotilas- että siviilikriisinhallintatyössä puhe ja vuorovaikutus ovat tärkeitä työkaluja. Vuorovaikutuksen ja vuorovaikutustaitojen merkitys korostuu erityisesti YK:n sotilastarkkailijoiden työssä, jossa aseettomien tarkkailijapartioiden tulee jatkuvasti ylläpitää yhteistä tilannekuvaa, kyetä yhteiseen toimintaan ja päätöksentekoon, ja hallita tarkkailutyöhön liittyviä yksityiskohtia ja kokonaisuuksia. Keskustelunanalyttinen tutkimus sotilastarkkailijoiden koulutuksen kontekstissa (esim. Rautiainen 2022; Kamunen & Rautiainen, arvioissa) on tuonut esiin sekä yhteistoimintaa vahvistavia että sitä hidastavia tai haittaavia ilmiöitä ja käytänteitä. Tässä esityksessä esittelen edellä mainitun tutkimuksen pohjalta sotilastarkkailijakurssin tarpeisin kehitettyä vuorovaikutustyöpajaa.

Sotilastarkkailijakursseja järjestävä Puolustusvoimien Kansainvälinen Keskus (FINCENT) on ollut tutkimustyössä mukana paitsi sitä mahdollistavana, myös siitä hyötyvänä osapuolena. Tutkimusten tuloksia on palautettu FINCENT:lle tutkimusjulkaisuin, henkilökunnalle suunnattuina luentoina ja vuodesta 2023 alkaen myös kurssin osana järjestettävän vuorovaikutustyöpajan muodossa. Työpajat pohjautuvat osittain CARM-menetelmään (Conversation Analytic Roleplay Method, Stokoe 2014) ja niissä käytetään aiemmalla kurssilla kuvattuja videoita kurssilaisten työkaluna oman partiotiimin vuorovaikutuksen reflektointiin. Videoiden ja litteraattien kanssa työskentely on herättänyt kurssilaisten keskuudessa aktiivista keskustelua ja auttanut heitä hahmottamaan ja ymmärtämään erilaisten vuorovaikutuskäytänteiden ja -tyylien merkityksen omassa työssään.

Tässä esityksessä käyn läpi prosessia, jolla tutkimusaineistosta ja havainnoista on nostettu koulutukseen soveltuvia esimerkkejä, sekä niiden käyttöä keskustelun ja reflektion työvälineinä. Esittelen myös työpajan rakennetta ja sisältöä, sekä tutkimuksia, joihin sisällöt pohjaavat.

Lähteet:

Kamunen, A., & Rautiainen, I. (arvioissa). Missing responses as an indication of interactional misalignment: soliciting input at moments of decision-making in military observer training.

Rautiainen, I. (2022). Practices of promoting and progressing multinational collaborative work: Interaction in UN military observer training. Oulun yliopisto, väitöskirja.

Stokoe, E. (2014). The Conversation Analytic Role-play Method (CARM): A method for training communication skills as an alternative to simulated role-play. *Research on language and social interaction*, 47(3), 255-265.

Pilkington, Olga 2018: Presented discourse in popular science: professional voices in books for lay audiences. *Studies in Pragmatics Ser. Vol. 17*. BRILL.

Surzhyk as a Transitional Stage from Russian to Ukrainian: The Perspective of Ukrainian Migrants and War Refugees in Finland

Yan Kapranov

Maria Frick

Anna Verchik

The University of Economics and Human Sciences in Warsaw University of Oulu Tallinn University

The current paper aims to analyze Surzhyk's role in a transitional stage from Russian to Ukrainian, shaped by the perceptions and linguistic dynamics of Ukrainian migrants and war refugees in Finland influenced by the ongoing conflict.

The 2022 war in Ukraine has profoundly impacted the country's general sociolinguistic situation, accelerating the shift from Russian to Ukrainian. In this context, Surzhyk, a cluster of contact varieties (sometimes classified as a fused lect) incorporating elements of both Ukrainian and Russian, has become a vital transitional tool for many Ukrainians. Initially, Surzhyk resulted from efforts of Ukrainian speakers to speak Russian (and has Ukrainian substratum in phonology and, to some extent, in grammar) during the Soviet policies of Russification. It was looked down upon both by speakers of Standard Russian and by Ukrainians who tried to resist Russification. Later, in several regions, it became the first variety acquired. Since 2014 and onwards, attitudes have changed, and a new Surzhyk in the opposite direction (Russian to Ukrainian) is emerging. Some see Surzhyk as a step on the way to using Ukrainian.

In contemporary Ukrainian society, Surzhyk (Flier, 2000; Hentschel & Zaprudski, 2008; Danylenko, 2016) is often viewed as an essential transitional stage in language adaptation. It serves as a "bridge" between Russian and Ukrainian, facilitating the transition for those who aim to master the Ukrainian language but face difficulties entirely abandoning Russian elements. As a temporary state, Surzhyk preserves communicative effectiveness in mastering pure Ukrainian. In the context of the 2022 war, when the language issue has gained additional political and cultural significance, Surzhyk is increasingly seen as a natural and necessary stage in the process of derussification, aiding a smooth transition to the use of Ukrainian as the primary means of communication. This phenomenon has become an essential subject of study, reflecting the complex linguistic identification and adaptation processes amidst radical sociocultural changes.

We collected the data in November 2022 – January 2023 through an online survey addressed to Ukrainian migrants and war refugees in Finland, and we received 1,615 responses. We did not ask about the reasons for coming to Finland, but 76% had lived there for less than a year, so it can be assumed that approximately the same proportion of respondents had moved to Finland due to Russia's war of aggression. However, among the respondents, some Ukrainians had lived in Finland for a long time, even over 10 years. Responses were collected from different parts of the country, with the majority coming from Southern Finland (see Frick & Kapranov 2023).

The survey included an open-ended question: 'What are your thoughts about Surzhyk? There are more than 1500 answers in total, of which 619 answers favor Surzhyk, and among them, 33 describe Surzhyk as a transitional stage. The supporters of the idea of Surzhyk as a transitional stage use terms like етап переходу 'stage of transition', or перехідний етап 'transitional stage', тимчасовий засіб 'temporary means', міст 'bridge', об'єктивне явище 'objective phenomenon',

природній процес 'natural process', сходинка 'stepping stone', which show a crucial intermediate phenomenon in the process of transitioning from Russian to Ukrainian, which is particularly relevant in the context of the 2022 war.

References:

Flier, M. S. (2000). Surzhyk: The Rules of Engagement. In *Cultures and Nations of Central and Eastern Europe: Essays in Honor of Roman Szporluk* (pp. 113-136). Cambridge: Harvard Ukrainian Research Institute. Retrieved from <https://linguistics.fas.harvard.edu/publications/surzhyk-rules-engagement>

Hentschel, G., & Zaprudski, S. (Eds.). (2008). *Belarusian Trasjanka and Ukrainian Surzhyk*. Oldenburg: BIS-Verlag der Carl von Ossietzky Universität Oldenburg.

Danylenko, A. (2016). Iazychie and Surzhyk: Mixing Languages and Identities in the Ukrainian Borderlands. In: Kamusella, T., Nomachi, M., Gibson, C. (eds) *The Palgrave Handbook of Slavic Languages, Identities and Borders*. Palgrave Macmillan, London. https://doi.org/10.1007/978-1-137-34839-5_5

Frick, M., & Kapranov, Y. (2023). Ukrainalaiset ja ukrainan kieli Suomessa sotavuosina 2022–2023. *Kielikello*, 3/2023. Retrieved from <https://www.kielikello.fi/-/ukrainalaiset-ja-ukrainan-kieli-suomessa-sotavuosina-2022-2023>

"Välillä oppi ja välillä ei" - Neksusanalyysi ammatillisten opiskelijoiden monilukutaidon kehittymisestä työmaalla

Anne Kolehmainen
Jyväskylän yliopisto

Tarkastelen tutkimuksessani ammatillisten opiskelijoiden tekstitaitojen, erityisesti monilukutaidon, kehittymistä ammatillisessa koulutuksessa. Lähestyn tekstitaitoja ammattialan yhteisöön ja kulttuuriin kiinnittyneinä tekstikäytänteinä (Baynham & Prinsloo 2009), jotka opitaan työn yhteydessä ja jotka sisältyvät ammatillisiin tavoitteisiin (Moje 2015; Black & Yasukawa 2011). Oppiminen ei tapahdu automaattisesti vaan edellyttää oppimisen tarjoumia, oikea-aikaista tukea ja oppijan toimijuutta (van Lier 2007). Tämän etnografisen tutkimuksen 11 osallistujaa opiskelevat talotekniikka-alan perustutkintoa ja suorittavat ammatillisen opettajansa kanssa asennustyötä oppilaitostyömaalla. Vuonna 2021 tuotetusta kenttähavainnointi- ja haastatteluaineistosta tutkin monilukutaidon kehittymistä: Millaisia oppimisen tarjoumia ja millaista oppimisympäristön tukea työmaaympäristössä esiintyy? Kuinka tekstikäytänteiden oppiminen kietoutuu ammatillisten käytänteiden oppimiseen?

Hyödynnän neksuanalyysia, joka on monimenetelmäinen tutkimusstrategia. Tarkempina tutkimusmenetelminä käytän sisällönanalyysia ja diskurssianalyysia. Aineistosta analysoidaan neksus, solmukohta, jossa eri aineistojen yhteydet, kiertymät ja linkit tulevat näkyviksi. Tämän tutkimuksen solmukohta on ilmanvaihtosuunnitelman lukeminen, jota tarkastelen ajan ja paikan diskurssien, vuorovaikutusjärjestyksen ja osallistujien toimijahistoroiden kautta. (Scollon & Scollon 2004.) Suunnitelman lukemisessa keskeisessä roolissa ovat osallistujien välinen vuorovaikutus ja vertaisoppiminen, joiden avulla opiskelijat navigoivat työ- ja tekstiympäristössä. Tutkimus toteutetaan teknisellä alalla, joten tuloksia voidaan hyödyntää erityisesti teknisen, suorittavan työn aloilla sekä ammatillisen koulutuksen että työelämän ja jatkuvan oppimisen suunnannäyttäjinä.

Baynham, M. & Prinsloo, M. (2009) *The Future of Literacy Studies*. Palgrave Macmillan.

Black, S. & Yasukawa, K. (2011) *Working Together. Integrated Language, Literacy and Numeracy Support in Vocational Education and Training*. University of Technology, Sydney.

European Commission (2019). *Key competences for lifelong learning*. Publications Office.

Lier, L. van. (2007). *Action-based Teaching, Autonomy and Identity*. *Innovation in Language Learning and Teaching*, 1(1), 46–65.

Moje, E. B. (2015). *Doing and teaching disciplinary literacy with adolescent learners: A social and cultural enterprise*.

Scollon, R. & Scollon, S. W. (2004). *Nexus Analysis: Discourse and the Emerging Internet*. Routledge.

Yliopistojen kielivalinnat henkilökunnan näkökulmasta

Johanna Komppa Eveliina Korpela Lari Kotilainen Salla Kurhila Inkeri Lehtimaja
Helsingin yliopisto Metropolia AMK Helsingin yliopisto Helsingin yliopisto Aalto-yliopisto

Korkeakouluyhteisöissä on herännyt tarve kielikeskusteluille, sillä kansainvälistyminen on nostanut englannin kielen suomen (ja ruotsin) kielen rinnalle niin opetuksessa, tutkimuksessa, hallinnossa kuin korkeakoulujen arjessakin. Usein englannin kielen käyttö nähdään yhdenvertaisena valintana, kielenä, jota kaikki osaavat. Tilanne on kuitenkin moninaisempi, minkä vuoksi on tärkeä selvittää korkeakoulujen henkilökunnan kokemuksia arjen kielivalinnoista.

Olemme järjestäneet kahdeksalle eri korkeakouluissa toimivalle tiimille Meidän kielet ja käytännöt -keskusteluja (työskentelyn runko ks. Lehtimaja ym. 2023: 229–246). Keskusteluissa on hyödynnetty kielenkäyttäjäprofiileita (Korpela & Lehtimaja 2023), jotka tekevät näkyväksi henkilökunnan kielitaitoja ja kokemuksia kielivalinnoista. Keskustelujen tavoitteena on lisätä tiimin ymmärrystä kielitietoisuudesta, työntekijöiden kielitaidoista ja kielenoppimistoiveista. Lisäksi keskustelujen myötä halutaan purkaa mahdollisia kielenkäyttöön liittyviä jännitteitä ja kannustaa tiimiä kielistä ja kielenoppimisesta puhumiseen. Tiimejä ohjattiin myös kehittämään vuorovaikutuskäytänteitään niin, että kielitaitotoiveet tulisivat huomioiduiksi arjen työssä. Suurin osa tiimeistä teki itse aloitteen kielikeskusteluista, koska halusi kehittää monikielisiä käytänteitä.

Tarkastelemme esitelmässämme henkilöstön kokemuksia kielitaidoista, kielenoppimisesta ja kielivalinnoista. Aineistonaamme ovat työpajoissa tehdyt etnografiset havainnot ja havaintomuistiinpanot, työpajoissa tuotetut materiaalit (ns. kieliprofiilikartat) sekä pajoista kerätty kirjallinen anonyymi palaute. Osoitamme, että arjen kielivalinnat koetaan monin tavoin ja kielivalinnoilla on vaikutusta myös puhujien identiteettiin ja tunteisiin. Tuomme myös esiin, että henkilökunnan näkökulmasta englanti ei ole aina yhdenvertainen vaihtoehto, minkä vuoksi yliopistojen kielivalinnoista olisi tärkeä keskustella laajemminkin.

Lähteet

Korpela, E. & Lehtimaja, I. 2023. Kielenkäyttäjäprofiilit monikielisen työyhteisön tukena – tutkimuksellinen kehittämistyö kielentutkijan työkaluna. Teoksessa Hynninen, N., I. Herneaho, E. Sippola, J. Isosävi & M. Yang (toim.) 2023. Kieli ja osallisuus – Språk och delaktighet – Language and participation. AFinLAN vuosikirja 2023. Suomen soveltavan kielitieteen

yhdistyksen julkaisu n:o 80. Jyväskylä. s. 166–193.

Lehtimaja, I., Korpela, E., Komppa, J., Kotilainen, L. & Kurhila, S. 2023. Monikielisen työyhteisön opas. Helsinki: Alma Talent.

Talousmetsien Suomi / Commercial Forest Finland. An ecolinguistic study of the Metsien Suomi / Forest Finland campaign

Attila Krizsán
University of Turku

This presentation introduces the first study of the From Forest Words into Forest Action project (SeedLING) funded by the Kone Foundation's Metsän Puolella / In the Woods initiative. The project targets the long ongoing commercialization of Finnish forests, in order to invoke change towards more sustainable relationships to them. Our work addresses the conference themes 1) concerning the ways applied linguistics can help understand and have an impact on the changes in the world and 2) relating to the role of language, communication and interaction in societal change.

In the first study of the project, I investigate the communication campaign Metsien Suomi / Forest Finland. This campaign aims to talk about the sustainable use of Finnish forests and the importance of wood-base products in Finland (see <https://metsiensuomi.fi/>). Forest Finland is run by mainstream Finnish forestry actors, such as the Organization of Finnish Forest Industries, the Finnish Forest Foundation, the Metsämiesten Säätiö Foundation or the Finnish Paperworker's Union; thus it has vested interest in promoting the maintenance and growth of industrial forestry in Finland. Utilizing functional linguistic methods (see Halliday and Matthiessen 2014 and O'Halloran et. al 2014) in an ecolinguistic (see Stibbe 2021) study, my goal is to critically investigate the representations of Finnish forests in the communication campaign. Special attention will be paid to values / ideologies behind the relationship between forests and humans in the data. The criticism of my study will target representations supporting human exceptionalism and supremacy from the perspective of "sympoiesis" or "making-with" (Haraway 2016:58). In my talk, I describe the project and present the aims, materials and methods of the study, with a couple of insights / preliminary findings at the initial stage of the work.

References

- Halliday, M. A. K., & Matthiessen, C. M. I. (2014). *Halliday's Introduction to Functional Grammar* (4th ed.). Routledge.
- O'Halloran, K. L., & Fei, V. L. (2014). Systemic Functional Multimodal Discourse Analysis. In S. Norris & C. D. Maier (Eds.), *Interactions, Images and Texts: A Reader in Multimodality* (pp. 137–153). De Gruyter Mouton.
- Haraway, D. (2016). *Staying with the Trouble: Making Kin in the Chthulucene*. Durham, NC: Duke University Press.
- Stibbe, A. (2021). *Ecolinguistics: Language, Ecology and the Stories We Live By* (2nd ed.). Routledge.

Kielellisesti ja kulttuurisesti moninaisten hoitotyöntekijöiden vuorovaikutus potilaiden, omaisten ja terveydenhuollon ammattilaisten kanssa sairaalassa – systemaattinen kirjallisuuskatsaus

Jenna Kukkonen Johanna Komppa Hanna Repo Jamal Jaana-Maija Koivisto
Helsingin yliopisto Helsingin yliopisto Metropolia Ammattikorkeakoulu Helsingin yliopisto

Sektioesitelmä keskittyy tarkastelemaan systemaattisen kirjallisuuskatsauksen menetelmää ja sen etuja ja haasteita, kun tavoitteena on saada selville, mitä kansainvälisen tutkimuskirjallisuuden pohjalta tiedetään kielellisesti ja kulttuurisesti moninaisten hoitotyöntekijöiden (culturally and linguistically diverse, CALD-hoitaja) vuorovaikutuksesta. Systemaattinen kirjallisuuskatsaus on prosessi, jossa käytetään ennalta määriteltyjä kriteerejä ja menetelmiä tiedon syntetisoimiseksi. Prosessin vaiheet ovat tutkimuksen tarkoituksen ja tutkimuskysymyksen määrittely, tiedonhaku, tutkimusten valinta, arviointi ja tietojen poiminta tutkimuksista, aineiston analyysi ja synteesi sekä tulosten raportointi. (Aromataris ym., 2024.) Esitelmässä kuvataan tiedonhaun ja tutkimusten valinnan vaiheet, sekä esitetään alustavia tuloksia.

Tutkimuksen tavoitteena on tunnistaa CALD-hoitajien vuorovaikutuksen luonne potilaiden, omaisten ja terveydenhuollon ammattilaisten kanssa sairaalassa. Tiedonhakustrategia sekä tutkimusten mukaanotto- ja poissulkukriteerit määriteltiin ennen tiedonhakua. Hakusanat kuvasivat CALD-hoitajia, vuorovaikutusta ja sairaalaa. Mukaanottokriteerit sisälsivät alkuperäistutkimukset, jotka kohdistuivat tai esittivät tuloksia CALD-hoitajien vuorovaikutuksesta potilaiden, omaisten ja terveydenhuollon ammattilaisten kanssa sairaalassa. Poissulkukriteerit sisälsivät tutkimukset, jotka kohdistuivat opiskelijoihin, äidinkielellään työskenteleviin CALD-hoitajiin, tulkkiaivusteiseksi merkittyn vuorovaikutukseen ja simuloituihin vuorovaikutustilanteisiin.

Tiedonhaku tehtiin CINAHL, ProQuest, Medline, Scopus ja Google Scholar -tietokantoihin keväällä 2024. Lisäksi tarkasteltiin tutkimusten lähdeluetteloita. Tulos oli 1805 tutkimusta.

Duplikaattien poiston jälkeen tutkimukset (n=1517) tarkasteltiin otsikko- ja abstraktitasolla, joista mukaanottokriteerit täyttävät tutkimukset (n=31) valittiin kokotekstitarkasteluun.

Kokotekstitasolla on valittu jatkoon 14 laadullista tutkimusta, joissa analysoitiin kokemuksia ja näkemyksiä vuorovaikutuksesta, vuorovaikutuksen merkityksiä ja malleja, kieltä ja kulttuuria, kielitaitovaatimuksia sekä vuorovaikutusta potilasohjauksessa. Alustavien havaintojen mukaan CALD-hoitajien tuli hallita kohdemaan kieli sekä toimia vuorovaikutustilanteissa työpaikan ja kohdemaan kulttuurin kannalta tarkoituksenmukaisesti.

Lähteet

Aromataris, E. ym. (2024). JBI Manual for Evidence Synthesis. <https://doi.org/10.46658/JBIMES-24-01>

Suomenkielisten käsityksiä ruotsin kielen asemasta työelämässä

Anne-Maria Kuosa, Hanna Saloranta, Anne-Maj Åberg & Eveliina Tolvanen
Turun yliopisto

Hankkeessa SVAR – svenska i arbetslivet tutkimme suomenkielisten ruotsin kielen käyttöä työelämässä. Perustuslain (1999/73) mukaan suomi ja ruotsi ovat Suomen kansalliskielet, ja jokaisella on oikeus käyttää suomea tai ruotsia viranomaisten kanssa. Yksityisellä sektorilla lait ja asetukset eivät määrää suomen ja ruotsin kielen käytöstä. Tutkimukset osoittavat kuitenkin, että ruotsia tarvitaan Suomessa niin julkisella kuin yksityiselläkin sektorilla (esim. Tanner & Lassus 2018; Åberg & Kuosa tulossa).

Tutkimuskohteitamme ovat Turun museokeskus sekä Turussa toimivat tuomioistuimet ja rahoitus- ja vakuutusalan yritys. Tarkastelemme näiden organisaatioiden suomenkielisten työntekijöiden käsityksiä ruotsin kielen käytöstä ja asemasta kielipolitiikan näkökulmasta (ks. Spolsky 2012). Aineisto koostuu työntekijöille suunnatusta kyselystä (N=89) ja työntekijöiden haastatteluista (N=17). Kyselyn tuloksia kuvaamme frekvenssien avulla. Haastattelujen analyysimenetelmänä käytämme laadullista aineistolähtöistä sisällönanalyysiä (Tuomi & Sarajärvi 2018).

Tunnistimme aineistosta seuraavat ruotsin kielen käyttöä määrittävät tekijät: kansallinen kaksikielisyys, alueellinen kaksikielisyys, virallinen ja epävirallinen kielipolitiikka, työnantajan vaatimukset ja odotukset, työnjako työpaikalla sekä asiakkaiden tarpeet ja odotukset. Vaikka ruotsinkielisen palvelun tarjoaminen koetaan organisaatioissa tärkeäksi, ei aina ole selvää, millaista kielenkäyttöä työntekijöiltä käytännössä odotetaan. Tuloksemme osoittavatkin, että organisaatioiden tulisi entistä paremmin huomioida ruotsin kielen käyttöön vaikuttavat tekijät. Eri kielten käyttö organisaatioissa edellyttää esimerkiksi selkeämpiä ja konkreettisempia kielenkäyttöohjeita.

Kirjallisuus

Spolsky, B. 2012. What is language policy? Teoksessa: Spolsky, B. (toim.) *The Cambridge Handbook of Language Policy*. Cambridge: Cambridge University Press. S. 3–15.

Tanner, J. & Lassus, J. 2018. Kotimaiset kielet työelämässä: suomenruotsalaisten raportoimat kokemukset työelämän viestintätilanteista ja saamastaan kielenopetuksesta. Teoksessa: Lehti, L., Peltonen, P., Routarinne, S. Vaakanainen, V. & Virsu, V. (toim.) *Uusia lukutaitoja rakentamassa – building new literacies*. AfInLan vuosikirja, nr 76. Jyväskylä. S. 115–133.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2018. *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Jyväskylä: Tammi.

Åberg, A-M. & Kuosa, A-M. (tulossa). *Finskspråkigas användning av svenska i näringslivet*.

Suomalaisten ja namibialaisten kielten opettajaopiskelijoiden tulevaisuuden visiot ja kestävätkäytännöt

Salla-Riikka Kuusalu, Meameno Shiweda, Minna Maijala, Minna Maunula, Minna Maunumäki & Soila Merijärvi
University of Turku

Lähiympäristö, maailmankuva ja historialliset seikat vaikuttavat kestävyteen liittyviin tulevaisuuden visioihin ja myös siihen, miten kestävyys ymmärretään (Bonnet 2002). Kestävyyskasvatuksen käytännöt voivat vaihdella eri maiden välillä koulutusjärjestelmän, opettajien yhteiskunnallisen statuksen ja ympäristökasvatuksen perinteiden vaikutuksesta. Namibian koulutusjärjestelmä ja opettajankoulutus poikkeavat Suomen järjestelmistä monin tavoin ja opettajien status on selvästi alhaisempi (Junias et al. 2022).

Tässä tutkimuksessa tutkittiin, millaiseksi eri ympäristöstä tulevat opettajaopiskelijat kuvittelevat kestävä kehityksen tulevaisuuden kielten oppimisessa ja opettamisessa ja mitä pedagogisia menetelmiä he pitävät kestävinä. Tutkimukseen osallistui 32 namibialaista ja 39 suomalaista opettajaopiskelijaa. Tutkimusaineiston keräämisenä käytettiin kyselyä, jossa oli avoimia kysymyksiä kestävydestä kielten opetuksessa. Analyysi tehtiin käyttämällä vertailevaa ja summatiivista sisällönanalyysiä (Hsieh & Shannon, 2005).

Tulosten mukaan suomalaiset opettajaopiskelijat painottivat teemapäiviä, oppiaineiden rajat ylittävää opettamista ja oppimateriaalien merkitystä, kun taas namibialaiset opettajaopiskelijat korostivat luokkahuoneen ulkopuolella tapahtuvaa oppimista ja oikeaan elämään linkittämistä tulevaisuuden visioissaan. Suomalaiset opiskelijat näkivät, että digitaaliset materiaalit olivat kestäviä ja että niiden merkitys kielten opetuksessa tulee kasvamaan. Molemmissa konteksteissa kaikkein tärkeimmäksi kestävyden näkökohdaksi nousi opettajien tärkeä rooli kestävyden edistäjinä sekä sosiaalisen ja yhteiskunnallisen muutoksen mahdollistajina. Opettajaopiskelijat ajattelivat, että kestävyys tulee näkymään tulevaisuudessa enemmän myös kielten opetuksessa, mutta etenkin namibialaiset opiskelijat korostivat kielellisen kestävyden tärkeyttä vastauksissaan.

Lähteet:

Bonnett, M. (2002). Education for Sustainability as a Frame of Mind. *Environmental Education Research*, 8(1), 9–20. <https://doi.org/10.1080/13504620120109619>

Hsieh, H.-F., & Shannon, S. E. (2005). Three Approaches to Qualitative Content Analysis. *Qualitative Health Research*, 15(9), 1277–1288. <https://doi.org/10.1177/1049732305276687>

Junias, K., Kambeyo, L. and Katukula, K. (2022). An Analysis of a Teacher Education Programme at a Namibian Tertiary Institution. *Creative Education*, 13, 2635-2657. <https://doi.org/10.4236/ce.2022.138168>

Korkeakoulutetut maahanmuuttaneet kotoutumiskoulutuksen harjoitteluissa - havaintoja kielenoppimisen mahdollisuuksista

Pia Lahti & Lari Kotilainen
Helsingin yliopisto

Korkeakoulutettujen maahanmuuttaneiden työllistymisen yksi kynnys on kielitaito: työsaanti ja työtehtävät edellyttävät melko edistynyttä suomen kielen taitoa. Suomessa yksi keskeinen koulutuspolku kyseisen ryhmän kielitaidon kehittämiseen on työvoimakoulutuksena järjestettävä kotoutumiskoulutus, johon liittyy sekä kielenopetusta, työelämätietoa että harjoittelujaksoja työelämässä (ks. esim. Ruuska 2023). Tässä esitelmässä keskitymme näistä viimeisiin: tarkastelemme korkeakoulutettujen maahanmuuttajien omia käsityksiä kielenoppimista tehostavista ja estävistä tekijöistä kotoutumiskoulutuksen harjoitteluissa.

Esitelmä pohjautuu opiskelijoiden haastatteluihin ja harjoittelupaikoilla tehtyihin etnografisiin muistiinpanoihin. Haastattelut on tehty vuosina 2023 ja 2024 kahden kotoutumiskoulutuksen korkeakoulutetuille suunnatun ryhmän opiskelijoiden kanssa. Tutkimus on osa pohjatyötä hankkeeseen ”Kohti työelämää – pitkittäinen näkökulma korkeakoulutettujen maahanmuuttajien kielenoppimiseen ja kielelliseen sosiaalistumiseen”, jossa tutkitaan korkeakoulutettujen maahanmuuttajien ensiaskeleita suomalaisessa työelämässä suomen kielen käytön ja kielenoppimisen kannalta. Koko hankkeen metodinen lähestymistapa on keskustelunanalyttinen. Haastatteluaineistoa on tässä vaiheessa lähestytty lähinnä temaattisen analyysin keinoin.

Alustavien havaintojen perusteella kielenoppimista edistävät ja estävät oppijaan itseensä, muihin työntekijöihin, työympäristöön ja työtehtäviin liittyvät seikat. Oppimisen kannalta keskeistä on esimerkiksi kollegoiden apu ja mahdollisuus ylipäänsä kuunnella ja käyttää kieltä työtehtävissä. Vastaavasti oppimista heikentävinä tekijöinä nostettiin esiin kiireinen ilmapiiri ja (osin kiireestä johtuva) vuorovaikutustilanteiden vähäisyys. Muutama opiskelija nosti esiin myös oman asenteen merkityksen, mitä tukevat myös etnografiset havainnot.

Yleisesti ottaen kotoutumiskoulutuksen opiskelijat kokevat, että harjoitteluilla on tärkeä rooli (ammatti)kielen oppimisessa. Odotukset ja todellisuudet eivät kuitenkaan aina kohtaa, ja on myös selvää, että mahdollisuuksia oppimiseen voitaisiin parantaa esimerkiksi työelämän toimijoiden ohjauksella ja kielitietoisuuden parantamisella.

Lähteet

Ruuska, K. (2023). Kuinka nopea on kotoutumiskoulutuksen nopea polku? *Kieli, koulutus ja yhteiskunta*, 14(2).

”Monikielisyys on rikkaus” - Monikielisyysdiskurssit kieliopillis-sosiaalisina konstruktioina

Hanna Lantto
Turun yliopisto

Diskurssin määritelmiä Tieteen termipankissa ovat ”suhteellisen vakiintunut ala- tai tilannekohtainen kielenkäyttö” ja ”kiteytynyt, kulttuurisesti jaettu ja näkökulmaltaan rajattu merkityksellistämisen tapa, joka osallistuu tietynlaisen sosiaalisen todellisuuden tuottamiseen” (Tieteen termipankki 2024). Diskurssilla on siis suhteellisen vakiintunut muoto ja se on kulttuurisesti jaettu, kontekstisidonnainen tapa tuottaa todellisuutta. Myös kognitiivisen kielitieteen tarkastelemat kieliopilliset konstruktiot ovat kieliyhteisön laajuisia sanomisen tapoja, joissa yhdistyy tietty muoto ja merkitys. Suuri osa omaksumastamme ja tuottamastamme kielestä koostuu enemmän tai vähemmän vakiintuneista ilmauksista, kielellisistä merkitysyksiköistä, joilla on jossain määrin kiinteä rakenne ja joita on kutsuttu nimellä chunk. (Ellis, 2017) Chunkit ovat siis kielellisiä rutiineja.

Tässä esitelmässä tarkastelen monikielisyteen liittyviä diskurseja kieliopillis-sosiaalisina konstruktioina, opittuina ja yhteisöllisesti jaettuina sanomisen tapoina, joilla on vakiintunut muoto ja merkitys. Tutkin konstruktioita kevään 2022 äidinkielen ja kirjallisuuden kirjoitustaidon kokeen teksteissä (n. 27 000 tekstiä), joiden monikielisyysdiskurseissa esiintyvät tiuhaan konstruktiot ”monikielisyys on rikkaus” ja ”suomi on kaksikielinen maa”. Konstruktioista ensimmäinen esiintyy aineistossa 934/2641 kertaa, jälkimmäinen 787 kertaa. Vaikka konstruktioiden rakenne on osittain kiinteä, molemmat sisältävät varioivia paikkoja (open slot) eli ”X on rikkaus” ja ”X X kaksikielinen maa”, jotka kielen käyttäjä voi täydentää erilaisilla kielelliseen ja kulttuuriseen diversiteettiin tai Suomeen viittaavilla käsitteillä muuttamatta kuitenkaan konstruktion perimmäistä merkitystä. Näissä monikielisyteen liittyvissä konstruktioissa kiteytyy paitsi tietyn muodon ottanut ilmaus, myös kokonainen diskurssi, oikein sanomisen tapa, joka on suomalaisessa yhteiskunnassa laajalle levinnyt.

Ellis, Nick (2017). Chunking in language usage, learning and change: I don’t know. The changing English language: Psycholinguistic perspectives, 113.

Tieteen Termipankki (2024) <https://tieteentermipankki.fi/wiki/Kielitiede> (vierailtu 14.8.2024)

CLIL and L1 ability: Insights from a Finnish secondary education setting

Peter Launonen

Turun yliopisto

This presentation shares original research concerning the relationship between CLIL and L1 ability in a lower secondary education setting in Finland. The participants (n = 30) were chosen from two different schools and included 11 CLIL students and 19 non-CLIL students. In the study, students in both groups completed a written task and a spoken task in their L1 Finnish. Participants also responded to a survey in which they detailed their linguistic background, provided information concerning their socioeconomic status and responded to self-evaluation statements related to L1 ability. The written and spoken samples were evaluated by experienced teachers and analysed quantitatively in light of students' teaching group (i.e. CLIL or non-CLIL), socioeconomic status, L1 grades and L1 self-evaluations. The findings showed that while assessors generally rated non-CLIL students' submissions more highly than those of CLIL students', the differences were not found to be significant. However, the results also indicated that the CLIL students' scores were less subject to variation on the basis of individual differences than those of the non-CLIL students. This finding reflects other related research in which CLIL has been found to play a role in promoting equality in terms of L1 ability.

Oppilaiden kieli-identiteetit arabia omana äidinkielenä -opetuksessa

Mikko Lehikoinen
Helsingin yliopisto

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet (POPS 2014) painottaa useassa kohtaa monikielisten oppilaiden monikielisyyden ja identiteetin kehittymisen tukemista sekä oppilaiden oikeutta omaan kieleen ja kulttuuriin. Yksi keskeinen keino tukea tätä on oman äidinkielen opetus, jonka tehtäväksi on määritelty ”tukea oppilaan aktiivisen monikielisyyden kehittymistä”, ”lisätä oppilaiden ymmärrystä kieli- ja kulttuuritaustan merkityksestä” sekä ”ohjata heitä arvostamaan omaa äidinkieltään ja muita kieliä” (POPS 2014: liite 3, s. 463). Opetussuunnitelman perusteita voi pitää tässä suhteessa edistyksellisinä. Ajantasainen tutkimustieto tukee käsitystä oppilaan oman äidinkielen koulutuksellisesta (Cummins 2009) ja sosioemotionaalista merkityksestä (Straszer & Wedin 2020). Toisaalta, jos opetussuunnitelman perusteita luetaan vastakarvaan, voidaan tiheään toistuvien viittauksien oppilaan ”omaan kieleen” ja ”omaan kulttuuriin” tulkita heijastelevan myös jokseenkin essentialisoivaa tapaa hahmottaa yksilöitä, kieliä ja kulttuureja sekä näiden välisiä suhteita. Näin luettuna jokaisella oppilaalla on oletusarvoisesti yksi ”oma” kieli ja kulttuuri, johon hän identifioituu ja johon hänellä on erityinen oikeus. Lisäksi tämä erityinen omistussuhde yhteen kieleen (ja kulttuuriin) ei näyttäydy oppilaan omana valintana, vaan hänen ulkopuoleltaan määriteltynä ja valmiiksi annettuna. Myös kielet tulevat tällaisessa katsantokannassa essentialisoiduiksi, näyttäytyen oletusarvoisesti standardikielinä - toisistaan erillisinä mutta sisäisesti homogeenisinä, objektiivisesti todellisina ja pysyvinä olentoina (Vogl 2012).

Esitelmässäni tarkastelen etnografisen havainto- ja haastatteluaineiston pohjalta sitä, kuinka arabia omana äidinkielenä -opetukseen osallistuvat oppilaat toisaalta hahmottavat erilaisia itselleen merkityksellisiä kielellisiä rekistereitä ja toisaalta tuottavat omaa kielellistä identiteettiään suhteessa näihin rekistereihin. Edelleen pyrin kytkemään nämä erilaiset identifioitumisen ja erottautumisen teot niiden laajempaan ideologiseen ja sosiaaliseen kontekstiin (Bucholtz & Hall 2004). Erityisesti kysyn, kuinka oppilaat merkityksellistävät toisaalta kotona oppimiansa puhutun arabian rekistereitä (al-lahjät; al-’āmmiyya) ja toisaalta oman äidinkielen oppitunneilla opetettavaa standardiarabiaa (al-fushā), ja miten nämä rekisterit ja niissä kehkeytyvät epäsymmetriset kielitaidot jäsentyvät osaksi oppilaiden kielellistä minäkuva.

Ensikielisten suomenkielisten tulkinnat ei-ensikielisten reaktioista kielenvaihtamistilanteissa

Liisa-Maria Lehto, Minnaleena Toivola, Antti Saloranta, Jeongdo Kim & Leena Maria Heikkola
Oulun yliopisto

Ei-ensikielisten suomenpuhujien reaktiot vaihtelevat huvittuneisuudesta hämmennykseen ja vaivaantuneisuuteen, kun puhekuppani vaihtaa vuorovaikutustilanteessa kielen englantiin (esim. Hippi & Lehto 2023). Ensikieliset puolestaan ovat usein tietämättömiä omasta roolistaan ymmärryksen rakentajina ja puhekuppanin tukijoina tällaisissa vuorovaikutustilanteissa (Lindberg 2003), vaikka kielitietoisuutta ja erilaisten suomen puhujien läsnäoloa suomalaisessa yhteiskunnassa on viime vuosina korostettu. Tutkimuksessamme pureudumme ensikielisten suomenpuhujien tulkintoihin ei-ensikielisten reaktioista tilanteissa, joissa kieli vaihdetaan englanniksi. Tutkimuksen aineistona on ensikielisille suomenkielisille suunnattu verkkokysely, johon vastasi 358 osallistujaa. Aineistoa on analysoitu määrällisesti Heikkolan ym. (2024) tutkimuksessa, jonka mukaan 70 prosenttia vastaajista ajatteli kielenvaihtamisen suomesta englantiin ilahduttavan ei-ensikielisiä. Tässä tutkimuksessa tarkastelemme kyselyn vastauksia diskurssianalyttisesti.

Ensikielisten suomenpuhujien yleisin arvio vastapuolen reaktiosta on joko positiivinen helpottuksen kuvaus tai neutraali kuvaus siitä, kuinka vastapuoli vain jatkaa englannin puhumista. Negatiivisten reaktioiden poissaoloa selittää osittain se, että useat vastaavat, etteivät vaihda englantiin ilman vastapuolen aloitetta. Tämä sinänsä kielitietoinen toimintatapa näyttäytyy aineiston valossa varsinaisen vastapuolen reaktiota tiedusteleavan kysymyksen ohittamisena ja mahdollisesti oman ei-kielitietoisien toiminnan kieltämisenä. Ensikieliset huomioivat verrattain harvoin vastapuolen halun harjoitella suomea, ja aloite suomen puhumiseen englannin sijaan tulee useimmiten ei-ensikielisiltä. Aineistossa siis ristiriitaisesti yhtäältä tiedostetaan englantiin vaihtamisen ei-toivottavuus, mutta toisaalta suomenkaan harjoittelemista ei merkittävästi huomioida. Tämä korostaa ei-ensikieliselle jäävää vastuuta kielivalinnasta ja etenkin suomen kielen käyttämisestä.

Lähteet:

Heikkola, L. M., Toivola, M., Kim, J., & Saloranta, A. 2024. Kielivalinnat ja kielenvaihtaminen ensikielisten ja ei-ensikielisten suomenpuhujien keskusteluissa –Kyselytutkimus. *AFinLA-teema* (17), 117–141.

Hippi, K. & Lehto, L.-M. 2023. Seeking understanding: categories of linguistic (non)belonging in interviews. *Multilingua* 42(4), 473–498.

Lindberg, I. 2003. Second language awareness. What for and for whom? *Language Awareness* 12:(3–4), 157–171.

Passiiviset pakolaiset, aktiiviset ukrainalaiset? Eri ihmisryhmien kielentäminen sanomalehti Kalevassa vuonna 2022

Liisa-Maria Lehto
Oulun yliopisto

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ja sen seuraukset ovat olleet sodan alkamisesta asti median kiinnostuksen kohteena. Ukrainasta paenneita ihmisistä käytetään uutisoinnissa useita nimityksiä, joista tässä tarkastelen nimityksiä ukrainalaiset ja pakolaiset. Tavoitteena on tutkia, miten näistä kahdesta ryhmästä puhutaan eli kuinka heitä kielennetään vuoden 2022 sanomalehtijutuissa. Aineistona on 151 sanomalehti Kalevan uutisjuttua, joita analysoin korpusavusteisen diskurssianalyysin avulla (Baker & McEnery 2005).

Mediassa sekä yleensäkin julkisessa keskustelussa toistuvat puhettavat vaikuttavat yhteiskunnallisiin asenteisiin (Vollmer & Karakayali 2017). Siksi onkin tärkeää tarkastella kriittisesti kuvaa, jota erilaisista ihmisryhmistä näissä keskusteluissa rakennetaan. Erilaisia assosiaatioita kiinnittyy eri ihmisryhmiin esimerkiksi sen mukaan, miten heihin viitataan. Paitsi valittu nimitys myös nimityksiin kytketyt merkitykset ja toiminta vaihtelevat (Lahti 2019; Benczes & Ságvári 2022). Tämän tutkimuksen analyysi keskittyy ukrainalaisiin ja pakolaisiin yhdistettyihin identiteetteihin aktiivisuuteen: keitä ja millaisia näiden ryhmien edustajat ovat ja millaista toimintaa heihin liitetään. Alustavasti näyttää siltä, että pakolaiset näyttäytyvät aineistossa harvoin aktiivisina toimijoina toisin kuin ukrainalaiset. Lisäksi ukrainalaisten identiteettiä kuvataan pakolaisia yksityiskohtaisemmin. Tutkimus tuo ensinnäkin lisätietoa ukrainalaisia koskevasta puhumisen tavoista (ks. Zawadzka-Paluckta 2023). Toiseksi se tekee näkyväksi, kuinka eri ihmisryhmistä käytetyt nimitykset kantavat mukanaan niihin kiinnittyneitä, mahdollisesti tiedostamattomia merkityksiä, jotka puolestaan kierrättyvät yhteiskunnassa ja vaikuttavat asenneilmapiiriin.

Lähteet

Baker, P. & McEnery T. 2005. A corpus-based approach to discourses of refugees and asylum seekers in UN and newspaper texts. *Journal of Language & Politics* 4(2), 197–226.

Benczes, R. & Ságvári, B. 2022. Migrants are not welcome. Metaphorical framing of fled people in Hungarian online media, 2015–2018. *Journal of Language and Politics*, 21(3), 413–434.

Lahti, E. 2019. Maahanmuuttokeskustelun retoriikkaa. Helsinki: Helsingin yliopisto.
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-51-5707-2>

Vollmer, B. & Karakayali, S. 2017. The Volatility of the Discourse on Refugees in Germany. *Journal of Immigrant & Refugee Studies* 16(1–2), 118–139.

Zawadzka-Paluckta, N. 2023. Ukrainian refugees in Polish press. *Discourse and Communication* 17(1), 96–111.

Tasa-arvoinen kielenkäyttö ranskankielisessä poliittisessa diskurssissa

Krista Leipivaara
Helsingin yliopisto

Väitöskirjatutkimuksessani tutkin tasa-arvoista kielenkäyttöä ranskalaisten ja quebeciläisten poliitikoiden viestipalvelu X:n julkaisuissa. Kielen rooli sukupuolten tasa-arvon edistämässä on tullut entistä keskeisemmäksi, ja erityisesti Ranskassa sukupuolineutraali pronomini (iel 'hän') ja inklusiivinen kirjoitus (esim. étudiant.e 'opiskelija') jakavat mielipiteitä. Suhtautumisen tasa-arvoiseen kielenkäyttöön on kuitenkin todettu vaihtelevan ranskankielisten maiden välillä (Tibblin 2020). Lisäksi vasemmiston on havaittu olevan oikeistoa myönteisempi tasa-arvoista kielenkäyttöä kohtaan. Itse tasa-arvoisen kielen käyttämisestä on vielä vähän tutkimustietoa poliittisessa kontekstissa.

Tutkimukseni tarkoituksena on selvittää, minkälaisia tasa-arvoisen kielen keinoja poliitikot käyttävät, ja vaikuttaako kielialue, poliittinen suuntaus, sukupuoli tai julkaisun aihe kielenkäyttöön. Aineisto koostuu 360:stä X:n julkaisusta, jotka käsittelevät maahanmuuttoa, koulutusta ja terveyttä. Julkaisut on kerätty kuudelta ranskalaiselta ja neljältä quebeciläiseltä puolueelta. Tutkimus pohjautuu sosiolingvistiikkaan: tasa-arvoista kieltä lähestytään ranskan kielen variaationa ja tutkitaan siihen kuuluvia kielellisiä keinoja (Alpheratz 2018). Tutkimus on sekä laadullista että määrällistä.

Tutkimuksen alustavien tuloksien mukaan quebeciläiset poliitikot käyttävät tasa-arvoista kieltä enemmän kuin ranskalaiset poliitikot. Vasemmistupuolueet käyttävät tasa-arvoista kieltä useammin kuin oikeisto- ja keskustapuolueet, mutta erot puolueiden välillä ovat suurempia ranskalaisilla kuin quebeciläisillä puolueilla. Alustavista tutkimustuloksista selviää myös, että tasa-arvoinen kielenkäyttö vaihtelee julkaisujen aiheiden mukaisesti: esimerkiksi maahanmuuttoon liittyvissä julkaisuissa tasa-arvoista kielenkäyttöä on vähiten. Lisäksi tulokset osoittavat, että kiistelyä inklusiivista kirjoitusta käytetään hyvin vähän, kun taas hyperonyymien (esim. personne 'henkilö') tai sanavartaloltaan neutraalien sanojen (esim. élève 'oppilas') käyttö on yleisempää. Tasa-arvoista kieltä siis käytetään politiikassa, vaikkakin tietyin osin rajoittuneesti.

Lähteet

Alpheratz. 2018. "Français inclusif : Conceptualisation et analyse linguistique". SHS Web of Conferences (46), 13003.

Tibblin, Julia. 2020. "Les attitudes envers le langage inclusif des francophones et leur effet sur l'évaluation d'un texte." SHS Web of Conferences (78), 13006.

“Can you explain?”: How Artificial Intelligence Can Develop Learners’ L2 English reading

Dmitri Leontjev, Kristina Koskela & Ari Huhta
University of Jyväskylä

In this presentation, we discuss a part of an ongoing project that employs an AI system in developing and implementing dynamic diagnostic assessment of L2 English reading and writing, focusing on reading and the role that AI can play in supporting and promoting learner development. Rooting in Vygotskian sociocultural theory, L2 dynamic assessment merges assessment and instruction into one development-oriented activity whose goal is to uncover learner abilities in the process of development and push them forward by providing guidance, known as mediation, whenever learners encounter difficulties during assessment (Poehner, 2008; Authors, XXXX). L2 diagnostic assessment, in turn, aims at creating detailed profiles of learners’ strengths and weaknesses, its constructs informed by SLA research (Alderson et al., 2015). The project combines the two assessment frameworks but also explores how artificial intelligence can address lack of individualisation in learner guidance in computerised dynamic and diagnostic assessment. We will use data from several piloting sessions with L2 English learners, including audio recordings with screencapture and learners’ written reports on their immediate experience of the system as well as audio and video-recorded engagements with teachers. We will also showcase the current capabilities of the AI-enhanced assessment system in development illustrate how these data influenced the development of the system and how the participants reacted to the AI-enhanced guidance, including AI varying the formulation of mediation and learners’ engagements with the AI chatbot. We will invite the audience in a discussion of the role of AI in assessment, including how it can change particularly assessment supporting and promoting learning.

”Kannattaisi ehkä harkita” – suomen kielen viranomaisneuvontojen kysymykset ja vastaukset

Henna Leskelä, Tarja Larsson & Riitta Korhonen
Kielen ja kansanperinteen tutkimuslaitos, Isof

Vertailemme Kotimaisten kielten keskuksen (Kotus) ja Kielen ja kansanperinteen tutkimuslaitoksen (Isof) yhteishankkeessa kahden kieliviranomaisen suomen kielen neuvontapalveluja. Näissä palveluissa tarjotaan ohjeita ja neuvoja mitä erilaisimmissa kielenkäyttöä koskevissa kysymyksissä. Suomessa valtakunnallista kielineuvontaa on annettu vuodesta 1945 lähtien, ja Ruotsissa suomen kielen neuvontaa on ollut saatavilla vuodesta 1975 alkaen. Kielineuvonta on yksi Kotuksen keskeisistä lakisääteisistä tehtävistä, ja se on olennainen osa myös Isofin toimeksiantoa, koska suomi on yksi Ruotsin kansallisista vähemmistökielistä.

Selvitämme ensinnäkin sitä, minkätyyppisiä kysymyksiä neuvontapalveluista on puhelimitse ja kirjallisesti kysytty vuoden 2023 aikana. Millä tavoin kysymysten aihepiirit eroavat näissä maissa ja palveluissa? Toiseksi analysoimme kirjallisia neuvontavastauksia tarkemmin: millaiselta kieliaktoriteetiksi hahmotetun tahon ääni kuulostaa? Mikä on esimerkiksi runsaasti käytetyn konditionaalien rooli vastauksissa? Entä passiivin?

Pohdimme lisäksi, miten kielen asema enemmistö- tai vähemmistökielenä vaikuttaa kysymysten aihepiireihin ja vastaustyyliin mutta myös ylipäänsä neuvontapalveluiden luonteeseen. Nostamme esityksessämme esille kiinnostavia esimerkkejä hankkeessa tehdyistä havainnoista.

Hankkeessa on eduksi se, että tarkastellaan yhtä ja samaa kieltä: tällöin itse kieli ei voi selittää neuvontapalveluiden eroja. Tarkastelumme voikin tuottaa uudenlaista, vertailevaa tietoa enemmistö- ja vähemmistökielen neuvontatyöstä monikielisen yhteiskunnan tarpeisiin. Lisäksi tulosten avulla on mahdollista kasvattaa ymmärrystä siitä, miten kielenhuollon ohjeita tulisi muotoilla yksiselitteisemmiksi ja kuinka kielitietoa ylipäänsä voisi paremmin yleistä juistaa.

Neuvontatyön vaikutukset voivat ulottua hyvinkin laajalle, sillä usein vastaukset leviävät kieliyhteisön käyttöön esimerkiksi viranomaisviestinnän ja median kautta. Neuvontapalveluiden perimmäisenä vaikuttimena toimivat samat periaatteet kuin kielenhuollossa muutenkin: tavoitteena on kartuttaa kielitietoa ja kielitietoisuutta sekä näin parantaa vuorovaikutusta ja lisätä keskinäistä ymmärrystä.

Into Uncharted Waters: The Role of Action Research in Better Understanding Language Assessment Perceptions in Cross-Cultural Contexts

Magdalini Liantou
University of Jyväskylä

Comparative studies focusing on assessment for English for Specific and Academic Purposes (ESAP) courses in Higher Education Institutions (HEI) across countries are limited. Societal norms and internationalisation have reshaped educational policies, challenging educators to meet diverse student needs through innovative assessment methods. Particularly, Finnish HEIs while promoting their educational model through strategic partnerships in Asia and Africa (Education export), face practical difficulties in harmonising curricula and assessment criteria across cultures.

This study explores assessment perceptions among Finnish and Chinese engineering students participating in an ESAP course within an undergraduate dual-degree programme. Three hundred students were involved in various stages of this mixed-methods study combining interviews, self-assessment checklists, placement tests and questionnaires. Drawing on action research methodology, this study presents the consecutive action research cycles, course format, and assessment practices revealing insights into the interplay between language learning and cultural perceptions in the assessment process.

By understanding the nuances of assessment perceptions from diverse pedagogical traditions, this research contributes to the field of applied linguistics. It underscores the need to first better understand the current situation and then, create inclusive and effective assessment practices in cross-cultural contexts. The findings are pertinent to educators aiming to promote language equality, build communities, and address educational inequalities in ESAP courses and beyond.

Omaehtaisuuden kielelliset keinot eläinseessä

Ida Lowndes
Helsingin yliopisto

Esitelmäni käsittelee omaehtaisuutta eläinaiheisessa esseekirjallisuudessa. Aineistona on kaksi esseeteosta: Elisa Aaltolan *Esseitä eläimistä* (2022) ja Aura Koiviston *Elämä eläinten kanssa* (2024).

Tarkastelen esseitä sosiaalisena ja kulttuurisena toimintana kielitieteellisen tekstilajitutkimuksen viitekehysessä. Eläinseet ovat keino ottaa osaa yhteiskunnalliseen keskusteluun eläimistä: ne käsittelevät erilaisia ajankohtaisia eläimiin liittyviä kysymyksiä ja pyrkivät vaikuttamaan ihmisten asenteisiin eläimiä kohtaan.

Tarkastelemieni esseiden keskeiseksi päämääräksi hahmottuu oletetun lukijan vakuuttaminen siitä, että eläimiä tulisi kohdella paremmin. Esseen tekstilajille melko tyypilliseen tapaan tavoitetta lähestytään aineistossani sekä lähteisiin perustuvan tiedon että kirjoittajan omien kokemusten ja muistojen kautta. Tässä esitelmässä analysoin etenkin esseiden omaehtaisuuteen liittyviä kielellisiä keinoja. Millaista kirjoittajan läsnäolo on eläinseissä? Miten se palvelee tekstin tavoitteita? Esitelmä perustuu väitöskirjani tekeillä olevaan osatutkimukseen.

Kestävää kehitystä edistävien pedagogisten materiaalien kehittäminen kielten opetukseen

Minna Maijala Päivi Laine Mareen Patzelt Soila Merijärvi Maarit Mutta Salla-Riikka Kuusalu
Turun yliopisto

Suomalaisissa opetussuunnitelmissa kestävä kehitys on yksi laaja-alaisen osaamisen osa-alueista, ja opetussuunnitelmat ohjaavat huomioimaan kestävä kehitystä kaikessa opetuksessa ja koulujen toiminnassa koko opintopolun ajan varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Eurooppalaista kielten opetusta ohjaavat asiakirjat (Council of Europe 2018) eivät kuitenkaan erikseen nosta esiin kestävä kehitystä ja sen aihepiirien käsittelyn tärkeyttä. Kielten oppikirjojen sisällöt soveltuvat siis vain osittain kestävä kehityksen edistämiseen kielten opetuksessa. Niiden sisältöä pitää usein mukauttaa kestävyyskasvatuksen tavoitteisiin sopiviksi, jotta ne voisivat tukea oppijoiden muutostoimijuutta (Cristovão ym. 2022). Siksi on tarpeellista kehittää täydentävää materiaalia, jotta kestävyyskasvatuksen mukaisia sisältöjä ja menetelmiä (Sinakou ym. 2019) voidaan yhdistää kielten opetuksen päämääriin.

Esityksemme tavoitteena on ensin kuvata lyhyesti kestävä kehitystä edistävän kielten opetuksen periaatteita ja esitellä pedagogisten materiaalien kehittämistyötä Eettisesti kestävä kielten opetus -hankkeessa (Koneen Säätiö, 2021–2025). Laaditut materiaalit perustuvat kestävyyskasvatuksen ja kielikasvatuksen tutkimuskirjallisuuteen ja hankkeessa kehitettyyn teoreettiseen viitekehykseen (Transformative language teaching for sustainability) (Maijala ym. 2024) siten, että jokaiseen kestävä kehityksen ulottuvuuteen annetaan konkreettisia esimerkkejä osallistavista ja toiminnallisista pedagogisista ratkaisuista. Opetustilanteissa kerättyyn aineistoon perustuen annamme myös esimerkkejä siitä, miten laadittuja materiaaleja on kokeiltu käytännössä. Lopuksi pohdimme, mikä merkitys materiaaleilla on kestävyyskasvatuksen toteutumisen kannalta suomalaisessa kielikoulutuksessa.

Lähteet

Council of Europe. 2018. Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment. Strasbourg: Council of Europe.

Cristovão, ym.. 2022. Environmental discourse in Brazilian English-as-a-foreign-language textbooks: socio-discursive practices and their implications for developing students' critical environmental literacy. *Environmental Education Research* 28 (1): 75–94.

Maijala, M., ym. 2024. Conceptualising transformative language teaching for sustainability and why it is needed. *Environmental Education Research* 30 (3): 377–396.

Sinakou ym., 2019. Designing powerful learning environments in education for sustainable development: a conceptual framework. *Sustainability* 11 (21):

“Even a regular old stupid 6 year old can understand not to call people "stupid"”: Age as a lens through which the moral order is discursively constructed in ‘Am I the Asshole’ posts

Elizabeth Marsden
Åbo Akademi

r/AmITheAsshole (AITA) is a subreddit with a current follower count of 19 million, providing a modern solution to an age-old problem: in a morally ambiguous situation, who is at fault? Using a purpose-built corpus of AITA posts and submissions of just over 100,000 words, the analysis focuses on discussions of moral order: “the perceived aggregated obligations and affordances of individuals within a community, and communities within a society, which manifest themselves in norms and rules by means of which we keep things in their place” (Kádár, 2017: xvi). Such discourses are of course wide-ranging and context dependant, so the discussion focusses on one oft-repeated theme within the corpus: age.

Age is a locus of several discourses, from how adults should treat people of certain ages, to what people of certain ages are able/not able to do/comprehend. Hypothetical child ages are also attributed to certain adult behaviours. This presentation demonstrates how, through the lens of age, the community construct a nuanced picture of what is, or is not, morally acceptable in a given scenario. The discussions thereby provide “actionable feedback” for the original poster – a defined goal in the subreddit’s FAQs – and serve to reinforce community values.

Reference

Kádár DZ (2017) *Politeness, Impoliteness, and Ritual: Maintaining the Moral Order in Interpersonal Interaction*. Cambridge: Cambridge University Press.

Epävarmuudesta eteenpäin: kieleen kietoutuvat toiveet ja esteet sotaa paenneilla

Sanna Mustonen & Minna Suni

Jyväskylän yliopisto

Esitelmämme valottaa sitä, miten Ukrainasta paenneet nuoret ja aikuiset kokevat tai toivovat pääsevänsä mukaan paikallisiin toimintayhteisöihin Suomessa ja mikä tätä heidän pääsyään toisaalta vaikeuttaa. Sekä toiveet että esteet kietoutuvat pitkälti kieleen. Pyrimme purkamaan tätä itsestäänselvyyttä neksusanalyysin (Scollon & Scollon 2003) käsittein: miten yksilölliset elämänhistoriat ja kokemukset, erilaiset kieltä ja sen taitoa koskevat käsitykset ja vaatimukset sekä vaihtelevien vuorovaikutustilanteiden käytänteet ja rooliodotukset tulevat tulevaisuutta koskevissa valintatilanteissa yhteen?

Tarkastelemamme etnografinen, edelleen karttuva aineisto on kerätty Kieli, kiinnittyminen ja kuuluminen -hankkeessa (2023-2027) Ukrainasta paenneiden nuorten ja aikuisten parissa sekä myös heidän verkostoihinsa kuuluvia opettajia, ohjaajia, työkavereita ja ystäviä haastatellen.

Elämäntilanteiden epävarmuus heijastuu Ukrainasta paenneiden kokemuksiin ja valintoihin hyvin kokonaisvaltaisesti. Heidän toimijuuttaan erilaisissa valintatilanteissa nakertavat alueelliset erot koulutus- ja työmahdollisuuksissa, kielitaito tai oletukset siitä ja muista taidoista sekä usein vahvatkin rooliodotukset esimerkiksi sopiviin koulutusaloihin ja työllistymisnäkyymiin liittyen. Samalla taustojen ja tilanteiden yksilöllisyys helposti hämärtyy esimerkiksi koulutuksellisiin valintoihin ohjattaessa: aiempi osaaminen jää huomiotta, jos ensisijaisesti pidetään silmällä työllistyvyyttä, ja samalla muiden kielten kuin suomen kielen tarve ja taito myös ohitetaan herkästi.

Scollon, R. & S.W. Scollon (2003). *Discourse in Place: Language in the Material World.*:

Routledge. <http://dx.doi.org/10.4324/978020342272>.

Multiliteracies in early language education: Analyzing additional language curricula in Finland, Ontario and Valencia

Karita Mård-Miettinen Anne Pitkänen-Huhta Anna Marzà
University of Jyväskylä University of Jyväskylä Unversitat Jaume I, Spain

Gail Prasad
York University, Ontario, Canada

Recent research-based reconceptualizations of language as a resource for making meaning and literacy as multimodal and multilingual multiliteracies call for a holistic understanding of what it means to teach and learn first and additional languages in schools. Despite profound and similar conceptual changes, the concept of literacy is typically connected to developing the first language(s) (L1s) and language to developing foreign languages (e.g. Kern 2003). In practice, this has led to very different ways of teaching and learning first and additional languages in school. Early additional language learning is an optimal context to examine literacy learning because starting the first foreign language in the first grade means that children are not necessarily literate in their first language. Thus, they learn the first language and foreign language literacy at the same time.

The project Redesigning Early Foreign Language Learning through Multiliteracies (MultiELL) takes a multiliteracies perspective to language education in three different context, Finland, Spain (Valencia) and Canada (Ontario), thereby bridging divides between language subjects, educational contexts, and language syllabi. All three contexts have recently launched new curricula for early language learning. One of the aims of these is strengthening overall multiliteracies development. In this presentation we focus on the elements underlying the concept of multiliteracies in the three curricula based on Cope and Kalantzis' (2009) theorization. In our analysis, we saw that in the Finnish curriculum, multiliteracies is explicitly used as concept, whereas in the Valencia (Spain) and Ontario (Canada) curricula the concept itself is not used. In all three contexts, the elements of the concept are implicitly present, but partly interpreted and emphasized differently.

The presentation will be given mainly in Finnish, but the presentation materials are in English.

References

- Cope, B. & Kalantzis, M. 2009. Multiliteracies: New literacies, new learning. *Pedagogies* 4(3), 164–195.
- Kern, R. 2003. Literacy as a new organizing principle for foreign language education. In P. C. Patrikis (Ed.), *Reading between the lines: Perspectives on foreign language literacy*, 40-59. Yale University Press.

Näkökulmia syntaktiseen kompleksisuuteen L2-ruotsissa

Mari Mäkilä
Turun yliopisto

Syntaktinen kompleksisuus osana oppijankieltä on monitahoinen ilmiö, jota on tutkittu sekä erikseen että yhdessä tarkkuuden ja sujuvuuden kanssa (Housen, Kuiken & Vedder 2012). Usein tutkimusten lähtökohta on, että kielitaidon karttuessa oppija tuottaa kompleksimpaa, tarkempaa ja sujuvampaa kieltä. Tämä oletus on ongelmallinen etenkin kompleksisuuden kohdalla, sillä kompleksisuuteen vaikuttaa kielitaidon lisäksi monet muut tekijät, kuten konteksti ja yksilölliset erot (ks. esim. Kowal 2016). Kompleksisuutta on lähestytty monesta näkökulmasta, ja siksi määritelmät vaihtelevat tutkimusten välillä. Lisäksi tutkimustulosten vertailtavuutta vaikeuttavat erot käytetyissä segmentointiyksiköissä ja mittareissa (Bulté & Housen 2018).

Väitöstutkimuksessani olen kartoittanut syntaktista kompleksisuutta suomenkielisten kielenoppijoiden L2-ruotsissa. Osatutkimukset keskittyvät kielitaidon vaikutukseen, syntaktisen kompleksisuuden ja tarkkuuden väliseen suhteeseen sekä kirjallisen ja suullisen tuotoksen välisiin ja yksilöllisiin eroihin. Tarkastelen kompleksisuutta sekä rakenteellisesta että kognitiivisesta näkökulmasta. Näin ollen kompleksisuus nähdään niin absoluuttisena kuin suhteellisena oppijankielen ominaisuutena (ks. esim. Bulté & Housen 2018). Aineisto koostuu 31 yliopisto-opiskelijan tuottamista teksteistä ja monologeista. Menetelmät ovat pääosin kvantitatiivisia ja tutkimuksessa käytetään useita, toisistaan erillisiä mittareita (ks. esim. Norris & Ortega 2009).

Esityksessäni käsittelen väitöstutkimukseni keskeisimpiä havaintoja. Lisäksi pohdin, miten tuloksia voidaan hyödyntää sekä tulevassa tutkimuksessa että kielenopetuksessa.

Lähteet

Bulté, B., & Housen, A. (2018). Syntactic complexity in L2 writing: Individual pathways and emerging group trends. *International Journal of Applied Linguistics*, 28(1), 147–164.
<https://doi.org/10.1111/ijal.12196>.

Housen, A., Kuiken, F., & Vedder, I. (Eds) (2012). *Dimensions of L2 Performance and Proficiency. Complexity, Accuracy and Fluency in SLA (Language Learning & Language Teaching 32)*. Amsterdam: John Benjamins. <https://doi.org/10.1075/llt.32>.

Kowal, I. (2016). *The Dynamics of Complexity, Accuracy and Fluency in Second Language Development*. Krakow: Jagiellonian University Press.
<https://doi.org/10.4467/k9474.72/16.16.6986>.

Norris, J. M., & Ortega, L. (2009). Towards an organic approach to investigating CAF in instructed SLA: The case of complexity. *Applied Linguistics*, 30, 555–578.
<https://doi.org/10.1093/applin/amp044>.

Pitkittäistutkimus lukiolaisten palauteosaamisen kehittymisestä

Toni Mäkipää

Itä-Suomen yliopisto

Aiempi tutkimus palautteesta kieltenopetuksessa on keskittynyt enimmäkseen virhekeskeiseen, korjaavaan palautteeseen. Kuitenkin palauteprosessit ovat monimutkaisempia kuin pelkkä yksittäisten virheiden korjaaminen. Jotta palauteprosessista olisi hyötyä oppimiselle, opiskelijan tulee tiedostaa oma roolinsa ja vastuunsa palautteen hyödyntämisessä. Lisäksi opiskelijan tulee käyttää itsearviointia ja vertaispalautetta oman oppimisensa tukemiseksi. Tätä kutsutaan palauteosaamiseksi. Tutkimusta palauteosaamisesta kieltenopetuksessa on tehty melko vähän, ja erityisesti on epäselvää, miten opiskelijat kehittyvät palauteosaamisessa pitkän aikavälin kuluessa. Tämän vuoksi tutkin lukiolaisten palauteosaamisen kehittymistä pitkittäistutkimuksella, jota rahoittaa Suomen Akatemia. Tässä esityksessä esittelen hankkeen tavoitteet ja menetelmät. Pitkittäistutkimus alkaa lukion ensimmäisen vuosiluokan alussa elokuussa 2025 ja päättyy tammikuussa 2028 lukion kolmannen vuosiluokan lopussa ennen ylioppilastutkintoa. Tutkimuksen aineisto kerätään neljästä lukiosta kyselyillä (n=400), haastatteluilla (n=20) ja oppituntihavainnoilla (20 oppituntia). Lisäksi tekoälyä käytetään analysoimaan, miten lukiolaiset (n=400) kehittyvät oman oppimisensa reflektoinnissa kieliprofiileissa. Esityksen lopuksi pohdin, miten hanke edistää kielitaidon arviointitutkimusta.

Speaking with Forked Tongues: A Comparative Study of the Facebook Appearances of the Right-Wing Populist Party Leaders Riikka Purra and Alice Weidel against the Background of the Concept of Femonationalism

Christian Niedling
University of Turku

The concept of femonationalism refers to the strategic appropriation of feminist ideals for anti-Muslim politics (Dombrowski/Hajek 2021) or the argumentative support of right-wing parties for women's rights. The model goes back to Farris (2017) and is currently being studied primarily in political and social science contexts, but increasingly also in linguistics (see Reisigl 2020).

The concept of calculated ambivalence is directly relevant at a time when right-wing populist movements in Europe are gaining ground and thus influence. An overlap with the topic of gender is evident, not least due to the narrow focus on the concept of femonationalism.

The presentation examines the Facebook presences of the leaders of right-wing populist parties in Germany and Finland (Alternative für Deutschland: Alice Weidel and Perussuomaliset: Riikka Purra) with regard to possible patterns and similarities. The question here is whether and to what extent possible femonationalist characteristics characterize the messages of the aforementioned politicians and to what extent differences can be found in the Facebook presentation.

Calculated ambivalence is directly relevant at a time when right-wing populist movements in Europe are gaining ground and thus influence. Not least due to the narrow focus on the concept of femonationalism, there is an overlap with the gender issue. It is analyzed whether and to what extent possible femonationalist characteristics characterize the messages of the politicians mentioned and to what extent differences can be found in the Facebook presentations.

Literature

Dietze, Gabriele (2022): Right-Wing Populism and Gender. In: Michael Oswald (Hg.): The Palgrave handbook of populism. Cham, Switzerland: Palgrave Macmillan (Palgrave handbooks), 277–290.

Dombrowski, Viola; Hajek, Katharina, 2021: „Zwischen Femonationalismus und Antigenderismus. Rechtspopulistische Geschlechterpolitiken in Deutschland“, Gender. Special Issue 6, 42–58. URL: <http://dx.doi.org/10.25595/2115>

Farris, Sara, 2017: In the Name of Women's Rights. The Rise of Femonationalism. Durham and London: Duke University Press.

Reisigl, Martin (2020): Mit zweierlei Maß gemessen – Kalkulierte Ambivalenz in rechtspopulistischen Repräsentationen von Geschlechterverhältnissen. In: Z Literaturwiss Linguistik 50 (2), 203–229. DOI: 10.1007/s41244-020-00167-y.

Inclusive language in Finland and Germany: A comparison of social discourses from a linguistic perspective and reflections on their didactic solutions in foreign language teaching in higher education contexts

Christian Niedling & Mia Raitaniemi
University of Turku

Gender equality is one of the global sustainable development goals of the United Nations 2030 Agenda (2023). Accordingly, gender-conscious language is attracting both broad public and academic interest. In this presentation, we shall contrast the German and Finnish public discourses on linguistic gender-marking with each other: Finland, with a "genderless" language (we will limit ourselves to Finnish language in this presentation), is considered a "gender equality pioneer" (Larsen/Manns/Östman 2022, p. 628); Germany, with strong gender-marking on many levels in the language, sees an emerging shift away from the generic masculine, and has experienced a long debate about appropriate gender-marking (cf. APuZ 2022). This presentation would first like to exemplify the discourses on the current and controversial topic of gender marking using two socially relevant examples: the renaming of Lakimiesliitto to Juristiliitto in Finland and the lawsuit against inclusive language at Audi, which was very present in the media in Germany. We will examine from a contrastive angle both the linguistic characteristics that are accorded importance in the discourses, as well as the involved actors. This is followed by considerations on how the intense German debate on the linguistic gendering can be presented for students of German in Finland.

References

- Aus Politik und Zeitgeschichte (ApuZ), Zeitschrift der Bundeszentrale für Politische Bildung, (72) 5–7/2022: Geschlechtergerechte Sprache.
- Engelberg, Mila (2016): Yleispätevä mies. Suomen kielen geneerinen, piilevä ja kieliopillistuva maskuliinisuus. <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/163013>
- Engelberg, Mila (2018): Miehiä ja naisihmisiä. Suomen kielen seksismi ja sen purkaminen = Men and women folk: sexism in the Finnish language and how to fight it. Helsinki: Tasa-arvoasiain neuvottelukunta (TANE-julkaisu, 18).
- Larsen, Eirinn; Manns, Ulla; Östman, Ann-Catrin (2022): „Gender-equality pioneering, or how three Nordic states celebrated 100 years of women’s suffrage“, In: Scandinavian Journal of History, 624-647.
- Niedling, Christian; Raitaniemi, Mia (2024, in print): Gendern und Gleichstellungspolitik in Finnland. In: Vincent Balnat, Barbara Kaltz (Hgg.): Genus und Geschlecht in europäischen Sprachen. Geschichte und Gegenwart. Tübingen: Narr Francke Attempto.
- United Nations: (2023): <https://sdgs.un.org/> (last accessed on August 8, 2024).

Suomen kieleen liittyvät kieli-ideologiat ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus perusopetuksen kontekstissa – havaintoja piirustus- ja keskusteluaineistosta

Heidi Niemelä
Oulun yliopisto

Suomalaisen yhteiskunnan monikielistyminen korostaa kouluja kieli-ideologiaa ylläpitävinä ja kierrättävinä tiloina. Opetuskieli suomeen liittyvät ideologiat vaikuttavat muun muassa siihen, keitä pidetään suomenkielisinä tai jopa suomalaisina. Kielen saavutettavuus sekä kieliyhteisön jäseneksi hyväksyminen ovat sosiaalisen oikeudenmukaisuuden kysymyksiä. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden tavoitteena on edistää kielitietoista opetusta, mutta tutkimus osoittaa pyrkimysten usein törmäävän yksikielisyyden ideologioihin (Alisaari ym. 2019).

Tarkastelen tekeillä olevan väitöskirjassani (mm. Niemelä tulossa) suomen kieleen liittyviä kieli-ideologioita. Tutkimusaineisto koostuu yli sadasta alakoululaisen piirustuksesta suomen kielestä sekä luokanopettajaopiskelijoiden ryhmäkeskusteluista. Yhdeksi koko tutkimuksen keskeisistä tuloksista on muodostumassa se, minälaisia eriarvoistavia rajoja suomenkielisen kieliyhteisön kieli-ideologiat ylläpitävät.

Käsittelen esitelmässäni tutkimukseni tuloksia, jotka osoittavat, että eri alueiden ja koulujen väliset erot monikielisyydessä vaikuttavat koulukontekstissa vallitseviin kieli-ideologioihin: yksikielisempien ryhmien piirustukset esittävät useammin kuviteltua yhteisöä (Anderson 2007 [1983]), jossa Suomea ja suomalaisia kietoo yhteen suomen kieli, kun taas monikielisemmän osallistujaryhmän piirustukset esittävät toisenlaisen todellisuuden, jossa suomen kieli on yksi arjen kielistä. Koulukontekstissa kerätystä aineistosta on läsnä yksikielisyyden vinouma, joka osoittaa, että suomenkielisen enemmistön ideologiat määrittelevät, keitä pidetään suomenkielisinä. On tärkeää ymmärtää, millaisina suomen kielen ideologiset rajat näyttäytyvät ja millaisia vaikutuksia niillä on sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen ja koulutukselliseen yhdenvertaisuuteen, esimerkiksi koulusegrekaatioon.

Alisaari, J., Heikkola, L.M., Commins, N. and Acquah, E.O. 2019: Monolingual ideologies confronting multilingual realities: Finnish teachers' beliefs about linguistic diversity. – *Teaching and Teacher Education* 80 s. 48–58.

Anderson, B. 2007 (1983): *Kuvitellut yhteisöt: Nationalismin alkuperän ja leviämisen tarkastelua* (kääntänyt Joel Kuortti). Vastapaino.

Niemelä, H tulossa: *Language Ideologies in Primary School Pupils' Drawings of the Finnish Language*. – Paula Kalaja ja Sílvia Melo-Pfeifer (toim.), *Visualising Language Students and Teachers as Multilinguals Advancing Social Justice in Education* s. 107–134. *Multilingual Matters*.

CLILNetLE: alakohtaiset kieli- ja tekstitaidot kaksikielisessä opetuksessa

Tarja Nikula
Jyväskylän yliopisto

Vieraalla/toisella kielellä tapahtuvan CLIL-opetuksen tutkimuksessa on jo pitkään korostettu tarvetta hahmottaa kielen ja sisällön integrointia alakohtaisuudesta käsin. Alakohtaisten kieli- ja tekstitaitojen (eng. disciplinary literacies) käsite tarjoaa hyödyllisen näkökulman tarkastella eri oppiaineiden tiedonmuodostuksen tapoja ja opetuksessa tapahtuvan kielen oppimisen kiinnittymistä oppisisältöihin tavoilla, joka haastaa perinteisiä näkemyksiä kielestä ja sen oppimisesta. Käynnissä olevassa COST-verkostossa CLIL Network for Languages in Education: towards bi- and multilingual disciplinary literacies - CLILNetLE pureudutaankin siihen, miten kieli- ja tekstitaitojen alakohtaisuutta voidaan käsitteellistä ja operationaalistaa niin, että se sekä uudistaa alan tutkimusta että tarjoaa konkreettisia välineitä kaksi- ja monikielisen opetuksen kehittämiseksi.

Tämä esitys kohdentuu CLILNetLE-verkoston tutkimuksen tähänastisiin tuloksiin. Ne valottavat yhtäältä alakohtaisia kieli- ja tekstitaitoja monidimensionaalisen ja monisemioottisen kokonaisuutena (Nikula ym. 2024). Tulokset tarjoavat myös näkymää siihen, miten alakohtaisuutta voi konkretisoida kuvantamalla eri oppiaineiden kieli- ja sisältödimensioita (Lorenzo ym. 2024), miten eri maiden opetussuunnitelmissa huomioidaan alakohtaisten kieli- ja tekstitaitojen rooli sekä millaisia odotuksia opettajilla on liittyen oppilaiden alakohtaisen tiedon ilmaisemiseen (Ting, Rieder-Marschallinger & Dalton-Puffer, 2024). Esityksessä pohditaan tulosten merkitystä paitsi CLIL-opetusta koskevan tutkimuksen ja käytännön opetustyön kannalta myös niiden laajempia implikaatioita.

Lähteet

Nikula, T., Nashaat-Sobhy, N., Minardi, S., ym. (2024). Towards an initial operationalisation of disciplinary literacies. A paper by CLILNetLE Working Group 1. <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:2050621>

Lorenzo, F., Cvikić, L., Llinares, A. ym. (2024). Assessing disciplinary literacy with CEFR descriptors: History, Mathematics and Science. <https://phaidra.univie.ac.at/o:2082900>

Ting, T., Bauer-Marschallinger, S. & Dalton-Puffer, C. (2024) Overview of curricular demands of disciplinary literacies. An Exploratory Survey: A Report by CLILNetLE Working Group 3 Deliverable 7. <https://phaidra.univie.ac.at/o:2082897>

Opiskelijoiden sitoutumisen ilmeneminen breakout roomeissa virkamiesruotsin etäkurssilla

Katja Peltola, Sara Routarinne & Marjaana Veermans
Turun yliopisto

Etäopetuksen suosio on viime vuosina kasvanut voimakkaasti korkeakoulukontekstissa. Oppimisen näkökulmasta opiskelijan sitoutumisen merkitys korostuu etäopetuksessa, mutta aiemmat tutkimustulokset ovat osoittaneet opiskelijoiden sitouttamisen olevan vaikeampaa etä- kuin lähiopetuskontekstissa (Bergdahl, 2023; Hu&Li, 2017).

Aiempaan tutkimukseen perustuen sitoutumisen nähdään koostuvan kolmesta, osittain päällekkäisestä alakategoriasta; affektiivisesta, behavioraalista ja kognitiivisesta sitoutumisesta. Sitoutuminen ymmärretään opiskelijoiden affektiivisena, behavioraalisenä ja kognitiivisena energiana, joka ilmenee interaktionä muiden opiskelijoiden, opintomateriaalien ja aktiviteettien kanssa tai välityksellä verkko-opetusympäristössä (Martin & Borup, 2022). Tämä tutkimus tarkentaa aiempaa tutkimusta ottamalla tarkasteluun kieltä etäkurssilla opiskelevien vuorovaikutuksen.

Aineistona ovat breakout room -työskentelyn videotaltioinnit, jotka kerättiin yliopiston virkamiesruotsin etäkurssilla keväällä 2023. Kurssilla työskentelyn painopiste oli luentojen aikana pienryhmätyöskentelyssä. Analyysi perustuu laadulliseen sisällönanalyysiin ja sitoutumista analysoidaan teorialähtöisesti edellä mainittujen kolmen alakategorian kautta.

Alustavien tulosten perusteella affektiiviselle sitoutumiselle keskeisiä ovat ryhmän positiivinen ilmapiiri ja huumori, jotka ilmenevät esimerkiksi iloisina ilmeinä, kannustavina eleinä ja yhteisinä nauruhetkinä. Behavioraalinen sitoutuminen ilmenee muun muassa yhteisenä tekemisenä ja toimintana tehtäviä tehdessä sekä kaikkien ryhmän jäsenten rohkaisemisena mukaan yhteiseen tekemiseen. Kielenoppimisen näkökulmasta behavioraalinen sitoutuminen ilmenee myös keskusteluna, joissa opiskelijat pohtivat yhdessä jotakin kohdekieleen liittyvää kysymystä. Kognitiivinen sitoutuminen puolestaan näyttäytyy aktiivisena, tehtävää eteenpäin vievänä keskusteluna ja muiden ryhmän jäsenten aktiivisena kuuntelemisena.

Bergdahl, N. (2023). Lärares förståelse av engagemang i hybrid, fjärr- och distansundervisning. *Pedagogisk forskning i Sverige*, 28(3), 30–52.

Hu, M. & Li H. (2017). Student Engagement in Online Learning: A Review. 2017 International Symposium on Educational Technology (ISET), Hong Kong, China, s. 39-43.

Martin, F., & Borup, J. (2022). Online learner engagement: Conceptual definitions, research themes, and supportive practices. *Educational Psychologist*, 57(3), 162–177.

Imaginaries of the future of writing, work and knowledge production: Utopias and dystopias of generative AI-augmented literacy

Hanna-Mari Pienimäki
Tampereen yliopisto

After the launch of ChatGPT in November 2022, technological advances in generative AI (GenAI) have induced unprecedented hype. In October 2023 ETLA (a Finnish economic research institute) reported that almost 70% of the Finnish work force occupations are at least partly exposed to the potential effects of GenAI (Kauhanen 2023). The driving force in the potentially disruptive effects of GenAI is its ability to augment and supersede human writing. In our increasingly literacy-mediated world, GenAI could have a profound influence on various kinds of writing and work practices. This presentation explores the potential of such technology through accounts construed by different kind of actors, such as managers and employees in companies or teachers and administrators in institutions of higher education, involved in the adaptation of GenAI into work processes.

The research utilizes discourse analysis and the concept of imaginaries of the future (Cantó-Milà and Seebach 2024) to investigate the current understanding of the potential effects of GenAI. Imaginaries of the future are created relationally in our interactions, and they articulate our shared or contested expectations of what is to come. In interviews conducted in the private sector and in higher education contexts, the interviewees construe potentially utopic and dystopic imaginaries of the future permeated by GenAI. These imaginaries can enable an inquiry into latent futures, to material and social processes in the making in the here and now.

References

Cantó-Milà, N., & Seebach, S. (2024). Between temporalities, imaginaries and imagination: A framework for analysing futures. *European Journal of Social Theory*, 27(2), 298–313. Doi: 10.1177/13684310241229208

Kauhanen, Antti, Pajarinen, Mika & Rouvinen, Petri (25.10.2023). "Generatiivisen tekoälyn vaikutuksista". ETLA Muistio nro 128.

Language use and Translanguaging in a multilingual and multicultural virtual project

Laura Pihkala-Posti
Tampere University

Beate Lindemann
UiT The Arctic University of Norway

Paavo Arvola
Tampere University

In the ERASMUS+ project EXCALIBUR (EXpanding Content And Language Integrated learning through BUilding a sustainable future in Realtime) students from different countries collaborate in virtual 3D-sandbox game worlds, addressing questions of sustainability. Language learning and communication in the target language are integrated in interdisciplinary content learning (CLIL). Both oral and written language use is central in the project setting.

In our paper we discuss our findings about the role of the different languages used during the project sessions for communication and virtual 3D-building work (see Pihkala-Posti 2015; 2020; 2022).

For solutions for the sustainability challenges in the game world, the students need to search for information and negotiate about and find possible solutions together. Our paper addresses how they approach challenges of multilingual communication and exchange in this context. We combine field work observation and chat discussion notes, and recordings of building interaction situations as our data.

Our data shows clearly that the upper secondary students face problems with producing spoken target language. They show interest in international communication, but many of them struggle with finding words and keeping a spontaneous communication with international team members alive. Surprisingly enough, even written chat communication in the target language seems to cause problems for many. The use of the target language (in case it is not English) is in a complex way intertwined with the use of the L1, English and even other languages, realizing the concept of translanguaging. In order to assist the students in their project work and more fluent use of the target language, we even show and discuss our created communication support approaches and materials – including some AI.

Bibliography

Pihkala-Posti, L. 2015. Spielerische Kollaboration und kommunikative Authentizität mit Minecraft. *German as foreign language*, 2015 (2), 99–133. Available http://gfl-journal.de/2-2015/tm_pihkala-posti.pdf

Pihkala-Posti, L. 2020. Interactive, authentic, gameful e-learning concepts for the foreign language classroom. In E. Ropo & R. Jaatinen (eds.) *Subject Teacher Education in Transition: Educating Teachers for the Future*. Tampere: Tampere University Press, 137–177. <http://urn/URN:ISBN:978-952-359-016-8>.

Pihkala-Posti, L. 2022. In der virtuellen Welt die reale Welt retten lernen. In: *ON Lernen in der digitalen Welt Heft 10 /2022* , 30-31.

Kumman kaa? Lukiolaisten kokemuksia oppikirjaformaattien hyvistä ja huonoista puolista ja vaikutuksista kielten oppimiseen ja opiskeluun

Pirjo Pollari, Katja Mäntylä & Anna Veijola
Jyväskylän yliopisto

Oppikirjalla on merkittävä rooli suomalaisessa koululaitoksessa (esim. Luukka, Pöyhönen, Huhta, Taalas, Tarnanen, & Keränen, 2008). Suomessa oppikirjojen on todettu vaikuttavan jopa opetussuunnitelmia voimakkaammin sekä opetukseen, oppiaineiden sisältöihin että opetusmenetelmiin (Heinonen, 2005, s. 39–40, s. 56–57). Lisäksi oppikirjat, niiden tekstit ja tehtävät vaikuttavat siihen, millaiseen toimintaan oppilaita ohjataan luokkahuoneessa (Luukka ym. 2008, s. 64).

Oppikirjojen formaatti kuitenkin on kokenut viime vuosina suuria muutoksia digitalisaation myötä. Digitalisaatio oli yksi Juha Sipilän hallituksen (2015–2019) kärkihankkeista, ja samaan aikaan digitalisaatio tuli myös osaksi lukion opetussuunnitelman perusteita. Useat oppilaitokset ottivat käyttöön sähköisiä oppikirjoja, ja perinteisten kirjojen ajan uskottiin olevan kohta ohi. Sähköisten materiaalien uskottiin motivoivan paremmin, olevan kevyempiä kantaa ja ketteriä päivittää. Niiden markkinoitiin helpottavan opettajien työtä, ja kunnille ja kouluille ne yleensä merkitsivät myös rahan säästöä verrattuna paperisiin oppikirjoihin.

Vuoden 2021 oppivelvollisuuden pidentäminen ja maksuton toinen aste merkitsivät sitä, että monissa kouluissa siirryttiin pelkästään sähköisiin materiaaleihin: Suomen kustannusyhdistyksen oppimateriaalitalaston mukaan vuonna 2023 myydyistä kaikista lukiokirjoista noin 85 % oli digitaalisia ja noin 15 % painettuja (Suomen kustannusyhdistys, 2024). Mutta millaisia kirjoja lukiolaiset itse haluaisivat, ja miksi?

Esityksessämme keskitymme lukiolaisten näkemyksiin ja kokemuksiin painettujen ja sähköisten oppimateriaalien hyödyistä ja haitoista englannin ja ruotsin opinnoissa. Esitys pohjautuu keväällä 2024 tehtyyn webropol-kyselyyn, johon vastasi 333 lukiolaista kolmesta eri lukiosta. Esityksessämme pohdimme myös, miten teknologian nopea kehitys muokkaa vuorovaikutuksen tapoja ja yleensäkin kielenoppimista ja -opetusta kouluissa.

Kieli-ideologiat ja de facto -kielipolitiikka ammatillisen koulutuksen S2-opiskelijoiden arviointikeskusteluissa

Pauliina Puranen
Jyväskylän yliopisto

Ammatillisen koulutuksen virallinen kielipolitiikka esitetään hallinnollisissa dokumenteissa, kuten lainsäädännössä. Koulutuksen arjen de facto -kielipolitiikka (ks. Menken 2008) neuvotellaan kuitenkin ruohonjuuritasolla opetuksen ja arvioinnin käytänteissä. Kielet, joita arvioinnissa käytetään, voivatkin nousta valorisoituneeseen asemaan sallivasta ja käytäntöä korostavasta virallisesta kielipolitiikasta huolimatta. Tämä de facto -kielipolitiikka on kytköksissä kieliä ja ammatillista kielitaitoa koskeviin paikallisiin kieli-ideologioihin (ks. Blommaert 1999; Irvine 2022).

Esitelmässäni tarkastelen neksusanalyttisesti (Scollon & Scollon 2004; Hult 2015), kuinka de facto -kielipolitiikka neuvotellaan kahden suomea toisena kielenään puhuvan ammatillisen koulutuksen opiskelijan näyttötutkinnon arviointikeskusteluissa. Tarkastelen myös sitä, millainen rooli (opiskelijoiden) suomen kielen taidolla ja ammatillisella kielitaidolla on näyttötutkinnoissa ja niiden arviointikeskusteluissa. Ensimmäinen opiskelijoista suorittaa ravintola-alan ja toinen pintakäsittelyalan ammatillista perustutkintoa. Opiskelijoiden lisäksi keskusteluissa on mukana heidän ammatilliset opettajansa ja työpaikkaohjaajansa.

Alustava analyysini osoittaa, että arviointikeskustelujen vuorovaikutusjärjestykset rakentuvat ensisijaisesti ensikielisten suomen puhujien ehdoilla, ja opiskelijoiden mahdollisuudet osallistua arviointikeskusteluihinsa eroavat toisistaan heidän erilaisten kielellisten resurssiensa vuoksi. Kielen käyttö ”suomen kielen” rajoissa on sallivaa, eikä kielitaitoa yleisesti nosteta keskustelujen aiheiksi. Ammatillinen kielitaito suomeksi vaikuttaa kuitenkin olevan keskeinen taito sekä näyttötutkinnoissa töiden suorittamiseksi että arviointikeskusteluissa esimerkiksi paremman arvosanan neuvottelemiseksi. Näyttötutkinnot nähdään usein juuri käytännön osaamista mittaavina, joten suomen kielen taidon keskeinen rooli sekä opiskelijoiden erilaiset kielitaustat olisi tärkeä tiedostaa ja huomioida nykyistä paremmin arvioinnin eriarvoisuuden välttämiseksi.

Esitelmä on osa Building Blocks -tutkimushanketta (JY 2019–2023, PI Suni) sekä meneillään olevaa väitöstutkimustani. Esitelmän pääkieli on suomi, mutta keskustelussa voidaan käyttää suomea, englantia ja muita jaettuja kielellisiä resursseja. (The presentation will be in Finnish, but the following discussion can be had in Finnish, in English, or by using other shared linguistic resources.)

Pakkomuuttajien oikeudet ruotsin kielen oppimiseen ja käyttöön

Sari Pöyhönen, Sari Ahola, Linda Bäckman, Eeva-Leena Haapakangas, Marjatta Koivisto, Samu Kytölä & Eero Valkonen
Jyväskylän yliopisto

Tarkastelemme esitelmässämme, miten pakkomuuttajien ruotsin kielen oppimista ja käyttöä uutisoidaan ruotsinkielisissä sanomalehdissä. Esitelmämme perustuu Medspråk-hankkeeseen (2023–2024), jossa tutkitaan Lähi-idästä tulleiden turvapaikanhakijoiden (2015–2016) ja Ukrainasta tulleiden tilapäistä suojelua saavien ukrainalaisten (2022–2023) vastaanottoa ja kotoutumispolkuja Suomen ruotsinkielisillä alueilla. Keskitymme hankkeessa kielipoliittisiin ratkaisuihin turvapaikkaprosessissa ja kotoutumisessa sekä siihen, miten pakkomuuttajat voivat toteuttaa kielellistä kansalaisuuttaan (linguistic citizenship, Stroud 2018). Kielellisen kansalaisuuden käsite kiinnittää katseen siihen, miten yksilöt ja ryhmät voivat hallita kielenkäyttöään ja kielivalintojaan.

Keskitymme esitelmässä seuraaviin tutkimuskysymyksiin: 1) Millaista todellisuutta ruotsin kielestä kotoutumisen kielenä tuotetaan? 2) Millaisin argumentein Lähi-idästä tulleiden turvapaikanhakijoiden ja Ukrainasta tulleiden tilapäistä suojelua saavien kielivalintoja perustellaan?

Tutkimusaineistomme koostuu lehtiteksteistä (pääkirjoitukset ja kolumnit, uutiset) (n= 402), jotka on kirjoitettu vuosina 2015–2023 Hufvudstadsbladetissa, Vasabladetissa ja Västra Nylandissa. Aineiston analyysi pohjautuu laadulliseen ja määrälliseen sisällönanalyysiin sekä kategorisointi- ja puhetaipojen diskurssianalyysiin.

Lähde:

Stroud, Christopher (2018). Linguistic Citizenship. Teoksessa Multilingual Citizen. Towards a Politics of Language for Agency and Change. Bristol: Multilingual Matters, Lisa Lim, Christopher Stroud & Lionel Wee (toim.), 17–39.

Oman äidinkielen opettajat arviointikriteerejä kehittämässä. Tapaustutkimus oppimista tukevan arvioinnin viitekehyyksessä

Johanna Raimi
Jyväskylän yliopisto

Maahanmuuton lisääntyessä kasvaa myös tarve oppilaiden omien äidinkielten opetukselle sekä alan tutkimukselle. Tutkimuksessani tarkastelen, millaista arviointikulttuuria oman äidinkielen arvioinnin kehittämistyöhön osallistuneiden opettajien näkemykset heijastelevat.

Tutkimuksellani pyrin sekä tarjoamaan tutkimusperusteista tietoa oman äidinkielen opetuksen kehittämiseen että tuomaan kotimaiseen arviointitutkimukseen myös oman äidinkielen opetuksen näkökulmaa.

Muuttuvassa maailmassa myös arviointikulttuurissa on tapahtunut suuria muutoksia. Pelkän testaamisen sijaan arvioinnin nähdään olevan paljon kokonaisvaltaisempi osa opetusta ja arviointiin liittyvien tavoitteiden, arvojen ja käytäntöjen kohdalla oppimisen tukeminen nousee esille yhä selvemmin.

Tutkimukseni liittyy kunnalliseen kehittämishankeeseen, jossa kriteeriperusteisen arvioinnin tueksi laadittiin taitotasotaulukot eri oppiaineisiin. Oman äidinkielen opetuksen kaikille kielille yhteiset taitotasotaulukot laati oman äidinkielen opettajista koostuva työryhmä, johon itsekin osallistuin. Tutkimuksessani tarkastelen arviointityökalun kehittämisprosessia työryhmän nauhoitetuista tapaamisista koostuvan aineiston avulla.

Tutkimukseni lähtökohta on etnografinen ja analyysin toteutin teoriaohjaavan sisällönanalyysin keinoin. Aineistosta erittelin kohtia, joista oli nähtävissä arvioinnin taustalla olevia arvoja, asenteita, tavoitteita ja käytänteitä. Näitä aineisto-otteita tarkastelin oppimista tukevan arvioinnin viitekehyyksessä.

Tutkimuksen alustavat tulokset osoittavat, että arvioinnin kehittämisen taustalla vaikutti vahvasti oppimista tukeva arviointikulttuuri. Kehittämistyön tärkein lähtökohta oli oppilaslähtöisyys. Opettajat pyrkivät ottamaan huomioon erot oppilaiden taustoissa sekä lähtötasossa. Osaamiskuvaukset pyrittiin laatimaan siten, että oppilaat voivat näyttää vähäistäkin osaamistaan ja antaa näyttöjä eri tavoin. Myös palautteenannossa pyrittiin huomioimaan oppilaiden lähtökohdat ja rohkaisemaan kielen käyttämiseen. Oppilaiden erilaisten lähtökohtien huomioiminen ilmeni myös kritiikkinä kaikille yhteisiä arviointikriteereitä kohtaan ja yhteiset kriteerit nähtiin epäoikeudenmukaisina.

Oppilaslähtöisyys ei kuitenkaan ulottunut kaikkiin oppilaiden monikielisiin resursseihin. Oppilaiden limittäiskieliset käytänteet nähtiin välivaiheena ennen paremman kielitaidon saavuttamista, eikä monikielisiä työskentelystrategioita nähty suotavana myöskään edistyneiden oppilaiden kohdalla.

The impact of an assessment literacy development program on EFL teachers' classroom practices

Karim Rezagah & Dmitri Leontjev
University of Jyväskylä, CALS

After adopting communicative approaches for teaching English in Iran's educational system in 2010, EFL teachers were supposed to move towards using formative and summative assessments harmoniously. However, teachers' move towards this direction has been offset by, above all (a) lack of training and (b) high-stakes nature of school-leaving examinations in Iran, which has led to teachers favoring summative assessment and focusing on exam preparation in their teaching (Gholaminejad & Raeisi-Vanani, 2021). We report on a study informed by dialectical-materialist epistemology (Poehner, 2016), whose goal was to explore L2 English Iranian teachers' conceptual understanding of and practices in classroom assessment, focusing on the use of formative and summative assessment together while intervening in the process of developing these same understandings and practices. We namely report on a professional development program designed as a dialectical teacher-researcher partnership. We used theoretical concepts related to summative (assessment of learning, AoL) and formative (Assessment for learning, AfL) classroom assessment research to shift teachers' understandings of classroom assessment and their practices. We further created opportunities for the teachers to interthink, that is, use language to co-construct their understandings together in an online forum by reaching to each other's reflective assignments to each of the four weekly topics of the training. Participants, six female in-service English teachers, were recruited through Iranian English language teachers' social network groups. However, only four of them completed all the assignments and attended all the sessions. We will focus on two teachers because of their different developmental trajectories. The data come from open-ended pre-post intervention questionnaires and teachers' weekly training assignments and were analyzed using sociocultural discourse analysis (Mercer, 2009). The partnership facilitated the merging of AoL and AfL, empowering teachers to adopt a more holistic approach to classroom assessment, highlighting a transformative potential of dialectical teacher-researcher partnerships in professional development programs.

Hot topics – Sentiment analysis on the plenary sessions of the Finnish parliament 1970-2020

Anna Ristilä, Kimmo Elo, Otto Tarkka & Veronika Laippala
University of Turku

The parliament of Finland, eduskunta, is a multi-party system with coalition governments and a generally consensus-driven political culture. More so than in a two-party system, for example, the many parties in eduskunta represent a wide spectrum of political views and reflect the views and attitudes present in the society. This paper will examine how the debates on “hard” and “soft” topics in eduskunta have evolved and become more or less adversarial between 1970 and 2020. There has been evidence of differentiation and general hardening of values in the Finnish society (e.g Helve 2023). The hypothesis for this paper is that sentiments towards "soft topics" such as social and health care and development cooperation have become less positive overall but also more adversarial, while "hard topics" such as commerce and traffic and transport have perhaps not become much more positive but less adversarial.

The data for this study contains Finnish plenary speeches from 1970 to 2020 (SEMPARL). The speeches were previously modelled with a topic model (Ristilä & Elo 2023) which resulted in 26 topics that will be used as the categories for the sentiment analysis. The sentiment model that will be used has been specifically tuned for parliamentary speech (an XLM-R-parla model trained further with ParlaMint and EuroParl corpora).

Finnish parliamentary speeches have previously been studied from different angles, such as language identification (Jauhiainen et al. 2024) and topics (Ristilä & Elo 2023, Loukasmäki & Makkonen 2019), but not extensively with sentiment analysis (see however Tarkka et al. 2024, Proksch et al. 2019). We will use state-of-the-art sentiment analysis and examine which topics have been discussed with the most contradicting sentiments and how the levels of sentiment contradiction in certain topics have changed over time. This kind of study will provide a new perspective on what has been the most 'heated' topics in the Finnish parliament, and also how the societal attitudes have changed in Finland in the last fifty years.

Helve, Helena Marketta. 2023. "Values and Solidarity of Young Finnish Millennials and Generation X". *Youth* 3 (1): 401–13. <https://doi.org/10.3390/youth3010027>.

Ristilä, Anna, ja Kimmo Elo. 2023. "Observing Political and Societal Changes in Finnish Parliamentary Speech Data, 1980–2010, with Topic Modelling". *Parliaments, Estates and Representation* 43 (2): 149–76. <https://doi.org/10.1080/02606755.2023.2213550>.

Heissan-tervehdyssana suomessa: mielikuvat, käyttöyhteydet ja sosiaalinen indeksisyys

Anu Rouhikoski
Turun yliopisto

Tarkastelen esitelmässäni mielikuvia, joita liittyy ruotsista suomeen lainautuneeseen heissan-tervehdyssanaan (< ru. hejsan). Heissan ei kuulu suomen yleisimpiin tervehdyssanoihin samalla tavoin kuin hei, moi tai terve, mutta sitä on käytetty suomen kielessäkin vähintään sata vuotta ja se näyttää saavan uusia käyttäjiä nuorimmista sukupolvista. Selvitän esitelmässäni, millaisia mielikuvia suomenkielisillä suomalaisilla on heissan-tervehdyssanasta. Esitelmä liittyy käynnissä olevaan KoM2Språk-hankkeeseen (KoM2Språk 2024), jossa tarkastellaan suomen ja suomenruotsin vuorovaikutuskäytänteitä.

Tutkimuksen aineistona on vuonna 2023 tehty laaja kyselytutkimus tervehdyssanoista ja tervehtimiskäytännöistä (ks. Yle 2023). Kyselyn vastaajia pyydettiin valitsemaan, millä sanalla he tervehtisivät kaveriaan ja kaupan kassamyymyjää omalla kotipaikkakunnallaan. Lisäksi mukana oli avoin kysymys, jossa vastaajat saivat vapaasti kertoa käsityksiään ja havaintojaan tervehdyksistä ja tervehtimisestä. Vain alle 2 % vastaajista valitsi heissanin sellaiseksi tervehdyssanaksi, jota todennäköisimmin käyttäisi. Avoimen kysymyksen vastauksissa sitä kuitenkin kommentoitiin runsaasti – yli 500 vastaajaa kirjoitti tässä kohdassa jotakin heissanista. Tarkastelen esitelmässäni lähemmin, millainen kuva heissan-tervehdyssanasta piirtyy vastausten perusteella:

- millaisia mielikuvia siihen liitetään,
- ketkä sitä käyttävät,
- millaisissa tilanteissa sitä käytetään ja
- millaista sosiaalisista indeksisyyttä (ks. Agha 2007) siihen liittyy.

Vastaajien heissan-sanaan liittyvät mielikuvat ovat pääasiassa positiivisia, esimerkiksi ”Heissan puolestaan on mielestäni pirteän kuuloinen ja iloinen tervehdys” (mies, 61, Helsinki). Niissä esiintyy kuitenkin jonkin verran alueellista variaatiota muun muassa kaksi- ja yksikielisten alueiden välillä.

Lähteet

Agha, Asif 2007: Language and social relations. Cambridge: CUP.

KoM2Språk 2024. Suomen kansalliskielten kommunikatiiviset mallit.
<https://sites.utu.fi/communicativepatterns/fi/>

Yle 2023 = Kivimäki, Petri – Savolainen, Mikko – Raimoaho, Asko – Forss, Henri – Kauta, Jasmina: Tämä kartta paljastaa, miten tervehdit kaveriasi – mukana 131 000 suomalaista: ”On todellinen aarreaitta.” Artikkelin Ylen verkkosivuilla 28.12.2023. <https://yle.fi/a/74-20065721>

I think it probably will: (Epä)varmuus kriisiviestinnässä koronaviruspandemian aikana

Jenna Räikkönen
Helsingin yliopisto

Kriisit ovat pohjimmiltaan suurta epävarmuutta aiheuttavia tapahtumia. Koronaviruspandemian aiheuttaman kriisin alussa vuonna 2020 päättäjät joutuivat tekemään esimerkiksi ihmisten liikkumista rajoittavia päätöksiä nopeasti tietämättä tarkkaan, miten herkästi virus leviää. Laadukas ja tehokas kriisiviestintä nousi suureen arvoon. Päättäjien käyttämän kielen yksityiskohdilla saattoi olla suuri merkitys sille, miten rajoituksiin suhtauduttiin ja koettiin niiden olevan välttämättömiä.

Kriisiviestinnän tulee olla rehellistä ja avointa. Kriisiviestinnän oppaat kehottavat mm. tunnustamaan, että tilanne on epävarma. Luottamus saatetaan menettää, jos varmana esitetyt faktat myöhemmin kumotaan. Epävarmuudesta huolimatta johtavassa asemassa olevan täytyy kuitenkin olla vakuuttava.

Tässä tutkimuksessa tarkastelen Iso-Britannian pääministeri Boris Johnsonin ja Yhdysvaltojen presidentti Donald Trumpin koronavirustautiin liittyviä puheita käyttäen korpusavusteisen diskurssitutkimuksen menetelmiä. Selvitän, millä tavoin nämä päättäjät ilmaisivat puheissaan omaa kantaansa koronavirustilanteeseen liittyen ja miten mahdollisena, todennäköisenä tai varmana he pitivät mainitsemiaan asioita. Tutkimuskysymyksiäni ovat:

1. Miten Johnson ja Trump ilmaisivat puheissaan oman kantansa koronavirukseen liittyvien tapahtumien mahdollisuudesta, todennäköisyydestä tai varmuudesta?
2. Millaisissa tilanteissa ja mitä tarkoitusta varten Johnson ja Trump käyttivät tällaisia ilmauksia?
3. Oliko ilmausten käyttö kriisiviestinnän näkökulmasta tehokasta?

Tulosten mukaan Johnson ja Trump käyttivät erityisesti ilmauksia *we will*, *I think*, *I know* ja *I guess* viestiessään omaa asennetaan esimerkiksi pandemian aiheuttamaan tilanteeseen tai sen seurauksiin liittyen.

Molemmat käyttivät varmuutta viestivää ilmausta *we will* antaessaan lupauksia tilanteen hoidosta sekä vakuuttaessaan kansalaisia siitä, että maa tulee ”voittamaan” viruksen. Trumpin puheissa korostuivat ilmaukset *I think*, *I guess* ja *I don't know*, jotka viestivät, että puhujalla ei ole esitetyn asian totuudenmukaisuudesta täyttä varmuutta. Hän käytti näitä ilmauksia kertoessaan mielipiteistään sekä puhuessaan siitä, mitä tulevaisuudessa tulee (mahdollisesti) tapahtumaan. Sen sijaan Johnson käytti enemmän varmuudesta viestiviä ilmauksia kuten *I know* ja *of course*. *I know* -ilmausta hän käytti erityisesti pahoitellessaan tilannetta ja sitä, että kansalaiset ovat joutuneet hankalaan tilanteeseen rajoitusten vuoksi.

Kriisiviestintä nousi molempien terveyskriisien aikana suureen arvoon. Päättäjien käyttämän kielen yksityiskohdilla saattoi olla suuri merkitys sille, miten rajoituksiin suhtauduttiin ja koettiin niiden

olevan välttämättömiä. Viestinnän tuli olla vakuuttavaa, vaikka kaikki faktat eivät olleet vielä selvillä.

Tässä tutkimuksessa tarkastelen Iso-Britannian espanjantautiin ja koronavirustautiin liittyviä parlamenttiväittelyitä sekä sanomalehtiartikkeleita. Käyttäen korpusavusteisen diskurssintutkimuksen menetelmiä selvitän, millaisissa konteksteissa ja millä tavoin julkisessa viestinnässä on ilmaistu varmuutta ja epävarmuutta tautiin liittyen. Millaisissa konteksteissa käytetään ilmauksia kuten know that tai think that? Vertailen myös kriisiaikojen aineistoa ”normaalien” aikojen viestintään. Onko varmuutta tai epävarmuutta viestiviä ilmauksia käytetty enemmän kriisin aikana kuin tavallisesti? Entä onko hallituksen ja opposition puheiden välillä eroa siinä, kuinka paljon he viestivät epävarmuutta tai varmuutta?

Alustavien tulosten mukaan kriisinaikaisissa parlamenttiväittelyissä varmuutta viestivää ilmausta I/we know that käytetään erityisesti kahdessa kontekstissa: 1) kun puhutaan tautiin ja viruksen leviämiseen liittyvästä (tutkitusta) tiedosta ja 2) kun keskustellaan siitä, miten hallituksen rajoittavat toimet vaikuttavat esimerkiksi talouteen ja eri ihmisryhmiin. Jälkimmäisen kohdalla kyse ei välttämättä ole tutkitusta tiedosta, vaan yleisistä tai puhujan omista olettamuksista. Usein vaikutusten kerrotaan tätä ilmausta käytettäessä olevan negatiivisia.

Epävarmempaa ilmausta I/we think that taas käytetään parlamenttiväittelyissä erityisesti silloin kun keskustellaan siitä, ovatko hallituksen toimet virusta ja sen leviämistä vastaan olleet riittäviä tai liian rajoittavia. Usein puhuja puolustaa rajoituksia ja esittää niiden olevan oikein mitoitettuja.

Miksi lääkärikin tarvitsee työssään ruotsia?

Annmari Sahlstein

Kieli- ja viestintäopintojen keskus, Turun yliopisto

Suomi on virallisesti kaksikielinen maa, jossa palvelut eri viranomaisissa pitäisi turvata sekä suomeksi että ruotsiksi (Kielilaki 2003/423). Ruotsinkielinen vähemmistö on silti usein haavoittuvammassa asemassa, sillä kielellinen oikeudenmukaisuus ei aina toteudu heidän kohdallaan yhteiskunnassa yhtä hyvin kuin suomenkielisen valtaväestön kohdalla. Terveystieteiden tutkimuksessa lääkärin ja potilaan välisessä vuorovaikutuksessa voi ruotsinkielinen potilas jäädä heikommalle hoidolle, jos hän ei kielellisten vaikeuksien vuoksi kykene osallistumaan täysipainoisesti omaa sairauttaan koskevaan hoitoprosessiin (Mustajoki 2020).

Väitöstutkimuksessani tutkin suomenkielisten lääkäriopiskelijoiden (Turun yliopisto) suhtautumista ruotsin kieleen ja sen käyttämiseen hoitotilanteissa. Aineisto koostuu Turun yliopiston suomenkielisten lääketieteen opiskelijoiden kyselyvastauksista (N=122) ja siinä on numeerisia ja avoimia kysymyksiä. Pitkittäisaineisto on kerätty viideltä peräkkäiseltä vuosikursilta kuusivuotisen tutkinto-opiskelun aikana ja siinä oli kolme opintojen eri vaiheissa toteutettua kyselyä. Numeeriset vastaukset on analysoitu tilastollisesti (SPSS) ja vapaat vastaukset induktiivisen temaattisen analyysin keinoin (Tuomi & Sarajärvi 2018). Yhdistämällä kvantitatiivisia ja kvalitatiivisia menetelmiä saadaan monipuolinen kuva opiskelijoiden käsityksistä ruotsin kielen merkityksestä lääkärin työssä sekä heidän kommunikointivalmiudestaan ruotsiksi hoitotilanteissa (Mystkowska-Wiertelak & Pawlak 2017; Sahlstein 2023).

Kysymykseni ovat:

- suomenkielisten opiskelijoiden suhtautuminen ruotsin kieleen ja sen käyttämiseen lääkärin työssä sekä niissä tapahtuvat muutokset
- kieliasteiden ja kommunikointihalukkuuden taustoja
- tulevien lääkärin kielellisten valmiuksien tukeminen tutkinto-opiskelun aikana

Kielilaki 2003/423.

Mustajoki, M. 2020. Language matters: A study about language communication with bilingual Swedish speakers in Finnish healthcare. Helsingin yliopisto.

Mystkowska-Wiertelak, A., & Pawlak, M. 2017. Willingness to Communicate in Instructed Second Language Acquisition: Combining a Macro- and Micro-Perspective.

Sahlstein, A. 2023. Suomenkielisten lääkäriopiskelijoiden asenteet ruotsinkielistä potilastyötä kohtaan. – Paananen, J. jm. (toim.). Kieli, hyvinvointi ja haavoittuvuus. Kohti kielellistä osallisuutta. Helsinki: Gaudeamus 152–174.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Jyväskylä.

Kielenhuollon periaatteet ja kielen muutos normeja koskevan kyselyn valossa

Henri Satokangas
Kotimaisten kielten keskus

Suomen kielen ohjailun ja huollon periaatteista on käyty keskustelua toisinaan tiiviimmin, toisinaan rauhallisemmin. Kielenhuollon periaatekeskustelun merkittävä puheenvuoro on E. N. Setälän virkaanastujaisesitys (1894), joka sai useita seuraajia 1900-luvun mittaan ja jonka jäsenyys on monilta osin relevantti vielä 2000-luvun kielikeskustelun seuraamiseen (kootusti Kolehmainen 2014: 24–51). Mantila (2010) on tarkastellut 1900- ja 2000-lukujen periaatekeskustelua. Näkemykset ohjailuperiaatteista eroavat esimerkiksi siinä, tulisiko yleiskielen normittamisen perustua kieliopin historialliseen logiikkaan, seurata kansan kielenkäyttötapoja, painottaa ymmärrettävyyttä ja tarkoituksenmukaisuutta vai vaalia kielen puhtautta.

Miten kielenkäyttäjät sitten merkityksellistävät normitusperiaatteita 2020-luvun puolessavälissä? Esitelmässä tarkastellaan Kotuksen tammikuussa 2024 tekemää, yleisessä levityksessä ollutta normiaiheista kyselyä, johon saatiin 921 vastausta. Käsittelyyn otetaan sekä vaihtoehto- että avovastauksia siten, että lähtökohdiksi otetaan vaihtoehtovastausten mukaan nykynormeja liian ankarina, sopivina ja liian löyhinä pitävien ryhmät ja katsotaan, miten nämä vastaajaryhmät ilmaisevat avovastauksissa näkemyksiään kielenohjailusta. Avovastauksissa otetaan monesti kantaa juuri kielen muutokseen ja siihen, miltä osin kielenhuollon tulisi sitä seuraila:

"Kieli muuttuu ja siksi normeja muutetaan esimerkiksi ilmauksen tyylin suhteen. Pidän kuitenkin tarpeellisena pitää kiinni monista yleiskielen normeista (yhteen ja erilleen kirjoittaminen, verbin yksikkö- ja monikkomuoto ja omistusliitteen käyttö)."

Kyselyaineistosta tehtyjen havaintojen pohjalta esitelmässä viritellään näkymää tämän päivän periaatekeskusteluun ja kielenkäyttäjien näkemyksiin siitä, miten kielenhuollon tulisi suhtautua kielen muutokseen.

Lähteet:

Kolehmainen, Taru 2014: Kielenhuollon juurilla. Helsinki: SKS.

Mantila, Harri 2010: Suomalaisen kielenhuollon periaatekeskustelu 1990- ja 2000-luvulla. Teoksessa Lappalainen, Sorjonen & Vilkuna (toim.), Kielellä on merkitystä. Helsinki: SKS.

Setälä, E. N. 1894: Oikeakielisyydestä suomen kielen käytäntöön katsoen. Porvoo: WSOY.

“What exactly is a black job, sir?” Addressing the importance of one’s interlocutors in interaction

Timo Savela
University of Turku

Donald Trump’s appearance before the National Association of Black Journalists in Chicago, Illinois, on July 31, 2024, proved the importance of knowing one’s audience. A month before the event Trump had made President Joe Biden withdraw from the presidential elections and two weeks before he had survived an assassination attempt. What should have been a walk in a park turned into a disaster for Trump.

Assessing the half an hour of footage, theories of facework (Goffman 1955), politeness (Brown and Levinson 1987) and desire (Lacan 1977) help us to understand that often what matters is not what you say, but how you say it and to whom you say it. In Trump’s case, he sought to advance his own agenda, as one might have expected. This meant that he spent most of his turns catering to his own negative face, doing whatever it is that he desires, and expected others to cater to his positive face, having the audience desire his desires. However, by behaving this way, he ended up threatening the negative and positive faces of his audience.

Trump was, of course, simultaneously catering to a different, much larger audience, which has desires that conflict with the desires of this smaller minority audience. As he was unable and/or unwilling to resolve these conflicting desires, his team opted to end the discussion at the halfway mark.

References

- Brown, Penelope, and Stephen C. Levinson. 1987. *Politeness: Some Universals in Language Usage*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Goffman, Erving. 1955. “On Face-Work: An Analysis of Ritual Elements in Social Interaction.” *Psychiatry* 18 (3): 213–31.
- Lacan, Jacques. 1977. *The Four Fundamental Concepts of Psychoanalysis*. Translated by Alan Sheridan. New York, NY: W. W. Norton & Company

Kielipedagogiikan ongelmia ratkomassa. Keskustelua Tidskrift utgiven av Pedagogiska föreningen i Finland -aikakauslehdessä vuosina 1863–1899

Minna Seppänen & Jaana Vaahtera
Turun yliopisto

Esitelmässä käsitellään suomalaisessa Tidskrift utgiven av Pedagogiska föreningen i Finland -aikakausjulkaisussa käytyä keskustelua kielipedagogiikasta. Tidskrift oli kaksikielinen, suomenkieliseltä nimeltään Suomen kasvatusopillisen yhdistyksen aikakauskirja (joskaan tätä nimitystä ei esiinny ennen vuotta 1893). Tidskriftissä käyty keskustelu on kasvatus- ja opetusalan ammattilaisten välistä, ja se antaa monipuolisen kuvan yhtäältä kieltenopetuksen ideaaleista ja toisaalta realiteeteista. Aktiivisimmat kirjoittajat edustivat klassillisia kieliä: klassillisten kielten opetuksella oli pisimmät perinteet ja näiden kielten opettajilla oli vankin tieteellinen tausta, jonka antamalla auktoriteetilla saattoi asioita lausua. Toisaalta ns. uusien kielten piiristä alkaneet uudistuspyrkimykset vastustivat juuri ”kuolleiden kielten” opetuksesta tuttuja menetelmiä.

Kielipedagogiikan käytännön ongelmia kuvataan keskustelussa laajasti. Valittuna ajanjaksona – 1800-luvun viimeiset 35 vuotta – suomalaisessa kieltenopetuksessa tapahtui paljon muutoksia: keskustelun aiheina olivat muun muassa opetettavien kielten runsas lukumäärä ja niiden tuntijako keskenään, sekä yleisesti eurooppalaisessa kontekstissa tapahtunut pedagogisen ajattelun kehitys ja sen heijastuminen opetussuunnitelmiin. Tidskriftissä käsiteltiin kaikkia kouluaineita, mutta käytännön syistä juuri kielipedagogiikan saama huomio oli suurta. Esitelmässä tuomme esiin, mitä ongelmia kielipedagogit näkivät ja miten he niihin vastasivat. Vastaukset perustuvat Tidskriftiin kirjoittaneiden omiin opetuskokemuksiin, muiden opetuksen havainnointiin sekä tieteelliseen kehitykseen kasvatusopissa ja kielitieteessä. Kuvaava esimerkki on keskustelu siitä, miten historiallis-vertailevan kielitieteen tulosten tulisi näkyä kielten oppikirjoissa ja opetuksessa ja mitä tämä merkitsee opettajien koulutukselle.

Digital Misinformation and Rumor-Busting: Diverse Portrayals Of ‘Beiou Feng’ (Nordic Style) on Chinese Social Media

Hui Shi

University of Turku

This research explores the multifaceted digital representations of ‘Beiou Feng’ (Nordic style) on WeChat public accounts, a prominent social media platform in China. Positioned at the confluence of media language, consumerism, and digital misinformation, this study unpacks how the Nordic Style’s hallmarks of minimalism, practicality, and sustainability are propagated or misrepresented through digital narratives. We found a dichotomy through semantic network visualization and sentiment analysis on a corpus composed of 319 articles from WeChat. On the one hand, a prevalent trend of commercial content oversimplifies the Nordic style to monochrome and low-budget concepts while often neglecting its authentic cultural and design intricacies. Conversely, a smaller set of constantly emerging articles seeks to confront these misrepresentations by introducing the vibrant, diverse, and human-centric features of the Nordic style. We address the findings in the context of Chinese commercial media (shangye meiti) and self-published media (zi meiti) through their distinct communication strategies and operational objectives. We suggest that two media-based practices generate the cycle of misinformation and refutation online: digital narratives that aim to influence consumer perceptions and rebuttal dialogues that aim to attract a broader online audience. This study reveals how digital narratives portray a Western cultural phenomenon on the censored Chinese Internet. It also emphasizes the impact of social media on shaping consumer opinions and international branding strategies. Furthermore, this study also signals the imperative to tackle misinformation in the digital era.

Hoidon kohteesta tiedostavaksi asiakkaaksi: Kärjistäminen vaikutuskeinona potilasasiamiehelle osoitetuissa muistutuksissa

Linda Sirkiä & Jenny Paananen
Turun yliopisto

Analysoimme tutkimuksessamme kärjistämisen käyttöä vaikuttamisen keinona potilaiden ja heidän läheistensä kirjoittamissa muistutuksissa. Tutkimus avaa uuden näkökulman kielen rooliin hoidon ja palvelujen tuottamisessa, sillä vaikka muistutuksen jättäminen on lakiin kirjattu potilaan oikeus, muistutusten kielellisiä piirteitä ei ole aiemmin tutkittu. Tutkimme, millaisia kielellisiä keinoja muistutuksissa käytetään kärjistämään tyytymättömyyden kokemusta ja millaisia näkökulmia kärjistämällä nostetaan esiin. Tutkimuksen menetelmä on lingvistinen diskurssianalyysi, ja lisäksi tutkimuksessa hyödynnetään perustason määrällistä analyysia. Aineistona on 140 potilasasiamiehelle osoitettua muistutusta epäasiallisesta kohtelusta tai virheellisestä hoidosta.

Vaikka institutionaalisissa teksteissä pyritään yleensä yleiskielisyyteen ja asialliseen sävyyn, aineiston perusteella affektiivinen kielenkäyttö, jota kärjistäminen on, on muistutuksille ominainen piirre. Kärjistämällä pyritään vakuuttamaan vastaanottaja valituksen aiheellisuudesta ja oikeutuksesta. Analyysin perusteella lähes puolet muistutuksista sisältää kärjistämistä, ja kärjistäminen tiivistyy teksteissä kohtiin, joissa tunteiden ilmaisu on huomattavan voimakasta. Analyysissa kärjistämisen keinot luokiteltiin 1) intensiteettiä ja täyteyttä ilmaiseviin sanoihin, 2) ääri-ilmauksiin, 3) provosoiviin kysymyksiin sekä 4) norminvastaiseen typografiaan.

Muistutukset näyttävät heijastavan potilaan roolin muutosta hoidon kohteesta oikeutensa tuntevaksi asiakkaaksi. Muistutuksen tekijän oma elämismaailman ääni ilmenee kielteisten tunteiden ilmaisuna, kivun korostamisena ja saadun kohtelun kriittisenä arviointina. Osassa muistutuksia kirjoittamisen tapa on lisäksi puhekielenomainen, mikä korostaa yksilöllistä asiakkaan näkökulmaa. Toisaalta muistutusten tekijät korostavat myös instituution ääntä viittaamalla kärjekkäästi terveydenhuollon organisaation omiin ohjenuoriin ja periaatteisiin. Nostamalla terveydenhuollon itsessään laatua määrittäväksi auktoriteetiksi tekijät asemoivat itsensä tietoisiksi palvelujen laatuun liittyvistä tekijöistä mutta välttävät loukkaamasta vastaanottajien tiedollista asiantuntija-asemaa ja auktoriteettia.

Työympäristössä tarjottava tuki edistämässä S2-sairaanhoitajaopiskelijoiden ammatillisen kielen ja hoitotyön taitojen oppimista ja työelämään integroitumista

Minja Suomalainen
Jyväskylän yliopisto

Suomessa englanninkielisissä hoitotyön koulutusohjelmissa opiskelee useita kansainvälisiä sairaanhoitajaopiskelijoita, jotka käyttävät suomea toisena kielenään. Heidän sujuva pääsynsä ja integraationsa hoitotyön työharjoittelu- ja työpaikoille edellyttää usein riittävää ammatillisen suomen kielen taitoa. Hoitotyön ammatillisen kielitaidon kehittymistä edistää osallistuminen työelämän kielenkäyttötilanteisiin sekä tuen saaminen työympäristössä (Seilonen & Suni 2023). Esityksessäni käsittelen S2-sairaanhoitajaopiskelijoiden hoitoalan työharjoittelu- ja työpaikoille integroitumisen sekä ammatillisen kielen ja hoitotyön taitojen tukemisen tapoja koulutuksen järjestäjän taholta.

Esitys perustuu vuonna 2023 toteutettuun tutkimukseen, jossa analysoin kahden S2-sairaanhoitajaopiskelijoiden työelämään integroitumista tukevan, hankerahoitteen koulutusintervention vaikuttavuutta laadullisesti. Tutkimuksen teoria nojaa sosiokulttuuriseen (Vygotsky 1978) ja ekologiseen (van Lier 2004) näkökulmaan kielen oppimisesta. Aineisto on etnografisesti kerättyä haastattelu- ja havainnointiaineistoa. Analyysissä sovelsin kriittiseen realismiin nojaavaa ja sosiaalityön kontekstissa kehitettyä KAIMEr-teoriaa (Blom & Moren 2019), jolla on aiemmin tutkittu vaikuttavuutta laadullisin keinoin sosiaalityön alalla. Teoriaa sovellettiin ensi kertaa hoitoalalle ja toisen kielen oppimisen kontekstiin.

Tulosten esittelyssä keskityn erityisesti hoitoalan työympäristöissä tarjottuun tukeen ja sen merkitykseen S2-sairaanhoitajaopiskelijoiden ammatillisen suomen kielen ja hoitotyön taitojen edistämässä, toimijuuden kokemisen vahvistamisessa sekä työelämään integroitumisen ja emotionaalisen tuen kannalta. Tulokset nostivat esiin myös tarvetta työyhteisöjen tukemiseen kansainvälisen hoitohenkilökunnan vastaanottamisen sujuvoittamiseksi.

Lähteet

Blom, B. & Moren, S. 2019: Theory for social work practice. Lund: Studentlitteratur.

van Lier, L. 2004: The Ecology and Semiotics of Language Learning: A Sociocultural Perspective. Boston: Kluwer Academic Publishers.

Seilonen, M. & Suni, M. 2023: Assessing and analyzing health care Finnish: Test performance and lived experiences. - J. Angouri; J. Kerekes and M. Suni (toim.), Language, Migration and in/exclusion in the workplace, s. 95-123.

Vygotsky, L.S. 1978: Mind in society. The development of higher psychological processes. – M. Cole, V. John-Steiner, S. Scribner & E. Souberman (toim.), Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press.

Kielisaarekeoppilaiden metalingvistinen taito: tasapainoilua semantiikan ja syntaksin välillä.

Outi Toropainen Kaisu Rättyä
Turun yliopisto Tampereen yliopisto

Esitelmässämme tarkastelemme suomalaisten kielisaarekeoppilaiden metalingvististä taitoa suomen ja ruotsin kielessä. Metalingvistisillä taidoilla tarkoitamme sellaista eksplisiittistä osaamista kielen rakenteesta, jonka oppilaat osaavat selittää ja sanoittaa (esim. Randen & Danbolt, 2018; Berry, 2005). Kielisaarekeoppilaat ovat lähtökohtaisesti sujuvia suomen ja ruotsin kielen käyttäjiä: heidän koulusivistyskielensä on ruotsi ja he asuvat suomenkielisillä paikkakunnilla (Henricson, 2013).

Metakielellinen taito ja sen käyttö on kiinnostanut etenkin toisenkielentutkijoita: tulosten mukaan metakielellinen osaaminen vaikuttaa myönteisesti toisenkielen oppimiseen (Simard & Gutiérrez, 2018). Metakieli kiinnostaa myös ensikielen tutkijoita, jolloin mielenkiinto on kohdistunut kysymykseen kieliopin opettamisen tarpeellisuudesta ja hyödystä (esim. Watson et al., 2021). Kaksikielisten metakieltä, sen käyttöä ja taitoa, on sen sijaan tutkittu vähemmän.

Aineistonaamme on teini-ikäisten kielisaarekeoppilaiden pareittain tai kolmen hengen ryhmissä käymiä nauhoitettuja ja litteroituja keskusteluja. Oppilaat ovat ratkaisseet suomen ja ruotsin kieleen liittyviä tehtäviä. Keskustelujen pituus vaihtelee ja niissä on käytetty sekä suomea että ruotsia. Laadullisen sisällönanalyysin kohteeksi olemme tähän esitelmään valinneet keskusteluista sen kohdan, jossa oppilaat pohtivat neljän suomenkielisen lauseen ruotsinkielisiä vastineita. Tarkastelemme keskusteluissa käytettyjen metalingvististen käsitteiden määrää, valikoimaa ja niiden soveltamista tehtävien ratkaisemiseen.

Watson, A. L., Newman, R. M. C. & Morgan, S. D. (2021). Metatalk and metalinguistic knowledge: the interplay of procedural and declarative knowledge in the classroom discourse of first-language grammar teaching. *Language Awareness*, 30(3), 257–275.

Berry, R. (2005). Making the most of metalanguage. *Language Awareness*, 14(1), 3–20.

Henricson, S. (2013). Svenska i finsk miljö. Interaktion, grammatik och flerspråkighet i samtal på svenska språköar i Finland. Doktorsavhandling, Helsingfors universitet.

Randen, Tveit, G. & Danbolt, Vesteraas, A. M. (2018). Metaspråklig bevisshet og andrespråklæring i skolen. Teoksessa A-K. H. Gujord & G. Tveit Randen (Red.), *Norsk som andrespråk – perspektiver på læring og utvikling* (s. 311–335). Cappelen Damm.

Selittämisen strategioista Ylen selkouutisissa

Eliisa Uotila

University of Helsinki

Esitelmässäni tarkastelen selittämisen strategioita selkokielisessä uutiskontekstissa. Aineistossa selitykset muotoutuvat usein yleispäteviksi eli ns. ensyklopedisiksi. Ne voivat tällöin realistua esimerkiksi geneerisen preesensin kopulalauseina ja olla luonteeltaan määritteleviä. Toisaalta selitys voi olla myös tilanteinen, jossa se nivoutuu kiinteämmin meneillään olevaan uutiskerrontaan ja siinä esitetään pikemminkin esimerkkejä tai elaboraatiota selityksen kohteesta. Se voi myös sisältää elementtejä molemmista edellä kuvatuista strategioista.

Käsittelen selittämistä jaksona, joka irtoaa muusta uutiskerronnasta esimerkiksi sisällön, tematiikan ja tempusvalintojen avulla. Selittämisen katson olevan toimintaa, joka hahmottuu kirjoittajan yritykseksi katsoa käsiteltävää aihetta vastaanottajan näkökulmasta ja jonka tarkoitus on avata esimerkiksi eksplikoimalla tai elaboroimalla selitettävää tarkoitetta, jotta yleisön on mielekästä jatkaa tekstin parissa. Se on osa tekstiin kirjoittunutta vuorovaikutusta, joka kutsuu yleisöä osalliseksi uutisen diskurssiyhteisöä (Satokangas 2021; Virtanen, Rahtu & Shore 2018) ja toisaalta rakentaa hierarkioita.

Esitelmäni on osa väitöskirjatutkimustani, jossa käsittelen selittämisestä tekstintutkimuksellisesti systeemisen-funktionaalisen (mm. Halliday 2004) sekä kognitiivisen kielentutkimuksen (mm. Langacker 2008) keinoin. Aineistona on Ylen radiosähkeitä, joista olen koostanut pariaineiston sisältäen 105 kpl selkokielistä Ylen radion uutissähkettä sekä aina samoilta päiviltä kutakin selkouutista vastaavan Ylen yleiskielisen radion uutissähkeen (vuosilta 2019–2020, 2022). Selkokieli on helpotettu kielimuoto, joka on suunnattu henkilöille, joille yleiskieli on syystä tai toisesta liian vaikeaa (ks. esim. Leskelä 2019).

Lähteet

Halliday, M.A.K., C. M.I.M Matthiessen (tark.) (2004). *An introduction to functional grammar*, 3.korjattu laitos, London: Arnold.

Langacker, R. W. (2008). *Cognitive Grammar: A Basic Introduction*. Oxford: Oxford University Press.

Leskelä, L. (2019). *Selkokieli – Saavutettavan kielen opas*. Helsinki: Kehitysvammaliitto ry.

Satokangas, H. (2021). *Termien selittäminen tietokirjoissa*. Helsingin yliopisto.

Virtanen, Mikko T., Rahtu, Toini & Shore, Susanna 2018: Kirjoitetun vuorovaikutuksen moninaisuus ja erityisyys. – Toini Rahtu, Susanna Shore & Mikko T. Virtanen (toim.), *Kirjoitettu vuorovaikutus*. s. 9–38. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Kansanlingvistiikasta kansalaistieteeseen: kieli muuttuvassa maailmassa kansatutkimuksen keinoin (Arkisuomet I)

Johanna Vaattovaara
Tampereen yliopisto

Tutkimushankkeessa Arkisuomien kielitietoisuudet ja muutos (Koneen Säätiö 2023-25) kehitetään suomen kielen vaihtelun ja muutoksen tutkimusta osallistuvan kielikäsitystutkimuksen keinoin. Kielikäsitelyillä tarkoitamme sitä kokonaisvaltaista kielellistä merkitys- ja uskomussysteemiä (engl. language regard, Preston 2013), jonka puitteissa kielellinen variaatio tulee tulkituksi ja tuotetuksi. Hankkeen ydintavoitteisiin kuuluu kielikäsitystutkimuksen kehittäminen erityisesti osallistuvan, kansalaistieteellisen (kansatutkimuksen) keinoin. Miten kielenkäyttäjät kielellisesti toimivat dynaamisissa viestintä- ja vuorovaikutusympäristöissään 2020-luvun teknologiavälitteisten resurssien ja muiden käytänteiden varassa? Millaista heidän kielellinen tietoisuutensa arkisessa kielellisessä toiminnassa on?

Hankkeen keskeisiä lähtökohtia on ajatus, että niin sanottujen tavallisten kielenkäyttäjien kielellisen tietämisen tapa on yhtä arvokas (vaikka erilainen) kuin kielentutkijoiden, ja että avain tämän kompleksisuuden ymmärtämiseen sosiolingvistiksessä tutkimuksessa on tuoda yhteen näitä erilaisia lähestymistapoja kieleen ja sen vaihteluun – pohtia kielenkäyttäjien kielelliseen elämämaailmaan ja siihen kytkeytyviin kielitietoisuuksiin liittyviä kysymyksiä yhdessä. Toiseksi tavoitteenamme on kokeilevien kansatutkimusinterventtioiden kautta selvittää myös sitä, millaista pääomaa ja hyvinvointia osallistujat voivat tästä yhteistyöstä itse saada.

Tässä esitelmässä esittelen hankkeen epistemologisia lähtökohtia (ks. esim. Svendsen 2018; Heigl ym. 2020), osallistuvan tutkimuksen toimintamalleja sekä kokoavasti tähänastisia kokemuksia niistä. Tarkemmin esittelen lukiolaisten kanssa toteutettua, valtakunnallista Kielitiede-TET-tutkimusympäristöä. Tässä yhteydessä pohdin myös osallistuvan tutkimuksen potentiaalia sosiolingvistisen kansalaistieteen teoreettis-menetelmällisessä kehittämisessä.

Heigl, Florian, Barbara Kieslinger, Katharina T. Paul, Julia Uhlik, Didone Frigerio & Daniel Dörler (2020). Co-creating and implementing quality criteria for Citizen Science. *Citizen Science: Theory and Practice* 5(1). 1–11.

Preston, Dennis R. 2013. The influence of regard on language variation and change. *Journal of Pragmatics* 52: 93-104.

Svendsen, Bente Ailin. 2018. The dynamics of Citizen Sociolinguistics. *Journal of Sociolinguistics* 22(2). 137–160.

Counterspeech in German and Finnish social media against Russian disinformation campaigns

Sabine Ylönen & Maria Lähteenmäki
University of Jyväskylä

Russia has used social media already for a long time before it started the war in Ukraine to undermine liberal democracies in the West by subtly manipulating narratives. In the context of the war, the objectives of Russian propaganda and disinformation campaigns were expanded to reduce support for aid and arms supplies to Ukraine and to reduce sanctions against Russia. Social media can also give ordinary citizens the power to generate false and inaccurate information and spread Russian disinformation. But also forms of organised and spontaneous counterspeech have been developing in social media as an answer to hate speech and disinformation campaigns. Counterspeech can be defined as civil society's response to the brutalisation of language and the normalisation of discourses that threaten democracies. It can be reactive or proactive and aims to influence public discourses. In the context of Russia's invasion of Ukraine, counterspeech is defined related to Russian disinformation narratives. The aim of this contrastive study was to examine counterspeech against Russian disinformation campaigns in German and Finnish social media. Our research questions are: What are the narratives in Russia's disinformation campaigns in the context of its attack on Ukraine? and What discursive strategies are used to counter these narratives? Our material was collected from May to December 2022. It consists of about 10000 comments from various social media platforms, such as Facebook, Reddit, TikTok, Instagram and blogs. It was collected manually from German and Finnish pages, and is multimodal, including text, pictures, videoclips and memes. In this study, we explored discursive strategies of counterspeech and whether the argumentation was rational, emotional or both. Our results show that there are similarities, but also differences, in disinformation narratives and discursive strategies of counterspeech between German and Finnish platforms that can be explained by the historical context of both countries.

**POSTERIESITELMÄT / POSTERFÖREDRAG / POSTER
PRESENTATIONS**

Monikielisten kirjoittajien kirjoitusprosessit: kirjoittajuuden rakentuminen

Maarit Mutta Turun yliopisto	Päivi Laine Turun yliopisto	Mari Mäkilä Turun yliopisto	Anne-Maj Åberg Turun yliopisto
---------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	-----------------------------------

Outi Toropainen Turun yliopisto	Katja Mäntylä Jyväskylän yliopisto	Antti Suomela Turun yliopisto
------------------------------------	---------------------------------------	----------------------------------

KISUVI-hanke (Monikielisten kirjoittajien kirjoitusprosessit: sanastokeskittymien ja sujuvuuden visualisointi graafiteorian avulla) on Koneen Säätiön rahoittama tutkimushanke (2022–2025). Hankkeen keskiössä on kirjoittamisen sujuvuuden (Lintunen ym. 2020) tutkimus ensi- ja vieraalla kielellä, erityisesti sanastokeskittymien tuottaminen ja käyttö.

Posterissa havainnollistamme esimerkkien avulla aineiston käytettävyyttä niin tutkimuksen kuin opetuksenkin tukena (Laine & Mutta 2022). GenoGraphiX-Log-näppäilyntallennusohjelman (GGXLog, Leblay ym. 2022) tuottamat kuviot kuvaavat kirjoitusprosessin kulkua ja siihen kuuluvia toimintoja ja purskeita l. yhtäjaksoisesti tuotettua tekstiä. Näppäilyntallennusohjelmalla kerättiin sekä ensi- että vieraalla kielellä tuotettuja argumentatiivisia tekstejä. Ohjelma mahdollistaa lopputuotoksen analyysin lisäksi prosessilähtöisen kirjoittamisen analyysin (Mutta & Laine 2022; Ivaska ym. tulossa; Mutta & Laine tulossa).

Posterisitelmä esittelee KISUVI-hankkeen aineiston ja sen keräämisessä ja analyysissä käytettyjä menetelmiä. Aineistossa on 126 kirjoittajaa, 279 GGXLog-analyysiä, 177 CEFR-taitotasotusta, 140 kielentämistä ja 75 Inputlog-näppäilytestiä. Posterissa kuvataan myös seitsemänvaiheinen aineiston keruu- ja analyysimenetelmä.

Lähteet

Ivaska, I., O. Toropainen, O. & S. Lahtinen. Tulossa. Pauses during a writing process in two typologically different languages. *Journal of Writing Research* (special issue).

Leblay, C., Usoof, H., & Caporossi, G. 2022. Kirjoittamisprosessin dynaaminen visualisointi. *Kieli, koulutus ja yhteiskunta*, 13 (3).

Lintunen, P., M. Mutta & P. Peltonen (toim.) 2020. *Fluency in L2 learning and use*. Bristol: Multilingual Matters.

Laine, P. & M. Mutta 2022. Kirjoitusprosessin kielentäminen pedagogisena välineenä. Teoksessa S. Routarinne, P. Heinonen, T. Kärki, A. Roiha, M.-L. Rönkkö ja A. Korkeaniemi (toim.) *Ainedidaktiikka ajassa: Laajenevat oppimisympäristöt ja eri-ikäiset oppijat*. Suomen ainedidaktisen tutkimusseuran julkaisuja. *Ainedidaktisia tutkimuksia* 22, 91–116. <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/353562>

Mutta, M., & P. Laine 2022. Tapaustutkimus monikielisten kirjoittajien kirjoitusprosesseista: Näppäilyntallennus apuna sanastokeskittymien tunnistamisessa. *Lähivördlusi. Lähivertailuja*, 32, 120-149.

Mutta, M. & P. Laine. Tulossa. Mitä kirjoitusprosessi kertoo minusta kirjoittajana? Kielten yliopisto-opiskelijoiden monikielisen kirjoittajatietyoisuuden tukeminen. AFinLA-teema.

CORDIALIS-hanke yhdistää digitaitoja ja kulttuuriperintöä

Soile Merijärvi Maarit Mutta
Turun yliopisto Turun yliopisto

Monikansallinen CORDIALIS-Erasmus+ -hanke (Connecting remote areas through digital competences and cultural heritage) on saapunut päätökseen. Sen tavoitteena oli tunnistaa toistuvat haasteet etäopetuksessa ja -oppimisessa (kieltenopetus ja aikuiskoulutus) sekä paikallisten perintö- ja käsityötuotteiden markkinoinnissa. Tunnistamalla nämä haasteet ja etsimällä ratkaisuja hanke pyrki edistämään ja vaalimaan verkkoviestinnän laatua formaalissa ja informaalissa koulutuksessa sekä kulttuurivälityksen, paikallisen perinnön ja käsityötuotteiden esittelytilaisuuksissa.

Hankkeen aikana kumppanit loivat ilmaisen työkalupakin etäviestinnän haasteiden kohtaamiseen. Kaikki materiaalit ovat saatavilla hankkeen nettisivuilta cordialiserasmus.eu ilmaiseksi viidellä eri kielellä: englanniksi, italiaksi, liettuaksi, ranskaksi ja suomeksi.

CORDIALIS tuotti kokoelman manuaaleja, aktiviteetteja ja videoita, jotka luovat yhdessä kokonaisvaltaisen oppimiskokonaisuuden (Merijärvi & Mutta 2024). Manuaalit tarjoavat tietopohjan, aktiviteetit kannustavat käytäntöön soveltamiseen ja videot tarjoavat dynaamista ja visuaalista sisältöä. Yhdessä materiaalit parantavat kulttuuriperinnön ja käsitöiden tuntemusta, kaventavat digitaalista kuilua vahvistamalla etäviestintä- ja digitaitoja eri ammattialoilla sekä tarjoavat välineitä elinikäisen oppimisen parantamiseen.

Posterissa esitellään lyhyesti hanke ja sen aikana tuotetut materiaalit, joita eri alojen yrittäjät, koulutuslaitokset ja järjestöt voivat hyödyntää hybridiviestinnän (etä- ja lähiviestintä) kehittämiseen sekä paikallisen kulttuuriperinnön tunnistamiseen ja näkyvyyden lisäämiseen.

Linkit ja lähteet:

Merijärvi, S. & M. Mutta 2024. Cordialis-hanke: Digitaalista kuilua kaventamassa. Hiiskuttua 25.6.2024. <https://sites.utu.fi/hiiskuttua/cordialis-hanke-digitaalista-kuilua-kaventamassa/>

Nettisivut: <http://www.cordialiserasmus.eu>

Facebook: <https://www.facebook.com/projectcordialis/>

Kansainvälisten osaajien työhyvinvointi kielitaidon näkökulmasta

Mia Scotson
Jyväskylän yliopisto

Posterissani esittelen post doc -tutkimushankettani, joka on Työsuojelurahaston rahoittama 10/2024–9/2025. Hankkeessa tarkastelen kansainvälisten osaajien työhyvinvointia positiivisen psykologian PERMA-hyvinvointiteorian lähtökohdista. Aiemmissä tutkimuksissa on tutkittu kansainvälisten osaajien suomen kielen käyttämistä työpaikoilla, mutta suomen kielen taidon merkitystä ei ole selvitetty työhyvinvoinnin näkökulmasta.

Tutkimukseni teoreettinen viitekehys pohjautuu Seligmanin (2011) PERMA-hyvinvointiteoriaan, jonka mukaan subjektiivinen hyvinvointi koostuu viidestä elementistä. Nämä elementit ovat positiiviset tunteet (P=positive emotions), sitoutuneisuus (E=engagement), myönteiset ihmissuhteet (R=relationships), merkityksellisyys (M=meaning) sekä asioiden saavuttaminen (A=accomplishment). Tarkastelen tutkimuksessani, mikä on eri kielten, ennen kaikkea suomen kielen osaamisen merkitys kunkin PERMAN osatekijän kannalta eli esimerkiksi, millaisia tunteita suomen kielen käyttäminen herättää ja miten suomen kielen taito vaikuttaa työpaikan ihmissuhteisiin sekä onnistumisen kokemuksiin. PERMA-teorian (Seligman, 2011) lähtökohta on, että osatekijöitä tukemalla voidaan edistää henkilön hyvinvointia. Tässä tutkimuksessa kehitetään PERMA-hyvinvointiteoriaan pohjautuva valmennus, jossa osallistujat havainnoivat ja pohtivat osatekijöiden ilmenemistä omassa työssään.

Hanke koostuu kahdesta osatutkimuksesta. Ensimmäisen osatutkimuksen tavoitteena on luoda ymmärrystä kansainvälisten osaajien työhyvinvoinnin osatekijöistä ja selvittää, mikä on kielten ja erityisesti suomen kielen taidon merkitys työhyvinvoinnin kannalta. Toisen osatutkimuksen tavoitteena on tarkastella PERMA-hyvinvointiteoriaan pohjautuvan valmennuksen mahdollisuuksia työhyvinvoinnin edistäjänä. Tutkimuskysymykset ovat: 1) Miten PERMA-teorian osatekijät toteutuvat kansainvälisten osaajien työhyvinvoinnissa? 2) Mikä on eri kielten, erityisesti suomen kielen taidon merkitys työhyvinvoinnissa? 3) Millaisia kokemuksia kansainvälisillä osaajilla on PERMA-teoriaan perustuvasta valmennuksesta työhyvinvoinnin tukena?

Tutkimusaineiston muodostavat kansainvälisille osaajille syksyllä 2024 lähetettävä sähköinen puolistrukturoitu kysely, tarkentavat haastattelut, kevään 2025 aikana toteutettavat yksilövalmennukset ja niiden reflektointi. Tutkimukseni on pääasiassa laadullinen ja tutkimusmetodini teoriaohjaava sisällönanalyysi. Ohjaamissani yksilövalmennuksissa olen osallistuvan tutkijan roolissa.

Pandemiateemojen evaluointi suomenkielisessä Twitterissä

Jenna Saarni Otto Tarkka
Turun yliopisto Turun yliopisto

Koronapandemia lisäsi ihmisten fyysistä eristäytymistä, mutta sosiaalinen media toi erilaiset käyttäjät yhteen viestinnän ja vuorovaikutuksen kautta (Spencer, 2023). Sosiaalisessa mediassa keskustelut kuitenkin kärjistyvät nopeasti erilaisten asenteiden, kokemusten ja tunteiden törmätessä. Kriisit ja se, miten niistä puhumme, muokkaavat käsityksiämme ja käytänteitämme kriisitilanteista ja maailmasta ylipäätään (Seeger & Sellnow, 2016), minkä vuoksi pandemiaviestinnän tarkastelu on tärkeää. Posterissa kuvaamme, millaisia teemoja suomenkielisessä Twitterissä käsiteltiin koronapandemian aikana sekä millaisia evaluointeja näihin teemoihin liitettiin. Aineisto sisältää yhteensä 375 322 tviittiä tammikuusta 2020 elokuuhun 2021. Analyysissä käytämme toisiaan täydentäviä määrällisiä ja laadullisia menetelmiä, joiden ansiosta voimme sekä tarkastella aineistoa laajana kokonaisuutena että perehtyä tarkemmin kielenkäytön sisältämiin merkityksiin. Hyödynnämme ensin ohjaamatonta koneoppimismenetelmää, topiikkimallinnusta, joka tunnistaa aineistosta automaattisesti ”teemat” ja niihin todennäköisimmin liittyvät avainsanat (Blei ym., 2003). Seuraavaksi tarkastelemme yleisimpiin teemoihin liitettyjä evaluointeja evaluatiivisten parametrien avulla (Bednarek, 2010). Analyysin mukaan tviiteissä käsiteltiin laajasti pandemiateemoja kuten terveyttä, suojaustoimenpiteitä, avuntarjoamista, tartuntalukuja, päätöksentekoa ja etäopiskelua. Evaluatiivisten parametrien analyysi taas osoittaa, miten teemoihin liitettiin runsaasti mm. tunnepitoisia ilmauksia sekä välttämättömyyden ja tärkeyden ilmauksia.

Lähteet

- Bednarek, M. (2010). Evaluation in the news. A methodological framework for analysing evaluative language in journalism. *Australian Journal of Communication*, 37(2), 15–50.
- Blei, D., Ng, A. & Jordan, M. (2003). Latent dirichlet allocation. *Journal of Machine Learning Research*, 3, 993–1022.
- Seeger, M. W. & Sellnow, T. L. (2016). *Narratives of crisis: Telling stories of ruin and renewal*. Stanford University Press.
- Spencer, A. (2023). International communication. Teoksessa S. M. Croucher & A. Diers-Lawson (toim.), *Pandemic Communication* (s. 215–230). Routledge.

Neksusanalyysi tiedonalan kielen rakentumisesta monikielisessä luokkahuoneessa

Anne Tiermas
Helsingin yliopisto

Neksusanalyysin avulla on mahdollista yhdistää kielentutkimuksen eri menetelmiä, kuten kriittistä diskurssianalyysia sekä lingvistisen etnografian ja vuorovaikutuslingvistiikan menetelmiä, ja siten tutkia empiiristä aineistoa ja moniulotteisia tutkimuskysymyksiä kokonaisvaltaisesti (Hult 2019). Tarkastelen tekeillä olevassa väitöskirjassani neksusanalyyttisin linsein tiedonalan kielen, eli tietyn oppiaineen kielen, rakentumista monikielisen koulun kontekstissa.

Esittelen loppuvaiheessa olevan artikkelimuotoisen väitöskirjani neljä osatutkimusta (OT) kytkien ne neksusanalyysin (Scollon & Scollon 2004) keskeisiin elementteihin: paikan diskursseihin (OT1), toimijahistorioihin (OT2) ja vuorovaikutusjärjestykseen (OT3). Neljännessä osatutkimuksessa (OT4) tarkastelen oppitunnilla esiintyviä opetuskertomuksia yhdenlaisena neksuksena. Osatutkimukset (OT1–4) osoittavat, että tiedonalan kielen ja tekstien sekä arjen kielikäytänteiden risteymäkohtien tarkastelu tekee näkyväksi kielen ja opetuksen sisältöjen yhteen kietoutuneisuutta. Tutkimukseni myös havainnollistaa, kuinka tiedonalan kielen käytänteet ovat aluksi kaikille vieraita (ks. myös Sulkunen, Nikula ja Kääntä 2023).

Yläkouluun ja erityisesti fysiikan opetuksen kontekstiin sijoittuvan tutkimukseni aineisto koostuu oppitunnilla työstetyistä multimodaalisista teksteistä, oppituntien havainnoinnista, oppilaiden ja opettajien haastatteluista, oppilaille suunnatusta kyselystä sekä oppituntien videoinneista. Neksusanalyysi, jota kutsutaan myös etnografiseksi diskurssinanalyysiksi (Scollon & Scollon 2004), on mahdollistanut laajan aineiston holistisen tarkastelun sekä monipuolisen ymmärryksen rakentumisen tarkasteltavasta sosiaalisesta toiminnasta.

Lähteet

Hult, F.M. 2019. Toward a unified theory of language development: The transdisciplinary nexus of cognitive and sociocultural perspectives on social activity. *Modern Language Journal*, 103, 136–144.

Scollon, R., & S. W. Scollon 2004. *Nexus analysis: discourse and the emerging internet*. London: Routledge.

Sulkunen, S., T. Nikula & L. Kääntä 2023. Kielen ja sisällön integrointi: alakohtaiset kieli- ja tekstikäytänteet aineenopetuksessa. Teoksessa A. Pitkänen-Huhta, K. Mård-Miettinen & T. Nikula (toim.) *Kielikoulutus mukana muutoksessa – Language education engaging in change*. *AFinLA-teema*, 16, 202–222. <https://journal.fi/afinla/article/view/126226>

Tarrojen diskursseja Turun ja Greifswaldin kielimaisemissa

Sanni Linnasaari Leena Kolehmainen
Turun yliopisto Helsingin yliopisto

Tämä posterit esittelee tuloksia kielimaisematutkimuksesta, jonka yli 800 tarrasta koostuva aineisto valokuvattiin kahdessa kaupunkikohteessa, pohjoissaksalaisessa Greifswaldin kaupungissa (2022) ja Turussa (2023) (kts. myös Linnasaari 2023). Molemmissa kaupungeissa tutkimus rajattiin maiseman epäviralliseen, ”laittomaan” osaan ja sen transgressiivisiin tarroihin, joilla viestitään ajankohtaisista yhteiskunnallisista kysymyksistä ja otetaan kantaa tai viihdytetään ohikulkijoita. Tarravalokuva-aineistosta tuotettiin kaupunkikohtaiset tietokannat, joihin kirjattiin tarrojen sisältö, niiden käsittelemät diskurssit sekä niissä käytetyt kielet. Tietokannat mahdollistavat tarrojen muodostamien diskurssi- ja kielikokonaisuuksien kvantitatiivisen ja kvalitatiivisen analyysin niin kaupungeittain kuin vertailevasti.

Aikaisemmassa tutkimuksessa tarrojen kieliä ja diskursseja on tutkittu mm. Helsingissä (Henricson 2020) ja Birminghamissa (Reershemius 2019). Kaupunkimaisemassa tarrat esiintyvät kaikenlaisilla pinnoilla, kuten liikennemerkeissä, valopylväissä ja jäteastioissa. Edullinen valmistus, helppo levitys ja laaja kohderyhmä tekevät tarroista houkuttelevan välineen, joka mahdollistaa osallistumisen yhteiskunnalliseen keskusteluun ja – jopa epäsuosittujen tai laittomien – mielipiteiden ja aatteiden jakamiseen.

Tutkimuksen keskeiset tutkimuskysymykset olivat: Miltä vain transgressiivisistä tarroista koostuva kielimaisema näyttää? Mitä diskursseja tarroissa esiintyy ja millä kielillä? Minkälaisia eroja tutkittavien kaupunkien ja maiden tarrakielimaisemista löytyy? Vertaileva analyysi paljastaa diskurssien olevan pitkälti samankaltaiset molemmissa kaupungeissa, kun taas niiden kielivalikoimasta löytyi mielenkiintoisia eroja.

Lähteet

Henricson, Sofie (2020): Aktivistinen kielimaisema: pilottitutkimus. AFinLAN vuosikirja 2020. S. 95–114. <https://doi.org/10.30661/afinlavk.89388>

Linnasaari, Sanni (2023): Transgressive Stickers in der Linguistic Landscape: Diskurse und Sprachen in Greifswald. Pro gradu -tutkielma, saksan kieli, Turun yliopisto. <https://www.utupub.fi/handle/10024/174655>

Reershemius, Gertrud (2019): Lamppost networks: stickers as a genre in urban semiotic landscapes. *Social Semiotics*. 29(5). S. 622–644.

Riita poikki: kielelliset väliintulot sosiaalisen median konflikteissa

Sanna-Kaisa Tanskanen, Ylva Biri & Helena Nurmikari
Helsingin yliopisto

Tutkimushankkeemme fokuksessa on sosiaalisen median keskustelijoiden puuttuminen riita- tai konfliktitilanteisiin. Aiemman tutkimuksen perusteella tiedämme, että erimielisyydet ovat yleisiä sosiaalisen median alustoilla (esim. Arendholz 2013; Sinkeviciute 2018), mutta yrityksiin hillitä konflikteja on tähän mennessä kiinnitetty vähän huomiota (ks. kuitenkin Tanskanen 2021). Aineistona on englannin- ja suomenkielisiä keskusteluita X:stä, Redditistä ja Suomi24-sivustolta. Tarkastelemme kielellisiä väliintuloja, joissa konfliktin osapuoli alkaa itse sovittelua tilannetta (1) tai konfliktin ulkopuolinen osallistuja puuttuu keskusteluun (2):

1) Hey let's just stop arguing because we agree. (Reddit)

2) Juuso Järvinen @juusojarvinen

Replying to @kallepeltonen

@kallepeltonen @juhajokinen Noniin miehet, jatkakaa tätä vääntöä vaikka privapuolella. #riitapoikki #viimeinensana (X, pseudonymisoitu)

Koska väliintulot eivät ole kovin yleinen ilmiö suhteessa kaikkeen alustoilla tapahtuvaan vuorovaikutukseen, käytämme aineiston hankinnassa korpuspragmaattista lähestymistapaa (esim. Biri 2023). Etsimme väliintuloja määrällisin ja automatisoiduin keinoin, minkä jälkeen analysoimme ne laadullisesti. Analysoinnissa käytämme digitaalisen vuorovaikutustutkimuksen, keskusteluanalyysin ja diskurssianalyysin menetelmiä (esim. Meredith, Giles & Stommel 2021; Nurmikari 2023). Tulokset valaisevat sosiaalisen median keskustelijoiden refleksiivistä käyttäytymistä konfliktien yhteydessä sekä heidän näkemyksiään yhteisönsä vuorovaikutusnormeista.

Lähteet

Arendholz, J. 2013. (In)appropriate online behaviour: A pragmatic analysis of message board relations. John Benjamins.

Biri, Y. 2023. Stancetaking in interest-based online communities: A corpus pragmatic comparative analysis. Väitöskirja. HY.

Meredith, J., D. Giles & W. Stommel (toim.). 2021. Analysing digital interaction. Palgrave Macmillan.

Nurmikari, H. 2023. The Finnish anteeks(i) mitä 'sorry what' as a resource for expressing affect on Twitter. Conversation Analytic perspectives to digital interaction: Practices, resources, and affordances, toim. Koivisto, A., Virtanen, M. T. & Vepsäläinen, H. SKS.

Sinkeviciute, V. 2018. "Ya bloody drongo!!!" Impoliteness as situated moral judgement on Facebook. *Internet Pragmatics* 1(2).

Tanskanen, S-K. 2021. "Stop arguing": interventions as metapragmatic acts in discussion forum interaction. *Analyzing digital discourses: Between convergence and controversy*, toim. Johansson, M. et al. Palgrave Macmillan.

Monikielisyys ja monikielisyystaidot englantia yhteisenä kielenä (lingua francana) käyttävässä sairaanhoidon koulutuksessa – alustavia tuloksia kuvailevasta kirjallisuuskatsauksesta

Marja Tomberg
Turun yliopisto

Monikielisyys on keskeinen taito nykypäivän työelämässä ja koulutuksessa (Strömmer ym., 2023). Näin myös ammattikorkeakoulun ja hoitotyön opetuksen monikielisyystaitoihin kohdistuva tutkimus on ajankohtaista. Koska kansainvälisten opiskelijoiden määrä hoitoalan opinnoissa kasvaa, kouluttajien tulisi kehittää pedagogista ja kulttuurista osaamistaan vahvistaakseen kielellisesti monimuotoisten opiskelijoiden oppimisprosessia ja -ympäristöjä (Juntunen ym., 2024). Posterisitelmä on osa väitöstutkimusta, joka osallistuu keskusteluun monikielisyuden merkityksestä hoitotyön korkea-asteen opinnoissa. Väitöstutkimuksen tutkimusasetelma on monimenetelmäinen. Tutkimuksen kohteena ovat ihmisten käsitykset monikielisyudesta tavoitteena edetä olemassa olevan monikielisyttä koskevan tiedon tarkastelusta käytännön käsityksiin, toimintatapoihin sekä tulkintoihin monikielisyystaidoista. Kokonaisuudessaan tavoitteena on ymmärtää monikielisyttä ja -kielisyystaitoja ilmiönä sekä tuottaa tietoa, joka edistää kielellisesti monimuotoisten opiskelijoiden oppimista ammattikorkeakoulun opinnoissa. Posterisitelmässä kuvaan väitöstutkimukseni 1. osatutkimusta, joka on kuvaileva kirjallisuuskatsaus vuosina 2020–2024 julkaistuista tutkimusartikkeleista. Tutkimusaineistona ovat vertaisarvioidut kotimaiset ja kansainväliset artikkelit keskittyvät monikielisyteen englantia yhteisenä kielenä käyttävässä sairaanhoitajakoulutuksessa. Posterisitelmässä esittelen aineiston valinta- ja analyysimetodia sekä alustavia tutkimustuloksia monikielisydestä ja monikielisyystaidoista hoitotyön korkea-asteen koulutuksessa. Lisäksi kuvaan, mitä tutkimuksellisia aukkoja aikaisempi tutkimus osoittaa ja miten ne peilautuvat väitöstutkimukseeni. Tutkimuksella pyrin tarjoamaan uusia näkökulmia tiedostaviin ja osallistaviin pedagogisiin käytänteisiin korkea-asteella.

Juntunen M., Kamau S., Oikarainen A., Koskenranta M., Kuivila H., Ropponen P., Mikkonen K., (2024)

The Experiences and perceptions of nurse educators of culturally and linguistically diverse nursing students' Competence development – qualitative study. *Nurse Education Today*, 135.

<https://doi.org/10.1016/j.nedt.2024.106100>

Strömmer, M., Suni, M., Ruuska, K. & Iikkanen, P. (2023). Kielikoulutus valmistamassa monikieliseen työ-elämään. Pitkänen-Huhta, A, Mård-Miettinen, K. & Nikula, T. (toim). Kielikoulutus mukana muutoksessa – Language education engaging in change. *AFinLa-teema* (16), 353-375. DOI: <https://doi.org/10.30660/afinla.126727>

Language Portraits as a Reflective Tool for Teacher Candidates

Johanna Tigert

Turun yliopisto

Reflection promotes language teacher praxis and beliefs about linguistic diversity (Szabó et al., 2021). Prior research has focused on written reflections, with less research on multimodal reflections. I examine pre-service teachers' (PSTs') multimodal language portraits as a form of critical reflection (Lau, 2016) and posit that these promote language awareness (Latomaa et al., 2017), as PSTs examine their linguistic, cultural, and ethnic identities.

Participants were 20 PSTs in an elementary education program in Finland. Using colors, drawings, and writing, PSTs completed a language portrait to describe what influences their identity by filling out an outline of a body with boxes for describing languages, identities, and ethnicity in more detail. I analyzed the portraits with deductive codes following previous research on language portraits (e. g. Fallas-Escobar et al., 2022) and inductive codes.

Findings will be shared according to patterns that will emerge in the data. Attention will be given to which languages, identities, and ethnicities PSTs ascribe to themselves, and how PSTs relate these to their developing teacher identities. Given the multimodality of the reflection, the visual aspects of the portraits will also be interpreted (e.g., the color and placement of different languages on the body outline). Implications for uses of multimodal reflection in teacher education will be discussed.

References:

Fallas-Escobar, C., Henderson, K., & Lindahl, K. (2022). "I look Mexican, so they assume I speak Spanish": Latinx teacher candidates' experiences with raciolinguistic policing. *The Modern Language Journal*, 106(1), 196-215.

Lau, S. (2016). Language, identity, and emotionality: Exploring the potential of language portraits in preparing teachers for diverse learners. *The New Educator*, 12(2), 147-170.

Latomaa S., Luukka E. & Lilja E. (2017). Kielitietoisuus eriarvoistuvassa yhteiskunnassa – Language awareness in an increasingly unequal society. *Suomen soveltavan kielitieteen yhdistyksen julkaisuja n:o 75*

Szabó, T. P., Repo, E., Kekki, N., & Skinnari, K. (2021). Multilingualism in Finnish teacher education. In M. Wernicke, S. Hammer, & A. Hansen (Eds.), *Preparing teachers to work with multilingual learners* (pp. 58-81). *Multilingual Matters*.